

Петро Васильчук

Дар доньки Петра
3-го грудня 1978

НОВІДЕЙНА КНИЖКА

УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА

ВЗАЇМНА ПОМОЧІ

1921

1925 — 1935

ДР. Г. НОВАК

M.D., C.M.

ЛІКАР - ХІРУРГ - АКУШЕР

Dr. G. NOVAK

Телефон: 54 351

459 Selkirk Ave., cor. Powers
WINNIPEG, MAN.

ДР. В. Ф. БАЧИНСЬКИЙ

M.D., L.M.C.C.

ЛІКАР - ХІРУРГ - АКУШЕР

Лікар 3-го і 21-го відділу
„Взаємної Помочі”

802 McARTHUR Bldg.

Телефон офісу: 95 075

Офіс при резиденції п. ч.:

512 Mountain Ave.

Телефон резиденції: 52 502

WINNIPEG, MAN.

ДР. Б. ДИМА

ЛІКАР і ХІРУРГ

Лікар 1 від. „Взаємної Помочі”.

Бюро:

594 Selkirk Ave.

Телефон бюра: 55 043

Резиденція:

783 Pritchard Ave.

Телефон резиденції: 51 239

WINNIPEG, MAN.

ДР. МИХ. БУРЯК

Перший український лікар
в східній Канаді.

Лікар 8-го, 26-го і 32-го відділів
„Взаємної Помочі”.

ЕЛЕКТРО-ТЕРАПЕВТИКА

Queen & Bathurst Sts.

692 Queen St. W., Tel. Ad. 4688
TORONTO, ONT.

ДР. І. ВАЦІК

ЛІКАР - ХІРУРГ - АКУШЕР

Лікар 4-го і 18-го відділів
„Взаємної Помочі”.

304½ Victoria Ave.

FORT WILLIAM, ONT.

ДР. Ю. ДРАГАН

M.D., C.M., L.M.C.C.

ЛІКАР - ХІРУРГ - ОПЕРАТОР

Член Домініяльної Ради Лікарів.

203 Canada Building

(коло сінірської стації.)

SASKATOON, SASK.

ПОБАЖАННЯ

для

УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА

ВЗАЄМНА ПОМОЧІ

складає

З НАГОДИ ЮВІЛЕЮ

ДР. ІВАН МІСЬКІВ

лікар 6-го відділу
„Взаємної Помочі” в Віндзор.

Телефон канцелярії 3-4657

Телефон мешкання 4-2889

1200 Giles Blvd. East,
cor. Parent

WINDSOR, ONT.

УКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО ВЗАІМНА ПОМІЧ.

ЮВІЛЕЙНА КНИЖКА
Українського Товариства
Взаємна Поміч

З нагоди 10 років від одержання домініяльного чартеру.

1925—1935.

ПРИСВЯЧЕНА ПЕРШИМ ПІОНІРАМ-ОСНУВАТЕЛЯМ „ВЗАІМОНОУ
ПОМОЧІ“ І ВСІМ, ЩО ПРАЦОВАЛИ НАД ПОШIРЕННЯМ
ЦЕє ОРГАНІЗАЦІЇ ДО 1935 РОКУ.

ВПОРЯДКУВАВ
В. БАТИЦЬКИЙ

Home Library of
Nancy Shemeluck

НАКЛАДОМ
УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ВЗАІМНА ПОМІЧ,
ВІННІПЕГ, КАНАДА,
1935.

Printed by the Ukrainian Publishing Co. of Canada, Ltd.
210--214 Dufferin Ave., Winnipeg, Manitoba.

to guard our
domestic peace

ПЕРЕДНЕ СЛОВО.

В 1921 році, в місяці листопаді, заснувалося в місті Вінніпегу, провінція Манітоба, Канада, запомогове товариство „Взаїмна Поміч”.

До 1925 року „Взаїмна Поміч” існувала тільки в Вінніпегу. 15 січня, 1925 року, Українське Товариство „Взаїмна Поміч” одержало домініяльний чартер, на основі котрого почалося організування відділів „Взаїмної Помочі” по цілій Канаді. Тому 1925 рік датується як рік, від котрого почалося поширювання „Взаїмної Помочі” серед українців по цілій Канаді. В 1935 році минуло 10 літ від одержання домініяльного чартеру. Через те 1935 рік є ювілейним роком „Взаїмної Помочі”.

10 літ не є довгий час. Однаке 10 літ праці — час довгий.

В протягу 10 років велася праця над поширенням „Взаїмної Помочі”. І тих 10 років праці, 10 піонірських років були успішними для „Взаїмної Помочі”.

Саме видання оції першої ювілейної книжки є задокументованням успішного розвою організації.

Не було-б успішного розвою організації, не було-б і цієї книжки.

Книжка ця остане памяткою по тих, що заснували „Взаїмну Поміч” і по тих, що в першім десятиліттю поширювали цю організацію.

Нехай ця книжка знайдеться в руках кожного члена „Взаїмної Помочі”. Нехай кожний член заховає цю книжку для своїх дітей, які, ставши самі членами, будуть мати взірець, як працювали їх батьки для добра українського народу в Канаді.

У цій книжці є поміщені фотографії відділів. Нема спрограми на те, щоби всі члени з цілої домінії Канади зіхалися. З народи 10-ліття одержання чартеру „Взаїмної Помочі” члени мають спромогу хоч за посередництвом оції книжки себе взаємно побачити.

Нехай з цієї книжки побачуть ті, що ще не є членами, що „Взаїмна Поміч” доказала, як вона виконує завдання, для яких її засновано, і нехай це буде принукою для них стати членами.

Нехай в другім десятиліттю „Взаїмна Поміч” дійде до багато десяток відділів і багато тисяч членів. Нехай при кінці другого десятиліття не було українки і українця в Канаді, що не були-б членами Українського Товариства „Взаїмна Поміч”.

Впорядник.

Участники Річних Загальних Зборів Українського Товариства „Взаємна Поміч”, в Торонто, Онт., в січні 1935.

Мир. Стечишин.

„ВЗАЇМНА ПОМІЧ” - ЇЇ ЦІЛИ І РОЗВІЙ

Українське Товариство „Взаємна Поміч” може двояко рахувати свій вік та свою історію. Воно може рахувати свій вік від фактичного свого заснування в осені 1921 р. Історія цього заснування є подрібніше описана в історії 1-шого відділу. Може „Взаємна Поміч” рахувати свій вік і від одержання чартеру, бо це був день, від коли вона почала існувати, як законне тіло. Свій чартер одержала „Взаємна Поміч” 15 січня 1925 р. Десять літ легального існування Українського Товариства „Взаємна Поміч” є й причиною появи цього ювілейного збірника, отже настільки ця дата є для нас нині важнишою.

Від фактичного заснування „Взаємної Помочі” до одержання чартеру промінуло три роки. Це не значить, що Товариство початково не думало про чартер, або що відносилося до чартеру байдуже. Питання чартеру було одним з перших питань, що їх товариство вирішило на самім початку свого існування. Назва і загальний план організації було два другі з тих питань. Однакож коли з ізовою та загальним планом організації можна було легко впоратися, бо одно й друге залежало тільки від членів нового Товариства, то з чартером була тяжа справа.

Рішено було вдатися за чартером до домінільного уряду, аби Товариство мало права на цілу Канаду. Аплікацію за чартером зробив цілком безплатно одинокий тоді український адвокат в Вінніпегу, п. Я. В. Арсенич. Аплікацію підписали перші урядники Товариства та деякі члени. Підписали і аплікація пішла до Оттави. Якийсь час не було відомості. Відтак приходить лист. Державний секретар звертає увагу, що не може видати чартеру для організації з іменем *The Ukrainian Mutual Benefit Association*, бо є інші

організації з подібними іменами і через те може повстать колись непорозуміння.

Клопіт. Ломлять собі урядники голови, як інакше назвати своє Товариство. Згодилися на якесь інакше ім'я, написали до державного секретаря, як він на нього буде задивлятися. По якімсь часі приходить відповідь: і те ім'я не добре. Знов треба нового шукати. Кілько було тих змін, нині вже й забулося, та одно є певне, що торги над самим іменем потягнули не менше, чим рік. Остаточно стало на тім, що Товариство має називатися по англійськи *Ukrainian Relief Association*. Проти української назви Товариства не було застережень і вона так і стала в первіснім виді: Українське Товариство Взаємна Поміч. Дальше пішли торги над іншими подробицями. Це протяглося звіж три роки. Нема сумніву, що переписка з Оттавою мусіла надійти п. Арсеничові, хоч він це укривав. Згодивши дістати чартер за дармо, він робив своє і за гроші не впоминався. Коли вже остаточно почали члени Товариства тратити надію, чи вдасться їм коли дістати домінільний чартер, і коли вже почали застосовуватися, чи не лучше аплікацію відтягнути та подаватися за провінціальним чартером, надійшов чартер — великий, гарно виписаний, прикрашений яскравою шовковою стяжкою і з великою золотою печаткою.

Можна уявити собі, яке це було свято для тодішніх урядників „Взаємної Помочі”, коли побачили цей чартер на власні очі. Негайно поробили приготовання до святочного приняття чартеру. При тій-же нагоді рішено приняти й новий статут, виготовлений спеціальною статутовою комісією на основі дотеперішнього досвіду Товариства. Загальні збори в цілі приняття домінільного чартеру та нового статута відбулися 19 лютого, 1925 р.

На зборах показано зібраним членам чартер, відчитано і прийнято новий статут та вибрано перший головний уряд Товариства згідно з свіжо прийнятим статутом.

Пізніше, але вже по невчасі, показалося, що 25 лютого 1925 р., зроблено найбільшу помилку в історії Товариства, помилку за яку опісля прийшлося дорого заплатити. Товариство не мало права приймати тоді нового статута, не мало права приймати його в такім виді, в якім він був виготовлений, і не мало права нічого після нього робити, бо закон вимагає, що всяка зміна статута мусить бути **вперед** зареєстрована в державного секретаря в Оттаві. Та в молодім Товаристві не було людей, що знали права, а спеціально вимоги закона, після якого Товариство було зачартероване, отже вони робили, як розуміли. Промах відкрито аж в 1929 р. і це коштувало „Взаємну Поміч” \$1,200. Тоді вже й прийнято згідно з вимогами закона стагут в теперішній формі. А до 1929 р. законно обовязуючим для Товариства був не той статут, що його вживалося від 1925 р., ані навіть не той статут, що його вживало Товариство від 1921 р. до 1925 р., тільки первісний начерк статута, що його долучено було до аплікації за чартером, начерк статута зовсім перестарілий і для тодішніх відносин в Товаристві вже невідповідний. Приміром, той начерк статута постановляв, що кожного року мають відбуватися загальні збори Товариства, а кожного місяця місячні збори і на них зборах кожний член мав бути особисто присутній, дарма, що велика більшість членів в 1929 році жила вже поза Вінніпегом і мала свої окремі відділи. На заснування відділів чартер дає право, але первісний начерк статута про відділи зовсім не говорив, так що права відділів та їх членів були що найменше у великім сумніві. На щастя, хоч і досить дорогою ціною, але промах залагоджено і від того часу життя Товариства розвивається зовсім нормальню і згідно з законами.

Коли вже мова про статути та чартер, то мабуть не від річи буде бодай переповісти зміст чартеру, аби кож-

ний член мав поняття про те, що в чартері сказано. Ось який є зміст чартеру Українського Товариства „Взаємна Поміч”:

Тому, що на основі Компанійного Акту, поправленого в 1917 р., державний секретар має право видавати чартер для якого будь числа людей, але не менше, чим для п'ятьох, щоби вони стали корпорацією в цілях, що на них позволяє парламент Канади,

І тому що Зигмунт Бичинський і Мирослав Стечишин, редактори, Павло Попель і Михайло Король, столярі, Іван Трач, вироблювач спружин, Василь Біленський, робітник в млині, Стефан Басістий, маляр, Володимир Баан, робітник, Микола Атаманюк, робітник в пральні, Іван Цірка, купець, Павло Павлюкевич, бучер, і Марія Рута, господиня, усі з міста Вінніпегу в провінції Манітоба, внесли аплікацію за чартером на основі згаданого закона, аби зробити з них і других, що пізніше до них прилучаться, корпорацію під іменем *Ukrainian Relief Association* в цілях дальнє вичислених, а я впевнився, що вони виконали вимоги закона і подали правдиві факти в своїй аплікації,

Тож знайте, що я, Артур Бліс Копп, державний секретар Канади, силою вищє згаданого Акту оцим творю зо згаданих Зигмунта Бичинського, Мирослава Стечишина, Павла Попеля, Михайла Короля, Івана Трача, Василя Біленського, Стефана Басістого, Володимира Баана, Миколи Атаманюка, Івана Цірки, Павла Павлюкевича і Марії Руті та всіх інших, що опісля пристають, корпорацію без уділів під іменем *Ukrainian Relief Association* з усіми правами, поданими в згаданім Акті, і для слідуючих цілей:

1. Для заховання добрих звичаїв та привичок українського народу;
2. Для плекання високого степеня горожанства Канади;
3. Для несення моральної та матеріальної допомоги членам Корпорації в разі потреби, а головно в

ДИРЕКЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА „ВЗАІМНА ПОМОЧ“ В 1935 РОЦІ:

1. М. Юрійчук — директор на Квебек; 2. Теодор Гуменюк — директор на Онтеріо; 3. І. Фреюк — директор на Манітобу; 4. П. Кіпран — заступник президента; 5. Г. І. Блок — фінансовий секретар; 6. Я. Бетицький — рекордний секретар; 7. Мир. Стечинський — президент; 8. Йосеф Богоміс — касієр; 9. Ф. Титенюк — директор на Саскачеван; 10. Др. І. Верхоман — директор на Альберта; 11. В. Рураж — директор на Британській Колумбії.

случаях недуги і залежним від них в случаю їх смерти;

4. Для моральної та матеріальної допомоги українському народові в справах, що Товариство буде вважати їх гідними та відповідними;

5. Для засновування та удержання домів та захоронок для старших і потребуючих членів Товариства і українців взагалі;

6. Для засновування галузей, або місцевих відділів згаданої Корпорації у всякій місцевості, чи місцевостях Канади.

Діяльність Корпорації має провадитися по цілій домінії Канади і всюди інде.

Головна канцелярія згаданої Корпорації є положена в місті Вінніпегу, провінція Манітоба.

Згадані Зигмунт Бичинський, Павло Попель, Іван Трач, Василь Білецький і Стефан Басістий є першими, або тимчасовими директорами згаданої корпорації.

Одим наказується і проголошується, що бізнес згаданої корпорації має провадитися не в цілі зиску для її членів і що всякі зиски та інші прибутки Корпорації мають вживатися для здійснення її цілей.

Ніщо в цім документі не може бути прияте за дозвіл на будування та провадження залізниць, або телеграфічних, чи телефонічних ліній, або провадження банкового бізнесу, або видавання паперових грошей, або асекураційного бізнесу, або бізнесу позичкової, чи трестової компанії.

Дано під моєю рукою та урядовою печаткою в Оттаві 15-го січня, 1925.

(Печатка.)

Томас Молвей,
державний під-секретар.

Звичайна річ, що точний і урядовий зміст чартеру можна найкраще пізнати з урядового тексту в англійській мові, який в разі потреби можна дістати від дирекції „Взаємної Помочі“. Та вже і з переповідженого змісту зовсім добре можна побачити ціли та права Українського Товариства Взаєм-

на Поміч. Товариство має право робити лише те, що є чартері вичислене між його цілями. Як би пустилося робити щось, що не є в чартері вичислене між його цілями, то уряд, або суд можуть його спинити в тій діяльності. Можуть навіть організацію розвязати за переступлення своїх прав. Головна річ, не сміє Товариство пориватися до діяльності, на яку може дати право тільки парламент спеціально ухваленим законом. Між тими, застереженими парламентом родами діяльності (вичисленими в посліднім уступі чартеру), є і асекураційний бізнес. Ніколи не можна членам нашої організації покласти на це занадто сильний натиск. Наша організація має право давати своїм членам матеріальну ДОПОМОГУ в случаях недуги і смерти, однакож не має права АСЕКУРУВАТИ від недуги та смерти.

Де є границя між допомогою і асекурацією, досить тяжко сказати, однакож найпевнішим способом незадемлення цеї границі є — не називати допомоги асекурацією. Кожного разу, коли якийсь член нашого Товариства, говорячи про нього, називає його через непорозуміння асекураційним, або про запомогу від Товариства говорить як про асекурацію, він робить Товариству мідвезу прислугу, бо кідає на нього підозріння, що наше Товариство робить бізнес, на який не має права, а саме асекураційний бізнес. Асекураційного бізнесу наше Товариство ніколи не робило і не робить. Воно не є асекураційне, тільки запомогове, добродійне Товариство; воно дає своїм членам запомоги, так як чартер йому пізоляє, а не асекурує нікого. Асекураційні компанії можуть робити зиски і давати зиски заасекурованим, а наше Товариство є обов'язане всі свої прибутки уживати для здійснення своїх добродійних цілей, а не на зиски.

Одержанши домініальний чартер, Українське Товариство Взаємна Поміч приступило до поширювання своєї організації так, як чартер пізоляє, а саме до заснування відділів скрізь по Канаді, де тільки такі відділи можна заснувати. Поширювання організації не

все йшло без перепон. Треба було поборювати ріжні упередження, треба було поборювати й виразні напасти та кириню. Та поки „Взаємна Поміч” роздобула собі сякий-такий розголос, поки, як би то сказати, стала на ноги, прийшло лихо, що всі організації спинило, зруйнувало, або підкопало навіть найноважніші фінансові та економічні інституції, підкопало торговлю і промисл, підкопало існовання цілих класів громадянства, мільйони робітників викинуло з роботи, а тим самим зацепило та спинило й „Взаємну Поміч” в її розвою. Говоримо про економічну депресію, чи крізу, чи як там хоче її назвати. Безпосередніх страт депресія не могла „Взаємній Помочі” спричинити, але спричинила їй посередні страти, спинила її розвій і розріст. Коли люди не мають роботи, коли оглядаються на урядову допомогу, або реліф, тоді трудно їх притягти до запомогої організації, тоді навіть трудно їх в такій організації вдергати.

А все-ж таки „Взаємна Поміч” може похвалитися, що навіть в часи найгіршої депресії вона не занепадала, а зростала так числом членів, як і фонди. В 1929 р. заскочила депресія „Взаємну Поміч” з майном вартості \$15,836.75. Депресії нік ще не можна вважати за скінчену, але майно „Взаємної Помочі” в хвилю писання цих слів, в осені 1935 р., доходить до 55 тисяч доларів. Як на часи економічної депресії, як на часи банкротств та реліфу це чайже не є ще так зле. Кожного року за своєї історії, чи добрий рік, чи злий, Українське Товариство Взаємна Поміч все побільшувало своє майно і побільшувалося числом членів. В 1929 році 1899 членів заплатили були вкладки до кінця року, а 1934 року при кінці року було 2909 членів, що поплатили свої владки. В теперішню пору ми вже не тільки перейшли числом членів три тисячки, ми вже глядимо, чи ще далеко до 4,000. Число наших відділів в часи депресії подвоїлося, дійшло до 43. Все це є осяги, що з них можна бути гордими.

Та що інше є ще важніше. Українське Товариство Взаємна Поміч дає вдоволення своїм членам. Нема в сві-

ті нічого тяжкого над те, аби всіх вдоволити і каже чоловиця, що ще той не вродився, хто би всіх вдоволив. Історія Українського Товариства Взаємна Поміч є немов доказом на заперечення згаданої української пословиці. В цілій історії „Взаємної Помочі” не було ще ані одного випадку, аби якийсь член чувся настільки покривдженним, щоби вдався за свою справою до суду і через суд діставав задоволення. Це є рекорд, яким мабуть не може похвалитися ні одна організація такого рода, як „Взаємна Поміч”. Принявши зasadу толеранції і вирозуміlosti, Українське Товариство Взаємна Поміч обходиться зо своїми членами по справедливості і тому є свободне від процесів.

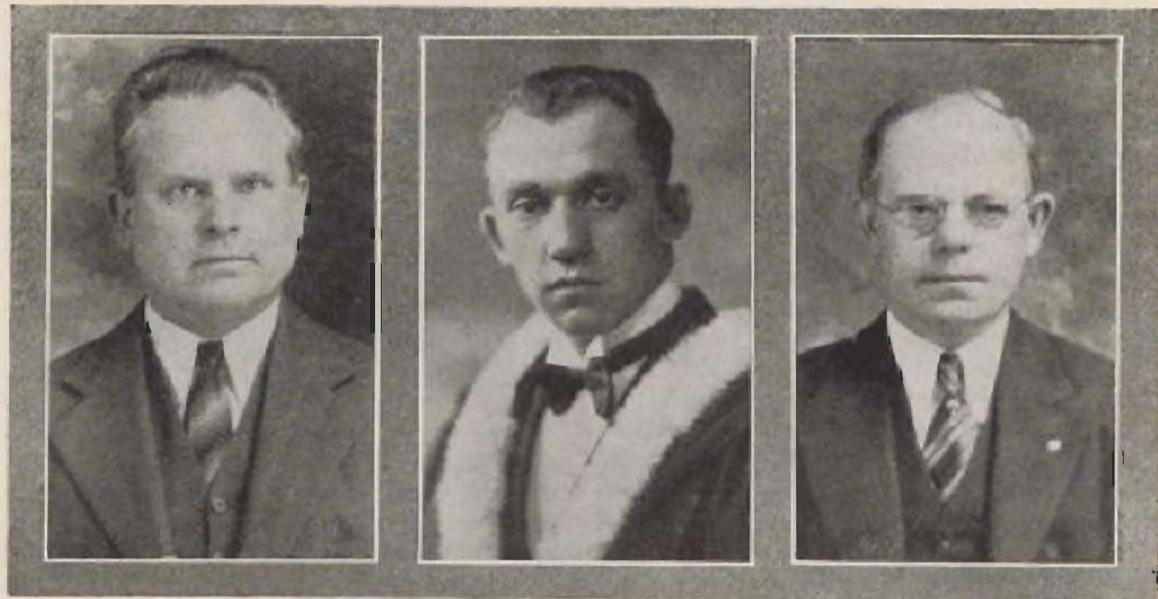
А прецінь Українське Товариство Взаємна Поміч повинно було перше послужити за взір організації, де мала бути вічна незгода, жалі та нарікання. Бо у „Взаємній Помочі” отворені двері для всіх українців без уваги на їх релігійні та партійні звязки. Почуваєш себе українцем, хочеш належати до української запомогової організації, то двері до „Взаємної Помочі” тобі отворені. У „Взаємній Помочі” не питаютъ, чи ти католик, чи православний, чи протестант, чи ти ліберал, чи консерваторист, чи сі-сі-еф, чи громадський кредитовець.

На зборах „Взаємної Помочі” нема дискусій про віру, чи партію. Сходяться українці всякого віроісповідання та партії, але сходяться не для дискусій над віроісповіданнями та партіями, але для взаємної помочі в случаю недуги та смерті. І показується, що можуть одні з другими знамено погоджуватися, як тільки стараються себе взаємно не дразнити і спірні питання оминати. Жадна українська організація в цілім світі не зробила більше для єдинання українців на якісь спільні грунті, чим робить це Українське Товариство Взаємна Поміч!

Робота нашого Товариства є роботою по лінії практичного патріотизму. Даремна річ говорити про патріотизм, а в той же самий час тільки шукати за чимсь, аби з братом українцем,

чи сестрою українкою поріжнитись. Даремно говорити про патріотизм, як в той же самий час одні на других вовком дивимося, як одні других минаємо і боїмся з собою навіть стрічатися, аби не посваритися. Коли ми патріоти, то мусимо находити способи єднання, а не розеднування,

згоди, а не ненависті, мусимо сходитися з собою, а не втікати від себе. На ґрунті взаємної помочі можемо сходитися і єднатися і тому в Українському Товаристві Взаємна Поміч скоріше чи пізніше може бути зеднаний і повинен бути зеднаний увесь український народ в Канаді.

ЧЛЕНИ КОНТРОЛЬНОЇ РАДИ В 1935 РОЦІ.

З ліва на право: Л. В. Грабовецький, А. Коабель і Ф. Ожайовський.

ІСТОРІЇ ВІДДІЛІВ „ВЗАЙМНОЇ ПОМОЧІ”

Понище є подані короткі історії відділів, а також фотографії відділів. На жаль, майже нема такого відділу, щоби всі його члени були на фотографії. Все таки кожний побачить з того членства, що є на фотографіях, що Українське Товариство Взаємна Поміч — це вже велика і сильна запомогова організація українського народу в Канаді. Ця організація буде лутити українців в Канаді покоління за поколінням, а ця перша книжка з історіями відділів представлятиме будучим поколінням перших пionirів, які ставали членами від 1921 до 1935 року. Вона також дає образ зросту організації в першім десятиліттю від одержання домініального чартеру, на основі якого почали організовуватися відділи по цілій Канаді.

1 Відділ „В. П.” Вінніпег, Ман.

Як повстало Українське Товариство Взаємна Поміч.

Заходи заснувати запомогову організацію робились значно скоріше і робились майже рівночасно у всіх трох співацько-драматичних товариствах, які тоді льокувались в Українськім Народнім Домі в Вінніпегу, а іменно Товариство ім. Марії Заньковецької, Товариство ім. Ів. Котляревського і Товариство „Боян”.

На зборах Т-ва ім. М. Заньковецької дня 11 листопада 1914 р. проект засновання запомогової організації предложив Павло Попель, попертий Василем Музикою, в цілі змінення вине згаданого товариства. Збори віднеслись до цего проекту прихильно.

Але всій за тим п. Т. Д. Ферлей (тодішній голова Українського Народного Дому) зробив внесок, попертий п. Я. В. Арсеничом, щоби товариство ім. М. Заньковецької здержалось на якийсь час з переведенням цего проекту в життя, тому що уряд Українського Народного Дому робить заходи заснувати запомогову організацію при Українськім Народнім Домі, отже нема потреби робити щось подібне поодиноким товариствам. Збори з цим погодились.

Подібний проект робив п. В. Казанівський в товаристві ім. Ів. Котлярев-

ського і через ту саму причину також проект відложено на пізніше.

Вже тоді поодинокі члени вище згаданих товариств належали до існуючого вже запомогового товариства, а іменно до Брацтва св. О. Николая.

З бігом часу почала ширитися думка, щоби занехати заходи засновання запомогової організації при поодиноких товариствах, а вступати в ряди членів запомогового Брацтва св. о. Николая і збудувати одну велику запомогову організацію на цілі Канаду. Та не так сталося, як думалось.

Коли члени товариств, які льокувались при У. Н. Домі в Вінніпегу почали громадно вписуватись до вищезгаданого Брацтва, в два тижні по вписі скликано збори аплікантів і заряд Брацтва св. о. Николая відкинув аплікації багатьох аплікантів (мається розуміти на протест католицьких священиків), мотивуючи тим, що апліканди не є греко-католиками.

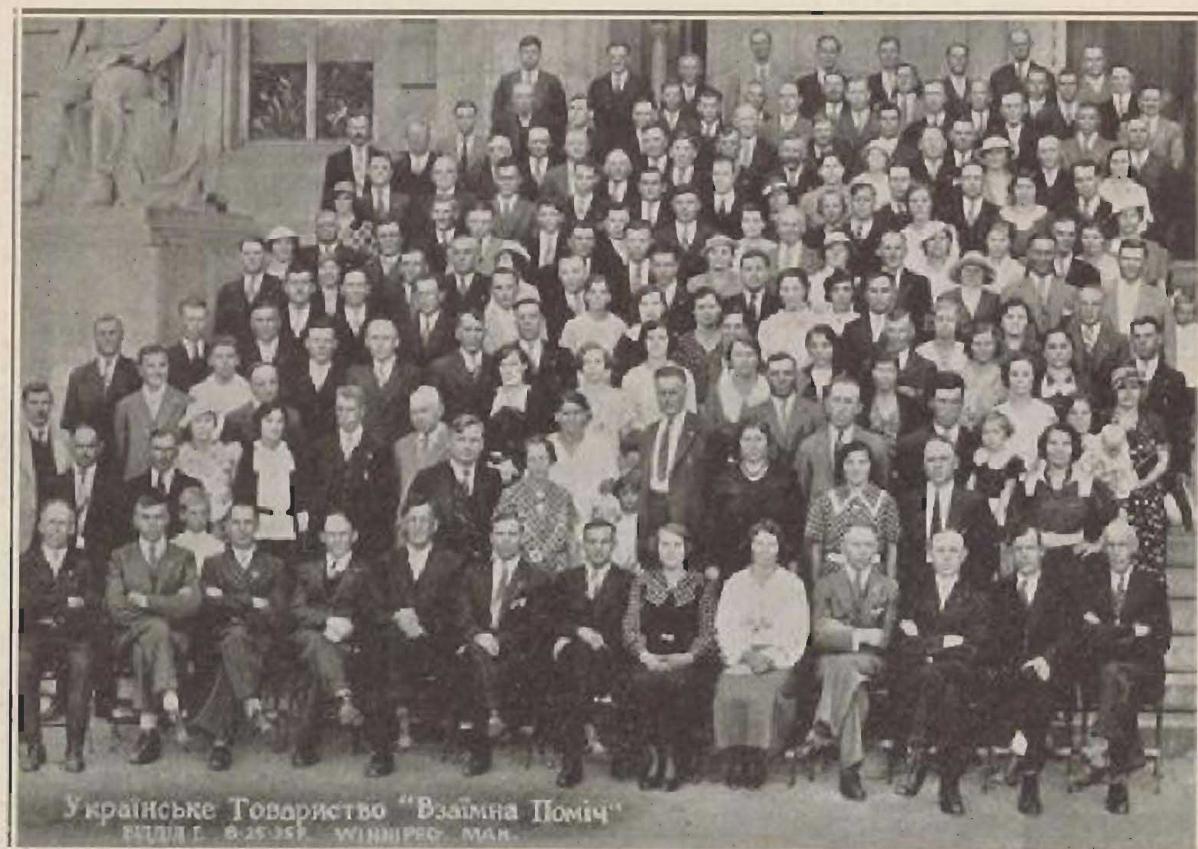
Виринуло питання, що робити дальше, бо чайже не всі українці є греко-католики; є багато українців з Великої України, з Буковини, котрі є в більшості православні, як також є українці римо-католики і багато з іншими релігійними переконаннями. Отже для всіх цих українців є вступ за-

боронений до Брацтва св. О. Николая, іншими словами, Брацтво трактує їх на рівні з жидами, поляками, циганами, тільки тому, що вони з уродження є православними, або іншого віроісповідання.

Та якраз в тому часі сталася одна подія, яка прискорила засновання запомогової організації „Взаємної Помочі”.

Помер батько трох активних членінь при драматичному товаристві ім. М. Заньковецької, покійний Янішев-

ия запомогової організації. В тій цілі д. Ів. Трач (тодішній голова товариства ім. М. Заньковецької) попросив п. Т. Д. Ферлея і п. П. Попеля зійтися, обговорити цю справу і приступити до діла. П. Ферлей дав пропозицію, щоби запросити ще кількох членів з товариства ім. І. Котляревського і товариства „Боян”. Отже запросили д. В. Казанівського і покійних С. Басістого і Юр. Самотілку. Висше згадані зійшлися дня 19 вересня 1921 року в льокали Українського Народного До-

І ВІДДІЛ В ВІННІПЕГУ, МАН. (Перша половина фотографії.)

Сидить в п'ятому ряді (з ліва на право): М. Карпивець — опікун хворих, І. Щірка, П. Черній — контролер, В. Дацен, Г. Лисак, Н. Медник, Д. Чап, пані К. Бойко, пані М. Хліб — опікун хворих, И. В. Богдай — економічний секретар, І. Трач, В. Довганик — голова, П. Попель.

ський. Вдова і сироти не мали чим заплатити за похорон покійного. Тоді члени згаданого товариства зорганізували між собою скору поміч і помогли едові і сиротам похоронити покійного мужа і батька.

Ця подія заставила членів згаданого товариства подумати про відновлення давного проєкту, а то заснован-

му, обговорили основно засновання запомогової організації, і рішили, щоб така організація не була звязана з другим товариством, а була цілком самостійна запомогова організація. Припурчено добродіям П. Попелеві, Ів. Трачеві і Т. Д. Ферлееві зробити начерк статута, покійному Басістому приготувати реферат про потребу запомо-

гової організації, п. В. Казанівському приготувати вступне слово та назначено день перших організаційних зборів на день 16 жовтня 1921 р., в льокали Українського Народного Дому в Вінніпегу.

Перші організаційні збори відбулися 16 жовтня, 1921 року.

До президії до перепровадження зборів тимчасово покликано Мирослава Стечишина на предсідника, а І. Богоноса на рекордового писаря.

Реферат виголосив бл. п. Ст. Ба-

щоби ця організація не ограничувалася тільки на місто Вінніпег, але поширювалася на цілу Канаду і закладала свої відділи. Українці повинні належати до цеї організації без різниці поглядів релігійних чи політичних. Рішено, щоби вписове для всіх членів оснувателів виносило один долар, як рівнож і для тих, що впишуться до річних загальних зборів. На зборах вибіралось 30 членів, по чим приступлено до вибору комітету (заряду).

1 ВІДДІЛ В ВІННІПЕГУ, МАН. (Друга половина фотографії).

Сидить в першому ряді (з ліва на право): І. Ярина — альт, голова, П. Кіпран — фінансовий секретар, Л. Б. Грабовецький, В. Шираба — члени мирового суду, пані Г. Штусільник, пані В. Регуш, пані К. Козак — співаки хору, пано П. Бергун, пані М. Трач, пані А. Семотюк, Йос Довганюк, Д. Вердинюк.

сістий. В своїй промові сказав, що така організація, як запомогова, в будуччині буде мати велике значення, а головно підчеркував це, що всі українці будуть мати нагоду вступати в її ряди.

Начерк статута перечитав П. Попель.

Опісля наступила дискусія над цим,

До комітету увійшли: Мир. Стечишин — голова, Йос. Богоніс — рекордовий секретар, П. Попель — касієр.

Рішено, щоби другі з ряду збори скликати на день 24 жовтня, 1921 р. в тій цілі, щоби дати назву товариству і одобрити її.

На цих зборах статутова комісія дала проект, щоби товариство носило

назву „Взайма Поміч”. Другі внески були, щоби назвати товариство „Україна”, треті, щоби назвати запомогове товариство „Самопоміч”. Дано внески під голосування і більшістю голосів перейшло, щоби назва була запомогове товариство „Самопоміч”. Збори відложені до слідуючого дня для ухвалення статута.

Слідуючого дня, 24 жовтня, читано статут точка за точкою і ухваловано, але що вже була пізня пора, постановлено, щоби докінчити збори дnia 31 жовтня, що так і сталося.

На зборах 31 жовтня 1921 року докінчено статут і рішено, щоби загальні збори скликати на день 9 листопада, 1921. На цих зборах вивязалася ширша дискусія про назву товариства, і по довшій дискусії ця справа знов пішла під голосування і більшістю голосів перейшло, щоби змінити назву з „Самопомочі” на Українське Товариство Взайма Поміч. Від дnia 9 листопада 1921 року молода організація „Взайма Поміч” увійшла в життя.

На цих зборах вибрано перший заряд „Взаймої Помочі”, до котрого увійшли: Ів. Трач — голова, Ст. Басістий — заст. голови, Г. І. Блок — рекордовий секретар, В. Білецький — фінансовий секретар, П. Попель — касіер. Директори: Ів. Цірка і Н. Атаманюк. Опікуни хворих: М. Шкремедка, Ю. Самотілка і М. Король. Контрольна комісія: В. Казанівський, Ф. Ката май і П. Богуш.

По цих зборах і по виборі заряду почалася у „Взаймній Помочі” обширніша праця. Приступали нові члени і в місті Вінніпегу почала вироблятися гарна опінія про „Взаймну Поміч”. У всіх членів було бажання придбати як найбільше нових членів.

Перші річні збори відбулися 21 грудня 1921 р. На цих зборах вже був даний фінансовий звіт за два місяці існування товариства. Приходу було \$93.00, а розходу \$29.65. На 1922 рік лишилося \$63.35. На цих зборах був потверджений той самий заряд, крім п. Блока, на якого місце вибрано В. Музика.

На цих зборах одноголосно ухвалено, щоби зробити аплікацію за домініяльним чартером. Внесення по чартер рішено дати п. Я. В. Арсенично-

ві, першому українському адвокатові в Канаді.

1922 рік був для „Взаймної Помочі” щасливим. Робота пішла повним ходом. Роботу у „Взаймній Помочі” повели: П. Попель, пок. С. Басістий, Ів. Трач, Т. Д. Ферлей, пок. Ю. Самотілка, Мир. Стечишин, З. Бичинський, В. Довганик, С. Ковбель, В. Казанівський, П. Богуш, В. Парасюк, І. Довганик, В. Музика, В. Білецький, Н. Атаманюк, О. Боянівський. Ці люди вважали „Взаймну Поміч” понад все. В них був один напрям, одна думка — отримати домініяльний чартер і організувати відділи по цілій Канаді.

10 і 11 листопада 1922 року святкувало товариство перші роковини. Цей рік дійсно був пророчим роком для „Взаймної Помочі”. На роковини заряд запросив д-ра Осипа Назарука, тодішнього представника Західної України, що якраз тоді перебував у Вінніпегу. Д-р Назарук дав гарний виклад про запомогову організацію і взяв за приклад різню в Шікаго, яка є найбільшою на світі. Він сказав, що бачив в тій різниці, як годовані барани ведуть на заріз невинних овечок. Цих баранів годують хлібом з маслом, щоби годні перескочити рів, а вівці, що йдуть за бараном, не передбачують того і йдуть за баранами і коли барани перескакують рів, вівці падають в рів, де їх ріжуть. Цей приклад він навів тому, що є між українським народом багато таких баранів (хрунів), що йдуть хліб з маслом, а тисячі вмирають по всяких таборах, Солов'яках і на Сибірі.

По тім викладі вписалося поважне число нових членів до „Взаймної Помочі”.

Другі збори відбулися 31 грудня, 1922. На цих зборах показався гарний розвій товариства, бо за рік вже було поверх 130 членів, а каса зросла до \$425.00. До виконавчого комітету вибрано: З. Бичинський — голова, В. Довганик — заступник голови, В. Вівсяник — рекордовий секретар, Н. Лисий — заст. рек. секр., П. Павлюкевич — фінансовий секретар, В. Угринюк — касіер. Директори: Н. Атаманюк і Ів. Цірка. Опікуни хворих: пані М. Рута, пані А. Стечишин, Є. Левицький, П. Шкраба, К. Стрільчук.

Контрольна комісія: П. Попель, С. Ковбель і І. Богоніс.

В 1923 році праця вже йшла в повному ході. Заряд був майже одної думки, самі ширі працівники — З. Бичинський, Довганик, Павлюкевич і Угринюк. В них була ціль — одержати домініяльний чартер і починати організувати відділи.

До річних зборів число членів перейшло поверх 200. Каса товариства дійшла до суми одної тисячі доларів.

31 грудня 1923 вибрано третій з ряду заряд на 1924 рік, до котрого увійшли: В. Довганик — голова, І. Богоніс — заст. голови, В. Купченко — рекордовий секретар, Д. Скрига — фінансовий секретар, В. Угринюк — касієр. Опікуни хворих: П. Шкраба, Ів. Мудрий, П. Скорохід, пані С. Парастюк і пані А. Стечишин. Контрольна комісія: Мир. Стечишин, Т. Д. Ферлей і З. Бичинський.

В 1924 році приєднувало більше нових членів. З дня на день очікувало на домініяльний чартер. На перших зборах того року вибрано статутову комісію, щоби прилагодила новий статут до загальних річних зборів і щоби після нового статута можна було організувати нові відділи.

До статутової комісії зістали вибрани: З. Бичинський, В. Довганик, П. Попель, Т. Д. Ферлей, Мир. Стечишин. Комісія прилагодила статут і чекала на чартер, але чартер було тяжко дістати, бо були ріжні перепони, головно від асекураційного департаменту. В 1924 р. чартеру так і не одержано. Однаке 1924 рік був добрым роком для „Взаїмної Помочі”, бо число членів подвоїлося і каса майже подвоїлася. На річних зборах 31 грудня 1924 року було 468 членів, а грошей в касі \$1,767.93.

До заряду на 1925 рік увійшли: І. Богоніс — голова, П. Олійник — заступник голови, В. Купченко — рекордовий секретар, С. Ревак — фінансовий секретар, М. Коваль — касієр. Опікуни хворих: пані А. Стечишин, пані Е. Гошовська, пані Ю. Шкраба, пок. Е. Гошовський і П. Скорохід. Контрольна комісія: В. Мандрик, Мир. Стечишин і Д. Скрига. Дверники: Іван Мудрий і пок. В. Баран.

В 1925 році одержано домініяльний

чартер. Складано надзвичайні загальні збори на 19 лютого 1925 року. На цих зборах голова статутової комісії, З. Бичинський, повідомив членів, що „Взаїмна Поміч” одержала чартер від домініяльного секретаря, який дає дозвіл поширювати нашу організацію по цілій Канаді. Прочитав текст чarterу і пояснив його присутнім. Відтак вибрано президію до перепровадження зборів, до якої увійшли: Т. Д. Ферлей, П. Попель, З. Бичинський, Мир. Стечишин і М. Левицький. Головою президії на цей вечер був Т. Д. Ферлей.

На цих зборах перейшли слідуючі постанови:

1) Рішено одноголосно, щоби чартер приняти в цілості, як був читаний.

2) Рішено одноголосно, щоби приняти новий статут, як був читаний статутовою комісією.

3) Рішено одноголосно, щоби дотеперішні члени Товариства „Взаїмна Поміч” уконституувались як відділ число 1.

4) Рішено, щоби 1 відділ передав до головного уряду, який нині має бути вибраний, по 25 центів від кожного члена, як половину вкладки.

5) Рішено, щоби головний уряд, який буде вибраний, негайно поробив кроки в справі заложення сиротинця.

6) Рішено, щоби головний уряд, який буде вибраний, приступив негайно до організовання нових відділів по Канаді.

7) Вибір першого головного уряду і контрольної комісії.

До головного уряду зістали вибрани: Мирослав Стечишин — голова, Василь Довганик — заступник голови, Віктор Купченко — рекордовий секретар, Павло Павлюкевич — фінансовий секретар, Семен Ковбель — касієр. Директори: Т. Д. Ферлей і Єронім Левицький, Контрольна Комісія: З. Бичинський, В. Угринюк і В. Свистун.

По одержанню чarterу і виборі головного уряду Українське Товариство „Взаїмна Поміч” прибрала характер першої загальної української організації на цілу Канаду.

Головний уряд при ширій співпраці і кооперації і відділу починає організувати нові відділи в Канаді. Зби-

рає свідоміший загал українського народу в Канаді, без ріжниці поглядів релігійних чи політичних, в велику родину, котра добровільно бере на себе обовязки помагати собі взаємно.

В тому році, 1925, 1 відділ передав до каси головного уряду готівки в сумі \$1,200.50.

На загальних зборах 1 відділу, що відбулися 31 грудня 1925 р., вибрано такий виконавчий комітет на 1926 рік: В. Довганик — голова, Є. Левицький — заст. голови, П. Олійник — рекордовий секретар, І. Довганик — фінансовий секретар, Р. Дудар — касіер. Директори: М. Коваль і С. Сокульський. Опікуни хворих: пані М. Напіш, пані А. Гунькевич, пані Є. Строкун, В. Купченко, Ів. Мудрий і А. Поташник. Контрольна комісія: Мир. Стечишин, І. Богоніс і П. Павлюкевич.

В 1926 році голова 1 відділу, В. Довганик, посвятив найбільше свого часу і труду для „Взаємної Помочі“. Головний уряд вислав його на схід Канади як організатора і його праця принесла велике житво для „Взаємної Помочі“. З його поїздки повстали відділи в оцих місцевостях: 3 відділ в Бруклендс, Ман., 5 відділ в Кенорі, Онт., 6 відділ в Віндзор, Онт., 7 відділ в Порт Артур, Онт., 8 відділ в Торонто, Онт., 11 відділ в Ошаві, Онт., 13 відділ в Монреал, Кве., 18 відділ у Вест Форт Віллем, Онт., 22 відділ в Гемілтон, Онт., 23 відділ в Торонто, Онт.

Ці нові відділи це був великий скарб для молодої організації „Взаємної Помочі“.

Виконавчий комітет 1 відділу в 1927 році: В. Довганик — голова, Єр. Левицький — заст. голови, В. Гжеховський — рекордовий секретар, Я. Українець — фінансовий секретар, Р. Дудар — касіер. Опікуни хворих: пані М. Левицька, пані А. Гунькевич, К. Стрільчук, Ів. Мудрий, М. Прокопів, М. Роган, Ів. Турчин, Радні: В. Гарасим і М. Карпинець. Контрольна Комісія: О. Климків, П. Яцина, І. Богоніс.

Виконавчий комітет в 1928 р.: Д. Гунькевич — голова, Ів. Кулинич — заст. голови, І. Довганик — рекордовий секретар, В. Гжеховський — фінансовий секретар, Р. Дудар — касіер.

Опікуни хворих: пані П. Андрусяк, пані Д. Довганик, А. Бурянік, П. Парастюк, П. Хібзей. Контрольна комісія: Т. Д. Ферлей, М. Коваль, П. Кіпран.

Виконавчий комітет в 1929 р.: Д. Гунькевич — голова, О. Бабинець — заст. голови, І. Довганик — рекордовий секретар, П. Кіпран — фінансовий секретар, Р. Дудар — касіер. Опікуни хворих: пані К. Кумка, пані Д. Довганик, П. Хібзей, А. Шпур, М. Коваль, Ст. Парастюк, Ів. Кулинич, М. Оконський. Контрольна комісія: П. Яцина, Д. Скрига, А. Крушельницький.

Виконавчий комітет в 1930 р.: П. Яцина — голова, В. Топольницький — заст. голови, Д. Герич — рекордовий секретар, П. Кіпран — фінансовий секретар, Р. Дудар — касіер. Опікуни хворих: пані: К. Кумка, Юст. Шкраба, А. Гунькевич, М. Порхер, А. Скіба; пп.: М. Бреністул, М. Король, М. Карпинець, М. Майброда, Ів. Цірка, М. Роган, В. Музика. Контрольна комісія: М. Баран, Ст. Цибульський, В. Боднар.

Виконавчий комітет в 1931 р.: П. Яцина — голова, П. Павлюкевич — заст. голови, П. Полівка — рекордовий секретар, П. Кіпран — фінансовий секретар, Р. Дудар — касіер. Опікуни хворих: пані: А. Скіба, Ст. Парастюк, К. Струс, П. Гуйван, М. Черніховська, К. Кумка; пп.: М. Король, Ів. Цірка, І. Нагорняк, Д. Чорноус, П. Черній, Ю. Мартинюк. Контрольна комісія: С. Ковбель, С. В. Озеро, М. Бреністул.

Виконавчий комітет в 1932 році: Ів. Трач — голова, М. Баран — заст. голови, М. Грабовецький — рекордовий секретар, П. Кіпран — фінансовий секретар, Р. Дудар — касіер. Опікуни хворих: пані: В. Регуш, П. Гуйван, Г. Пітусільник; пп.: М. Король, І. Бакун, К. Була, Н. Митник, І. Цірка, М. Карпинець, А. Скіба, П. Хібзей. Контрольна комісія: М. Левицький, А. Семків, С. Ковбель.

Виконавчий комітет в 1933 р.: І. Трач — голова, Н. Баран — заст. голови, М. Бреністул — рекордовий секретар, П. Кіпран — фінансовий секретар, Р. Дудар — касіер. Опікуни хворих: пані: А. Левицька, В. Регуш, П.

Гуйвац, Г. Пітусільник, І. Ковбель, Н. Митник; пп.; І. Козак, Д. Чорноус, А. Юськів, М. Пастир, М. Король, Д. Гіджак. Контрольна комісія: С. Ковбель, М. Левицький, М. Балагуш.

Виконавчий комітет в 1934 р.: Л. Б. Грабовецький — голова, М. Король — заст. голови, М. Стефанишин — рекордовий секретар, П. Кіпран — фінансовий секретар, Р. Дудар — касіер. Опікуни хворих: пані: В. Регуш, М. Хлан, А. Ковалчук, Г. Пітусільник, К. Бойко, К. Козак; пп.: Д. Мельник, К. Мединський, П. Дячек, І. Карпинець, В. Лисак, П. Цап. Контрольна комісія: П. Чорний, С. Ковбель і І. Цірка. Мирові судді: И. Довганик, В. Шкраба і Л. Б. Грабовецький.

Виконавчий комітет в 1935 р.: В.

Довганик — голова, П. Яцина — заст. голови, Н. В. Богай — рекордовий секретар, П. Кіпран — фінансовий секретар, Р. Дудар — касіер. Опікуни хворих: пані: В. Регуш, М. Хлан, А. Ковалчук, Г. Пітусільник, К. Бойко, К. Козак; пп.: Д. Мельник, К. Мединський, П. Дячек, І. Карпинець, В. Лисак, П. Цап. Контрольна комісія: П. Чорний, С. Ковбель і І. Цірка. Мирові судді: И. Довганик, В. Шкраба і Л. Б. Грабовецький.

Лікарем відділу майже від засновання є д-р Б. Дима, з перервою в 1930 р., коли був д-р Резньовський.

В. Довганик і П. Попель.

2 Відділ „В. П.”, Транскона, Ман.

Транскона є залізничне містечко в поблизу Вінніпегу. Населення числити близько 5,000. Одна третина з цього числа є українського походження. Перші українці поселилися в Трансконі десь з початком 1909 року, де дістали роботу при будові залізничних шапів. Шапи були викінчені 1912 року і отворилися до направи старих локомотивів 20 січня 1913 року. 1913 рік можна рахувати відкриттям містечка і цілого руху. Від того року почалось і організаційне життя, бо саме в 1913 році вперше зорганізовано і засновано українське товариство ім. Тараса Шевченка. Це товариство існує і до цього часу. Коли я згадую про товариство ім. Т. Шевченка, то тому, що при цьому товаристві заснувався 2 відділ „Взаємної Помочі”.

До засновання 2 відділу „Взаємної Помочі” причинилися громадянє з Вінніпегу, Мир, Стечишин і Т. Д. Ферлей. В цьому помогли місцеві громадянє, В. Лісовий і другі. На початок відділ заснувався при дев'ятьох членах, а саме в члени вписалися: С. Скорупський, І. Фреюк, Г. Сидор, А. Кралька, І. Лісовий, Г. Кабан, Д. Яремко, І. Лазарук і А. Тихонюк.

2 відділ засновано 16 липня, 1925 року. Від цього часу промінуло 10 років. В протягу цих десятьох років в нашім

відділі поробилися великі зміни, бо коли відділ заснувався з 9 членів, то тепер числити 116 членів.

В протигу 10 років померло 4 члени. Посмертної і спеціальної допомоги дирекція „Взаємної Помочі” виплатила \$1,097.00. На іншому місці буде поданий виказ відділу, в якому подано, кілько було хворих членів, кілько виплачено запомоги хворим членам та інші дані.

Хочу також сказати кілька слів до тих, що ще не є членами „Взаємної Помочі”. Нехай ніхто з вас не бойтесь стати членом „Взаємної Помочі”, бо тим ми помагаємо самі собі, своїй родині, а також і свому народові. Бо український народ мусить сам собі помагати! Хто ще не є членом нашого запомогового товариства, „Взаємної Помочі”, повинен стати ним як найскорше, бо може бути за пізно.

Виконавчий комітет в 1935 році: А. Касянчук — голова, І. Казюк — заст. голови, С. Скорупський — рекордовий секретар, Дм. Притуляк — фінансовий секретар, Л. Угринюк — касіер. Опікуни хворих: В. Дзьоник, Анна Скоробогач, М. Андрушко, Ан. Тихонюк, Марія Кабан, Анелька Николюк, Ю. Гавриш, Олена Лазарук, С. Соломляк, Анна Вівчарук. Дверник: В. Дутчак. Контрольна комісія: М. Якими-

шин, Денис Яремко, Он. Ройко, Ми. ський і Петро Шевчук,
рові судді: Мих. Галицький, Анд. Гур Адам Касіянчук.

3. Відділ „В.П.”, Бруклендс, Ман.

Поки приступлю до історії з відділу „Взаємної Помочі” в Бруклендс, Ман., дам короткий перебіг життя українських громадян цеї околії. Українці почали поселюватись в цій околії від 1905 року. До 1914 року жили самі про себе. На 1 січня 1914 року зорганізовано Українське Товариство ім. Т. Шевченка. В тому ж році засновано Рідину Школу для дітей, а пізніше школу музики. Почалась праця на просвітнім полю. З початку все йшло добре, але з часом почалась боротьба на релігійнім тлі. Частина членів стали на тім, щоби товариство було виключно греко-католицьке.

Більшість членів обстоювала, що товариство повинно бути національне і його членами можуть бути українці без уваги на те, до якого віроісповідання себе причисляють.

В травні 1916 року повстав розкол і частина членів організує друге товариство під назвою Інститут ім. Т. Шевченка (греко-католицький Інститут). До 1920 р. товариство ім. Т. Шевченка тягалось по реигах, а в 1920 р. купило польський костел на ломівку товариства, при 1830 Паенфік ул. Будинок уладжено відповідно до вимог товариства і Рідної Школи. Коли це було зроблено, члени Просвітного То-

2 ВІДДІЛ В ТРАНСКОНІ, МАН.

З піва на право (сидять): О. Ройко — контролер, Л. Угринюк — касіер, Дм. Притулак — фінансовий секретар, А. Касіянчук — голова, Ізя Калюк — заст. голови, С. Скоруський — рекордовий секретар, Мих. Янинський — контролер. В другім ряді згори 9-ик з піва на право: Д. Яремко — контролер.

3 ВІДДИ В БРУКЛЕНІС. МАН.

Виконавчий комітет з ліни в пропозиції: В другій ряді зліва на право: М. Шимкас — член контрового хору; Н. Ворончак — член контрового хору; Г. Григорій — член контрового хору; Г. Гусак і М. Гусак — співачки; Т. Мостовська — співачка; Г. Капелін — наст. голоси; І. Міщенко — голова; І. Капелін — опікун хворих. Певніх на додаток до цього були З. Клюп — член контрового хору; А. Шевчук — пер. секретарка, пані Е. Міндрік — член Е. Міндрік — опікун хворих. Певніх на додаток до цього були З. Клюп — член контрового хору.

вариства почали говорити про засновання запомогової організації. Та поки що довг, який тоді тяжів на Просвітнім Товаристві, був перепеною в зорганізованню запомогового товариства. Довг виплачено в 1924 році.

28 березня 1925 р. скликано надзвичайні збори для обговорення справи засновання запомогового товариства. На зборах одні говорили, щоби зорганізувати незалежне запомогове товариство при Просвітнім Товаристві, другі — щоби прилучитися до котрогось запомогового товариства у Вінниці. Остаточно стало на тому, щоби попросити промовця від „Взаємної Помочі” в Вінниці. На 13 квітня 1925 року приїхав до нас п. В. Свистун та інші промовці. П. Свистун порадив нас відатися до Інституту ім. Т. Шевченка при Віліям ул., щоби спільно з членами цього товариства зорганізувати відділ „Взаємної Помочі”. Думка була, що коли спільно зорганізується один відділ запомогової організації, тоді скоріше може прийти до злуки обох просвітних товариств.

Ми написали листа до Інституту ім. Т. Шевченка і зійшлися на спільні наради. На нарадах члени Інститута були за тим, щоби заснувати цілком незалежне запомогове товариство. Однак по дискусії постановлено вибрати кілька людей, які мали дістати більше інформації від тодішньої головної управи „Взаємної Помочі”. Члени товариства ім. Т. Г. Шевченка чекали на вислід, і так минав день за днем, наблизилася осінь. Несподівано побачили ми розкинені оголошення, що Інститут ім. Т. Шевченка організує незалежне запомогове товариство імені Івана Франка.

Коли вже так сталося, нам лишилося приступити до зорганізування відділу „Взаємної Помочі” при товаристві ім. Т. Г. Шевченка. Склікано збори на 12 листопада 1925. На зборах зорганізовано відділ. Вписалося 20 членів. Зібрано \$40 вписового, вибрано заряд, вислано гроші до головної управи і написали, щоби нас принять до „Взаємної Помочі” як відділ ч. 2. Але в міжчасі українці в Трансконі перебігли нас, зорганізували в себе відділ скоріше і дістали число друге, а ми

дістали число третє. В такий спосіб повстало при двох просвітних товариствах в Бруклендс двоє замогових товариств.

В місяці травні, 1931-го року оба просвітні товариства злучились в одно під іменем Український Інститут ім. Т. Г. Шевченка, яке міститься в будинку під числом 1960 Віліям ул. Від 1931 року при цім товаристві локуються двоє запомогових товариств, з відділ „Взаємної Помочі” і незалежне товариство ім. Івана Франка.

З відділ „Взаємної Помочі” числить 50 членів. Членів було більше, однак декотрі виїхали з місцевості, а інші переступили до других відділів. З причин тяжких часів є доволі трудно приєднати нових членів.

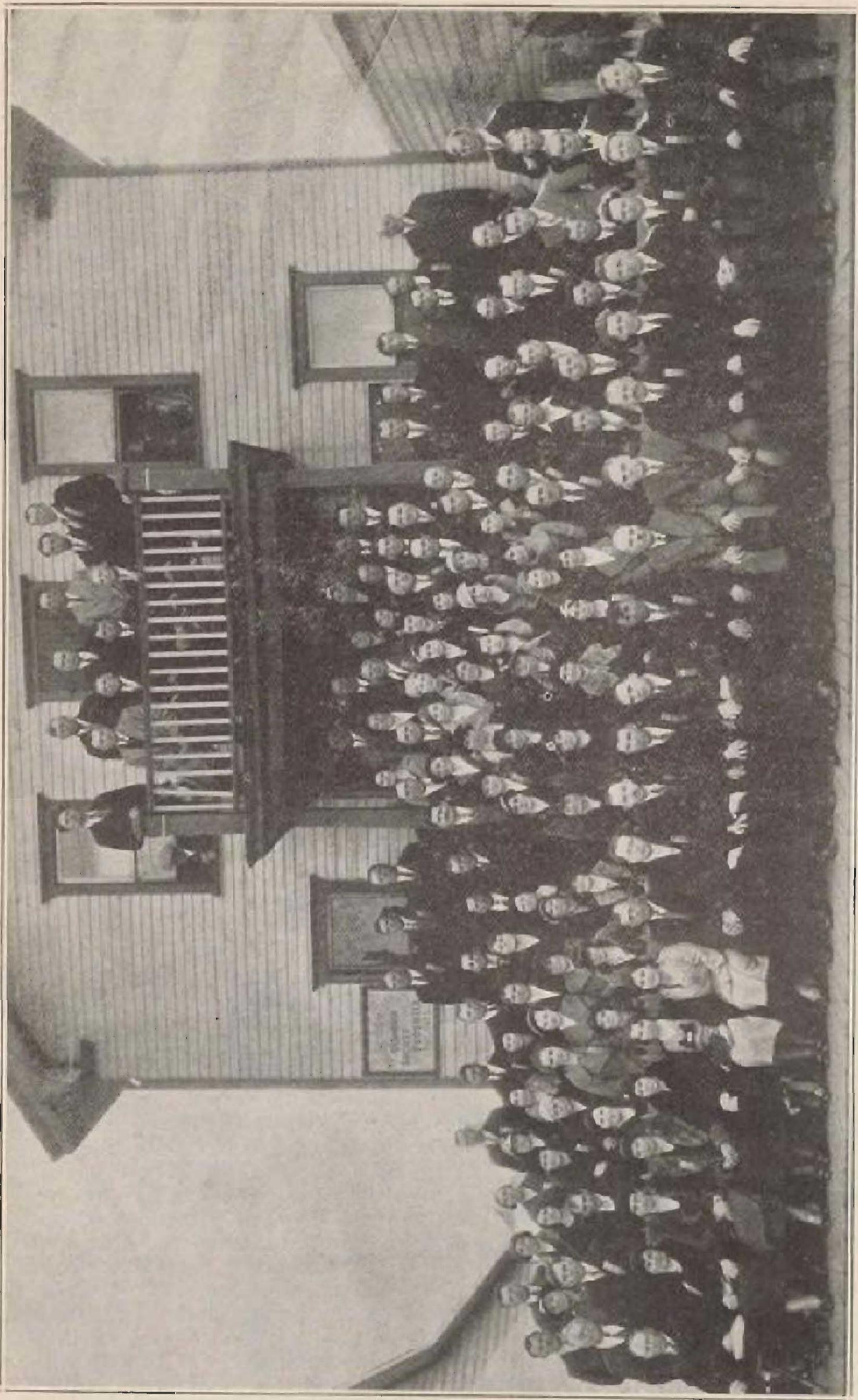
Фінансовий стан нашого відділу представляється так: від 12 листопада 1925 р. до 28 червня 1935 р. було загального доходу \$2,941.15, загального розходу \$2,384.65. Грошей в банку \$556.50, залізного фонду \$31.83, разом в банку є готівки \$588.33.

Шодо залізного фонду, то на него члени складали по п'ять центів місячно в протягу кількох років за ліпших часів. Гроші ці складано на осібну банківську книжочку. Ці гроші ухвалено видавати на допомогу, або вкладки членам, або на інші добродійні цілі, коли справа вимагає конечно, що і робиться.

Через перших кілька літ з відділу локувався при Просвітнім Товаристві даром, щоби була спромога в той спосіб прибрати дещо фінансів для відділу. По злузі обох просвітних товариств з відділ платив за льокаль через три роки по 25 доларів. За послідніх два роки платить по три долари за збори. Просвітнє Товариство дає своєї салі чотири вечери в році даром для підприємств відділу.

Фінансовий звіт з підприємств від засновання відділу до 28 червня 1935 року представляється так: Загальний прихід \$530.12, загальний розхід \$143.84. Чистий дохід \$386.28.

Підприємства були такого рода: представлення, концерти, забави, чайні вечери, пікники, базарі і роковини відділу. На роковини і чайні вечери наші членкини дають завжди даром всі

4 ВИЛДЦЫ В ФОРТ ВИЛЯМ, ОНТ.

В первом ряду (слева вправо): Т. Баран, Е. Олливан, Т. Оливер, М. Чарльз, Е. Венгер, И. Пелланца, М. Гашински, Т. Куприк — члены драматического комитета, М. Оливер — члены драматического комитета, Р. Купаль — один из хоровых, Р. Купаль — реж. секретар, М. Оливер — физ., секретарь, М. Майклок — звук, голос, К. Чехоний — голос, С. Осипенко — хорист, М. Шонгер — член мирового судьи, др. И. Ванник — птичоловый лесарь, Г. Майклони, М. Шонгер — здешники, О. Хома — член мор. охуи, М. Небей, М. Шапка — контрольная комиссия.

страви на вечеру, так само і члени не остаються позаду, а жертвують по своїй змозі щири жертву. Під час розігравок наш відділ мав деякі дарунки від членів на розігравки в користь відділу.

Наш відділ переводить місячні збори кожного місяця на 28-го. Отже за дев'ять років і половину відбулося 111 місячних зборів, 2 надзвичайних зборів, 9 річних зборів. Три рази відбулися річні збори в той самий день, коли припадали місячні збори. Це було для заощадження грошей. На зборах полагоджуємо всі справи відділу. Засідання скликуємо тільки тоді, коли до цього є конечна потреба. На засіданні рішаеться тільки та справа, задля якої скликується засідання.

За дев'ять років і половину виплачено запомоги хорим членам: мушинам \$262.00, жінкам: \$558.10. Разом запомоги виплачено \$820.10.

Під час роковин відділу ми одержали дві привітні телеграми від членів, що виїхали на роботу. Від засновання відділу одержано поверх 400 листів і комунікатів. Листи були з Канади і зі Старого Краю.

Минуло 10 років від засновання відділу. Наші члени чуються вдоволені,

що належать до цієї організації; тішуться, що здорові, а котрі хворували, були вдоволені запомогою і відвідуваннями членами. Деякі дарували свою запомогу, за що їм належиться подяка. Однак треба сказати, що були і такі члени, які вибрали поважну суму запомоги, а потім покинули відділ, коли виздоровіли. Опісля жалували, хотіли вернутися, але вже було за пізно. Наш відділ може похвалитися тим, що в протягу 10 років не було випадку смерти між його членами. Українці в Брукленді, які не належать до „Взаємної Помочі”, відносяться до неї прихильно і симпатично, як до одної з новаків запомогових організацій в Канаді.

Наш відділ бажає успіху всім відділам „Взаємної Помочі”, а дирекції, щоби кожного року видавала історію нашої організації.

Виконавчий комітет в 1935 році:
І. Мітенко — голова, Г. Климків — заст. голови, Н. Шевчишин — рек. секретарка, Геня Юзьків — фін. секретарка, П. Мостовяк — касіер. Контрольна комісія: П. Пінькас, В. Кнець і Н. Ворончак. Опікунні хори: А. Смаль, Я. Мімрік, П. Рудик, Я. Головець.

I. Мітенко.

4 Відділ „В. П.” Форт Віліям, Онт.

На загальних річних зборах Товариства „Просвіта” у Форт Віліям, Онт., в січні 1925 року вирішено, щоби Товариство „Просвіта” взяло на себе ініціативу зорганізування відділу запомогової організації. В протягу року заряд Товариства навязав звязки з запомоговою організацією „Взаємна Поміч” в Вінніпегу, звідки одержано статут і інформації. На 13 грудня 1925 р. скликано віче в цілях засновання відділу.

На вічу справу реферував тодішній учитель Рідної Школи при „Т-ві „Просвіта” Іван Пігуляк. По його рефераті перечитано статут, опісля по дискусії, рішено зорганізувати відділ Українського Товариства Взаємна Поміч.

В члени вписалися: Мих. Веньгер,

Кир. Чеховий, Ів. Пігуляк, о. П. Білон, С. Олійник, Клявдія Білон, Петро Любий, Ст. Сторожук, Із. Голубець, Ник. Верстюк, Мих. Драбинястий та Мих. Гайовський.

По вписі членів устроено збори нових членів „Взаємної Помочі”. Предсідником зборів був п. Ів. Пігуляк, секретарем — К. Чеховий. На зборах вибрано виконавчий комітет, до якого увійшли: Ів. Пігуляк — голова, С. Олійник — заст. голови, М. Драбинястий — рекордовий секретар, К. Чеховий — фінансовий секретар, М. Веньгер, касіер, М. Гайовський — дверник, І. Голубець — заст. дверника, Н. Верстюк — опікун хорів, С. Сторожук, В. Калинук і П. Любий — контрольори.

Другі збори членів відбулися 17

січня 1926. На цих зборах вирішено, щоб лікарем відділу був практикуючий тоді в місцевому шпиталі молодий український лікар, д-р М. Потоцький, котрий зараз зробив оглядини аплікантів. Того-ж дня вписалися ще слідуючі в члени: Марія Стець, Мих. Олексевич, Он. Чеховий, Мих. Мельник, Павло Солтис, Ст. Жаромський, І авр. Антонюк, Іг. Богун, Мих. Мандзюк, Максим Петраш, Ос. Ковальчук, В. Свергун і Ів. Качан. Още були піоніри 4 відділу „Взаємної Помочі” ім. Богдана Хмельницького у Форт Віліям.

По кінець 1926 року відділ числив вже 36 членів, що як на початки, зовсім не погано, бо люди ще не були об'єднані з допомоговими організаціями та не вміли їх оцінити. В касі на слідуючий рік оставало \$124.90.

До виконавчого комітету на 1927 рік увійшли: М. Мандзюк — голова, С. Олійник — заст. голови, М. Драбинястий — рекордовий секретар, К. Чеховий — фінансовий секретар, М. Венъгер — касіер, Марко Драбинястий — дверник, М. Петраш — заступник дверника, Н. Верстюк, Іг. Богун та Марія Стець — опікуни хворих, Із. Голубець, о. М. Подольський і П. Солтис — контрольори.

Зараз в січні устроено перші роковини відділу, на котрих вписалося важне число нових членів. Дальше в протягу року відіграно представлення, пізніше устроено пікнік. В протягу року придбано 43 нових членів, котрі більше, чим заступили місце тих, що перенеслись до других відділів (8) і тих, що через занедбання вкладок стратили своє членство (8). Замітне те, що між тими, що занедбали свої вкладки, не було ні одного із перших членів-основувателів, а всі із них були вписані пізніше. Цього-ж року від місяця травня відділовим лікарем став перший український лікар в нашій околиці, д-р Ів. Вацік. (Д-р Потоцький був у нас лише часово). Д-р Вацік і до нинішнього дня є лікарем нашого відділу і немало причинився до його добра. З кінцем 1927 року відділ числив 63 члени, а в касі мав \$282.12.

До виконавчого комітету на 1928 рік увійшли: М. Мандзюк — голова, М. Олійник — заст. голови, М. Драбинястий — рекордовий секретар, К. Чеховий — фінансовий секретар, М. Венъгер — касіер, Т. Олійник — дверник, С. Соколовський — заст. дверника, В. Кирега, К. Горбачевська, К. Зінчук і С. Пуляк — опікуни хворих, О. Гаврачинський, С. Цибульський і Є. Крук — контрольори.

Цей рік був замітний тим, що поза відсвятковання роковин, не устроено ні одного підприємства, але члени мусіли

В цім році відділ відсвяткував свої роковини, устроїв один пікнік. Членів прибуло до 103. В касі остало \$278.94. Рік 1928 є пам'ятний тим, що того року померла перша членкіня, бл. п. Евдокія Антонюк. Похорон цей був чи не найвеличавіший в пам'яті місцевих українців. В похороні взяли участь відділи з Вест Форт Віліям і Порт Артур.

На 1929 рік виконавчий комітет остався без змін, бо кромі дверника, котрий відіджав до Старого Краю, всі решта зістали вибрані через акламацію. Виконавчий комітет на 1929 рік складався з оцих членів: М. Мандзюк — голова, М. Олійник — заст. голови, М. Драбинястий — рекордовий секретар, М. Венъгер — касіер, В. Левицький — дверник, Ю. Гриф — заст. дверника, В. Кирега, Аи. Пащук і С. Пуляк — опікуни хворих, С. Олійник, С. Цибульський і О. Гаврачинський — контрольори.

В протягу року відсвятковано роковини, устроено один концерт, одну розігравку та один пікнік. Нових членів вписано 71, перестали бути членами, включаючи і тих, що перейшли до других відділів, 39.

З кінцем 1929 року було вже 138 повноправних членів, але каса дуже ослабла, бо багато членів хворувало, так що на 1930 рік остало всього \$73.90.

До вик. комітету на 1930 р. зістали вибрані: М. Мандзюк — голова, А. Борис — заст. голови, М. Драбинястий — рекордовий секретар, К. Чеховий — фінансовий секретар, М. Венъгер — касіер, Т. Олійник — дверник, С. Соколовський — заст. дверника, В. Кирега, К. Горбачевська, К. Зінчук і С. Пуляк — опікуни хворих, О. Гаврачинський, С. Цибульський і Є. Крук — контрольори.

Цей рік був замітний тим, що поза відсвятковання роковин, не устроено ні одного підприємства, але члени мусіли

працювати не мало, бо приєднало 84 нових членів, найбільше число за один рік в історії відділу. Того року померла друга членкиня нашого відділу, бл. п. Марія Лисак.

Виконавчий комітет на 1931 рік: М. Мандзюк — голова, І. Ландюк — заст. голови, М. Драбинястий — рекордовий секретар, К. Чеховий — фінансовий секретар, М. Венъгер — касіер, Я. Верстюк — дверник, Т. Олійник — заст. дверника, М. Шапка, М. Лиса, В. Скоренький і И. Возьний — опікуни хворих, С. Цибульський, М. Олійник і М. Шевчук — контрольори. Рівно ж вибрано режисера і допомоговий комітет з п'ятьох членів, котрий мав помагати в устроюванню забав, підприємств та похоронів.

В 1931 році відділ проявив більшу активність. Устроено роковини відділу, пікник, розігравку, відіграно представлення, а все те причинило не мало до скріплення каси. В цьому році померло двох членів, бл. п. В. Дутка і С. Соколівський. Приєднало поважне число членів, бо 81, та за те безробіття тут давалось вже відчувати і багато членів не могли влержатись і з них деякі на час, другі на все були примушенні залишити організацію. З кінцем року було 240 членів, а в касі \$207.10.

Виконавчий комітет на 1932 рік остався той самий, а зміна зайшла лише в опікунах хворих і контрольній комісії.

1932 рік відзначився тим, що загальні річні збори цілої організації Українського Товариства „Взаємна Поміч” відбулися у Форт Віліям в Домі Т-ва „Просвіта”. Члени мали нагоду познакомитися блиże із членами інших відділів та з членами дирекції, в руках котрої спочиває розвій і добро цілої організації.

Із підприємств в 1932 р. відділ скористав дуже добре, але помимо того каса ославла дуже, бо само запомог хворим виплачено \$728.25, а це вже не аби яка сума на таку скількість у нашім відділі, коли членство місто зростати, падало. Нових членів приєднало 34. З кінцем року лишилось 210 членів і \$91.81 готівки в касі.

Виконавчий комітет в 1933 році: М.

Мандзюк — голова, А. Підручний — заст. голови, С. Пуляк — рекордовий секретар, М. Олійник — фінансовий секретар, С. Осипенко — касіер, Я. Верстюк — дверник, Г. Віктовий — заст. дверника, А. Гриф, Е. Гайовська, М. Галицька, В. Скоренький і о. С. Гребенюк — опікуни хворих. М. Венъгер, К. Чеховий і М. Шевчук — контрольна комісія.

В протягу 1933 року підприємствами трохи змінено касу, хоч виплачено поважну суму допомоги хворим членам, бо \$596.20. Число членів майже не змінилось, бо з кінцем року відділ числив 214 членів, а в касі остало \$203.50.

Виконавчий комітет в 1934 році: І. Ландюк — голова, М. Мандзюк — заст. голови, В. Кузь — рекордовий секретар, М. Олійник — фінансовий секретар, С. Осипенко — касіер, Г. Майданюк — дверник, Я. Верстюк — заст. дверника, М. Чернівчан, Т. Кулій, Е. Венъгер, П. Паланіця, М. Галицька і В. Скоренький — опікуни хворих. М. Венъгер, К. Чеховий і С. Пуляк — контрольна комісія.

Поза звичайні підприємства в тому році устроено ще і кампанійну забаву, однакож через прикрай часи не приєднало багато нових членів і через те цей рік відзначається тим, що вписалося в ньому найменше членів, бо всього 24. В протягу року не було багато хворих членів. Запомоги виплачено лише \$329.75. На 1935 рік остало 227 членів, а в касі \$517.56.

Виконавчий комітет в 1935 р.: К. Чеховий — голова, В. Мандзюк — заст. голови, В. Кузь — рекордовий секретар, М. Олійник — фінансовий секретар, С. Осипенко — скарбник. Дверники: Гр. Майданюк і М. Шевчук. Контрольна комісія: Ів. Шапка, М. Петраш, П. Кібзей.

Слідуючі члени жертвували із своєї допомоги. В 1928 році: Василь Дутка (помер 1931 р.) \$18.00. В 1929 р.: Юрій Гриф \$6.50. В 1930 р.: Вол. Охочинський \$10.00, Ів. Драбинястий \$15.00. В 1931 р.: С. Цибульський \$6.00, В. Соколівська \$3.00, Д. Кавюк \$10.00. М. Стець (не член) подарував скрипку на розігравку вартості \$35.00. В 1932 р.: Е. Винярська \$1.00. В 1933 р.: Ф. Корецька \$2.00, Д. Івасюк \$6.00, Марія О-

5 ВІДЛІ В КЕНОВІ, ОНТ.

В другій ряді з ліва на право: третя лані С. Стручинська і пані П. Василюк — опікунки хворих, І. Самусь — поліцмейстер, П. Рогозиний — пас. голови, і. Чапко — голова, пані Марія Лубенська — рок, секретарка, Ф. Ковальчук — фп. секретар, М. Михайлівський — касир. В третім ряді в додатні 12-ий з лівого боку С. Сенюк — член місцевого суду. В четвертім ряді з лівого боку Н. Василюк — опікун хворих.

лійник \$4.00, фінансовий секретар із свого винагородження \$20.00. В 1934 році: Т. Ткачук \$18.00, А. Варгун \$75.00.

Ось і коротенька історія 10-літнього існування нашого відділу. Розвиток відділу треба завдячувати в першій мірі членам-основувателям та Т-ву „Просвіта” за приміщення і велику моральну допомогу в перших початках. Призначення належиться всім тим, котрі чи то своєю працею, жертвами, чи даруванням частинкою чи і всеї запомоги, причинились до розвою цеї найбільшої організації в нашій околиці, котра за короткий час своєго існування

не одному помогла в прикрій хвилині, а також жертвами на ріжні добродійні і народні ціли причинилася до загального добра.

На закінчення можемо похвалитися, що 4 відділ у Форт Віліям і 18 відділ у Вест Форт Віліям зedнали при собі до 15 процентів українського населення цього міста. Коли-б всі інші околиці, де тільки живуть українці, зробили те саме, то „Взаємна Поміч” числила-б до 60 тисяч членів, а головна ка-са сотки тисяч доларів.

М. Олійник.

—
—
—

5 Відділ „В. П.”, Кенора, Онт.

Члени Товариства „Просвіти” в Кенорі з радістю приняли вістку про одержання домініяльного чarterу Українським Товариством Взаємна Поміч в Вінніпегу в 1925 році, на основі якого „Взаємна Поміч” почала організувати відділи по цілій Канаді. Члени „Просвіти” почали тоді частіше говорити про засновання відділу.

Справа засновання відділу була підношена на кількох місячних зборах і остаточно 28 лютня, 1926 року, зарад Товариства „Просвіти” скликав в тій цілі організаційні збори. На цих зборах засновано відділ „Взаємної Помочі”. Членів вписалося 45. До заряду увійшли: С. Гончарик — голова, С. Заблоцький — заст. голови, Д. Степанюк — рекордовий секретар, С. Конобай — фінансовий секретар, В. Степанюк — касіер. П. Ратуський і В. Конобай — опікуни хворих. М. Атаманюкова і Р.

Сердечна — опікунки хворих. П. Кокор, А. Ласій і П. Стецій — контрольна Комісія.

Від засновання 5 відділу членів прибільшилося так, що тепер відділ числить 116 членів.

Виконавчий комітет в 1935 році: І. Мальона — голова, П. Ратуський — заст. голови, пані Марія Дубенська — рекордова секретарка, Ф. Кондрат — фінансовий секретар, Д. Степанюк — заст. фінансового секретаря, М. Михайлишин — касіер. С. Заблоцький, Д. Самусь і Катринюк — контрольна комісія. Н. Василюк, В. Кохайда і Н. Макар — опікуни хворих. С. Стручинська і П. Василюк — опікунки хворих. С. Клапоушак — дверник. С. Заблоцький, С. Сенюк і С. Ганчарик — мирові судді.

Марія Дубенська.

—
—
—

6 Відділ „В. П.”, Віндзор, Онт.

Рік 1926 остане глибоко в памяті української громади у Віндзор. В цім то році зачалася більш активна та енергійна праця на полі організаційнім для всіх свідоміших українських громадян у Віндзор. Крім просвітно-культурних та церковних організацій перший раз заговорилося також про У-

країнське Товариство „Взаємна Поміч”, яке сьогодні є одною з найзамітніших українських організацій в Канаді. І коли п. В. Донганик, тодішній організатор „Взаємної Помочі” на східній Канаду, загостив до Віндзор в день Великодніх Свят, то застав вже частинно підготований ґрунт для „Взаємної

Помочі". Однаке завдяки його присутності на місці, праця посунулася значно вперед.

Слід згадати, що найбільшою перешкодою в організуванню відділу „Взаємної Помочі” у Віндзор були московські яничари-большевики, які вигукували, що „Взаємна Поміч” є буржуазна організація, створена тільки на те, щоби нищити робітничу клясу в Канаді ітп. І коли того-ж таки дня (на самий Великдень) скликано віче в справі „В. П.”, на котрім мав говорити

промові пояснив значіння і користі „Взаємної Помочі”. В неділю, 9 травня в домі пп. Цебінь під ч. 1390 Текомсі вул. відбулися основні збори, лікарські оглядини членів і вибрано перший заряд, до якого увійшли: Дмитро Сапливий — голова, Іван Лихий — заступник голови, Остап Лисий — рекордовий секретар, Александра Шереметова — фінансова секретарка, Василь Турчин — касієр.

Виконавчий комітет в 1927 р.: Іван Лихий — голова, Остап Підсадний —

6 ВІДДІЛ В ВІНДЗОР, Онт.

Виконавчий комітет: В першій ряді з ліва на право: 4-ий Василь Болюк — заст. голови, Остап Лисий — рек. секретар, Михайло Скоренський — голова, Михайло Чаборак — фін. секретар, Теодор Касюрак — касієр.

п. В. Довганик з Вінніпегу, то висше згадані яничари постаралися це віче зовсім розбити. Однаке ця невдача не тільки не знехотила перших пionirів „Взаємної Помочі” у Віндзор, а навпаки, додала їм більшої завзятості і енергії до дальшої праці. І не відкладаючи так важкої справи на пізніше, зараз на слідуючий день (Великодній понеділок) приступлено до зорганізовання відділу. Сходини відбулися в домі пп. Шереметів під ч. 1504 Текомсі ул. На сходинах відбувся впис членів, а п. В. Довганик в своїй короткій

заст. голови, Остап Лисий — рекордовий секретар, Александра Шереметова — фінансова секретарка, Теодор Касюрак — касієр.

Виконавчий комітет в 1928 р.: Іван Лихий — голова, Яків Олійник — заст. голови, Остап Лисий — рекордовий секретар, Марія Саплива (перший піврік), Остап Лисий (другий піврік) фінансовий секретар, Василь Калин — касієр.

Виконавчий комітет в 1929 р.: Іван Лихий — голова, Теодор Касюрак — заст. голови, Остап Лисий — рекордо-

вий секретар, Остап Лисий — фінансовий секретар, Вас. Калин — касіер.

Виконавчий комітет в 1930 р.: Іван Лихий — голова, Василь Гриньків — заст. голови, Остап Лисий — рекордовий секретар, Михайло Чаборик — фінансовий секретар, Павло Стецій — касіер.

Виконавчий комітет в 1931 р.: Василь Турчин — голова, Василь Калин — заст. голови, Остап Лисий — рекордовий секретар, Яким Гайда — фінансовий секретар, Павло Стецій — касіер.

Виконавчий комітет в 1932 р.: Василь Турчин — голова, Павло Стецій — заст. голови, Остап Лисий — рекордовий секретар, Яким Гайда — фінансовий секретар, Мих. Чаборик — касіер.

Виконавчий комітет в 1933 р.: Михайло Чаборик — голова, Пав. Стецій — заст. голови, Остап Лисий — рекордовий секретар, Яким Гайда — фінансовий секретар, Василь Калин — касіер.

Виконавчий комітет в 1934 р.: Василь Турчин — голова, Осип Лисий — заст. голови, Остап Лисий — рекордовий секретар, Мих. Чаборик — фінансовий секретар, Василь Бодюл — касіер.

Виконавчий комітет в 1935 р. Василь Турчин (перший піврік), Михайло Скоренький (другий піврік) — голова, Василь Бодюл — заст. голови, Остап Лисий — рекордовий секретар, Михайло Чаборик — фінансовий секретар, Василь Калин (перший піврік),

Теодор Касюрак (другий піврік) — касіер.

До зорганізовання відділу причинились: В. Довганик, І. Лихий, О. Підсадний, М. А. Шеремета, М. Д. Сапливий, Д. Пухальський, О. Лисий, М. Лина, Є. П. Цебінь, М. Гавриляк, В. Турчин, Я. Гайда.

Відділ розвивається дуже гарно і є одною з найбільш чисельних організацій у Віндзор. За десять років існування відділ багато причинився до спопуляризовання українського імені між чужинцями в нашій місцевості.

Вплив на місцеве українське громадянство „Взаємна Поміч” має вдоволяючий. Всі відносяться до відділу „Взаємної Помочі” з повагою і пошаною. Це одніка українська організація, перед котрою навіть противники клонять голови.

Найбільші перепони в своєму окруженням відділ стрічає зо сторони московсько-комуністичних яничарів, що своєю агітацією параліжують до певної міри розвій відділу.

Перед відділом стоять якнайкращі вигляди. Український загал приходить до переконання, що „Взаємна Поміч” є одною з найкорисніших організацій серед українців в Канаді. Можна сміло сказати, що в протягу слідуєчих десять років „Взаємна Поміч” зросте в одну з найбільш чисельних організацій в Канаді і пошириТЬ по всіх місцевостях українських кольоній своєї відділи.

Михайло Чаборик і Остап Лисий.

7 Відділ „В. П.”, Порт Артур, Онт.

18 квітня, 1926 року, гурток українських місцевих мешканців в Порт Артур, Онт., зійшлись на зібрания, на котрім говорив п. В. Довганик з Вінницегу в справі „Взаємної Помочі”. Він пояснив присутнім, яке значення і шли має ця організація між українцями і перечитав статут „Взаємної Помочі”.

По нараді, на заклик п. Довганика вписалось 16 членів, а саме: І. Галіщук, Д. Марчинюк, Н. Марчинюк, Д. Спілавник, П. Ярмій, М. Сенишин, П. Бабяк,

М. Вирига, М. Івачевський, М. Батуриняк, Г. Березовський, П. Довгоша, Д. Кушир, І. Поляновський, А. Івачевська, А. Поляновський.

Оцих перших 16 членів і членкінь започаткували 7 відділ „Взаємної Помочі”. До виконавчого комітету увійшли слідуючі особи: П. Довгоша — голова, А. Поляновський — заст. голови, І. Галіщук — рекордовий секретар, П. Ярмій — фінансовий секретар, М. Івачевський — касіер.

7 ВІДЛІВ ПОРТ АРТУР, ОНТ.

Диконавчий комітет (сидять в першій рядці) — з ліва на право: І. Гагуличин — пекарський конклав, В. Шерчук — ласк. голова, В. Гагулич — голова, Г. Соломія — фінансовий секретар, Н. Сармат — член.

Від того часу наш відділ постепенно розвивався. В початках стрічався з ріжними перепонами, але при добрій волі і праці виконавчих комітетів, відділ зір в число членів, хоч українського населення в Порт Артур не багато.

В початках найбільшими перепонами в поширенню організації було, що українці не були обізнані з цілями організації. Але коли опісля показалося, що організація приходить з поміччю своїм членам, матеріально і морально, почали вписуватися в члени. Тепер населення цеї місцевості є задоволене „Взаємною Помочею” і щиро до неї гориться. Є надій, що прийде час, що не буде українця і українки в нашій місцевості, що не буди-б членами нашого відділу.

Від часу засновання відділ дав своїм членам запомоги в часі їх недуги \$1,516.60. Це не велика сума на загал цілого відділу, але хто потребував фінансової запомоги, це була велика допомога. Крім цього члени відвідують одні других в ріжних випадках і ліляться радощами і смутками.

Від початку заснування відділу померло дві членкині, бл. п. А. Галіщук і бл. п. В. Кушнір.

Членами виконавчого комітету від 1927 року були оці члени:

В 1927 р.: П. Довгоши — голова, І. Поляновський — заст. голови, І. Галіщук — рекордовий секретар, П. Ярмій — фінансовий секретар, М. Івачевський — скарбник.

В 1928 р.: І. Слотвінський — голова, Д. Марцишок — заст. голови, І.

Галіщук — рекордовий секретар, М. Граблюк — фінансовий секретар, М. Кушак — скарбник.

В 1929 р.: П. Довгоши — голова, І. Галіщук — заст. голови, М. Івачевський — рекордовий секретар, М. Граблюк — фінансовий секретар, Іл. Слотвінський — скарбник.

В 1930 р.: І. Галіщук — голова, Іл. Слотвінський — заст. голови, М. Івачевський — рекордовий секретар, М. Граблюк — фінансовий секретар, Ф. Голобіцький — скарбник.

В 1931 р.: В. Галіщук — голова, В. Довгоши — заст. голови, М. Івачевський — рекордовий секретар, М. Граблюк — фінансовий секретар, Н. Саворук — скарбник.

В 1932 р.: В. Галіщук — голова, В. Довгоши — заст. голови, М. Івачевський — рекордовий секретар, М. Граблюк — фінансовий секретар, Н. Саворук — скарбник.

В 1933 р.: В. Довгоши — голова, А. Слівінський — заст. голови, Н. Івачевський — рекордовий секретар, В. Галіщук — фінансовий секретар, М. Івачевський — скарбник.

В 1934 р.: І. Галіщук — голова, В. Шевчук — заст. голови, А. Слівінський — рекордовий секретар, В. Галіщук — фінансовий секретар, П. Кушнір — скарбник.

В 1935 р.: В. Галіщук — голова, В. Шевчук — заст. голови, Л. Вітушинський — рекордовий секретар, Г. Солтис — фінансовий секретар, Н. Сармага — скарбник.

В. Довгоши.

8 Відділ „В. П.”, Торонто, Онт.

Як одному з основників 8 відділу „Взаємної Помочі” в Торонті, пропоручив мені виконавчий комітет виготовити історію відділу та передати її до друку в ювілейній книжці, що й роблю.

Та історію не хотів би я подане тут називати, бо на справжню історію нема ані часу, ані місця. Здається, що дев'ять і пів року існування відділу не довгий час, основники його й члени,

що цю історію творили, ще по більшій частині живуть. Але, коли хотів би зупинитися на всіх важливіших подіях, записаних і незаписаних, то треба би присвятити очremу книгу хіба для самого 8 відділу.

Обмежую тому свої спомини й заміти до найважливішого та більше в цю готу — для нас, ще живих — інтересного.

Початки організування 8 відділу ся-

Члены ликвидного комитета земства: 1. Н. Храпко — он. хлопч. 2. І. Кисак — господин, 3. Н. Манькай — он. хлопч. 4. С. Грий — золотар, 5. Г. Гулях — голова, 6. Г. Савчук — фінансовий секретар, 8. О. Гаска — голова, 9. Д. Гаврилов — онімч. хлопч., 10. О. Войцехер — он. хлорч.

8 ВІДЦІ В ТОРОПТО, ОНТ.

гають 2 березня 1926 року, коли то написано було (приватно) по статут до Вінніпегу. Статут наспів до кількох днів а листом з 15 квітня, 1926, головний уряд повідомив, що висилає на об'їздку місцевостей аж двох організаторів, а то: Володимира Купченка на захід, а Василя Довганика на схід і що последній прибуде до Торонто на 24 і 25 того місяця. По дорозі вступає до інших місцевостей, де мається започаткувати, або вже започатковано організування відділів. В короткому часі знали ми в Торонто про засновання відділів: 2 в Трансконі, 3 в Бруклендс, 4 Форт Віллем, 5 в Кенорі, 6 у Віндзор, 7 в Порт Артур.

Заповіджене віче відбулося 25 квітня, 1926 р. Розголошеним та винаймленням салі занялися місцеві люди, що по більшій часті гуртувалися при Українському Народному Домі. До салі в Оксідент Будинку, на розі Квін і Бетгорст вулиць, прибуло около 75 людей. Зборами проводив Маріян Кунікевич, а секретарював Іван Кулієвич. Згаданий вже промовець з Вінніпегу говорив „Про потребу й значення запомогової організації для українців в Канаді”. Розводитися довго над подробицями або поясненнями не було потреби, бо ґрунт був наперед досить добре підготований і нім збори розійшлися, то в члени зголосилося не менше 34 осіб, в тому числі й дві жінки. Тимчасовий уряд вибрано з трох людей — Павла Гуцуляка як предсідника, Петра Шевчука як секретаря й Івана Гуменюка як скарбника. Вибрані мали занятися вишуканням лікаря, постаратися про затвердження принятих аплікантів та скликання перших зборів вже принятих членів.

Ще перед закінченням зборів заявило старе „Українське Запомогове Товариство ім. Т. Шевченка” (устами свого предсідника Николи Лібера) свою готовість зіллятися з новозаснованим відділом „Взаємної Помочі”. Почалася переписка з головним урядом і вислід був такий, що 16 членів старого запомогового товариства прийнято на спеціальніх услівях. Усліві ті застерігали між іншим, що старе Запомогове Товариство передає одну половину своїх грошей в касі до касі го-

ловного уряду в Вінніпегу, а другу до каси новозаснованого відділу в Торонто. Таким способом до каси відділу вплинуло не менше, як \$159.94, а членство збільшилося о 16. Члени зі старого товариства дістали право 6-місячного членства.

На перших зборах принятих вже головним урядом членів, що відбулися 22 червня, вибрано виконавчий комітет, до котрого увійшли: Осип Квас — голова, Никола Лібер — заст. голови, Т. Гуменюк — рекордовий секретар, Петро Голик — фінансовий секретар, Іван Габа — скарбник, Михайло Деренюк і Франко Ставарський — дверники, Марія Гуменюк й Іван Гураль — опікуни хворих. Контрольна комісія: Михайло Сенюта (вже покійний), Іван Гуменюк і Михайло Лібер.

До кінця 1926 р. членство відділу зросло до 68, а каса до \$313.39. Д-р Річардсон обслуговував відділ до кінця року по 1 доларові від члена.

Виконавчий комітет в 1927 році: Т. Гуменюк — голова, Михайлю Сенюта — заст. голови, Петро Шевчук — рекордовий секретар, Никола Сакалюк — фінансовий секретар, Никола Хабаль — скарбник, Франко Ставарський та Іван Бойко — дверники. Опікуни хворих: Михайло Гуменюк і Софія Крат. Контрольна комісія: Хведір Даніляк, Семен Оробець і Іван Гуменюк.

З кінцем 1927 року членство відділу зросло до 108, а каса числила вже \$468.07. Аж проситься згадати, яким способом членство на початках зростало. Як тепер, так і тоді урядники, що дбали про скорий згіст відділу, не хотіли чекати цілими місяцями на аплікантів, що з одної чи другої причини не ставилися скоро до лікаря. Деякі з аплікантів були би може ніколи не ставилися, хоч приписане вступне і інші належитості заплатили. Відрікалися, бувало, всього, щоби не піддаватися лікарів під оглядини. А тут ходило про те, щоби їх задержати. Думалося: Не хотіла гора приступити до Магомета, то Магомет пішов до гори. Треба було брати лікаря на автомобілі, і везти до дому таких аплікантів... Деякі з них певно вдячні ще й до сьогодні, що їх таким способом звербовано.

В перших двох роках (а вже з самого початку приходилося мені виручувати д-ра Гуцуляка, що був весною 1926 року занятий іспитами) — було більше цікавого, але згадую тільки про один інцидент. Вписали ми чоловіка й жінку, приняли від них вступне, оплату лікаря, за статут і вкладку за перший місяць та перенустили через лікаря і головний уряд. Питаємо пізніше жінки, чому не платять своїх вкладок, а та відповідає, що чоловік її глядів за звітом „Взаємної Помочі” в большевицьких газетах, але такого не знайшов і через те обрадилися і платити більше не будуть.

Виконавчий комітет в 1928 р.: Дмитро Николяк — голова, Михайло Лібер — заст. голови, Петро Шевчук — рекордовий секретар, Никола Сакалюк — фінансовий секретар, Никола Хабаль — скарбник, Михайло Манич і Осип Богуцький — дверники. Опікуни хворих: Петро Ткач, Хведір Даниляк і Софія Кушнірік. Контрольори: Осип Кvas, Василь Цвійор, Юліян Кунікевич.

В протягу 1928 року вписалося 20 нових членів. З кінцем року було 113 членів. Стан каси виносив \$640.86.

Виконавчий комітет в 1929 р.: Дмитро Николяк — голова, Никола Кейван — заст. голови, Никола Косс — рекордовий секретар, Никола Сакалюк — фінансовий секретар, Михайло Деренюк — скарбник, Мих. Манич — дверник. Опікуни хворих: Михайло Гуменюк, Калина Сакалюк і Петро Шевчук. Контрольори: Іван Новак, Т. Гуменюк, Василь Цвійор.

Число членів з кінцем того року досягло 158, а каса \$835.07.

Виконавчий комітет в 1930 р.: Дм. Николяк — голова, Никола Кейван — заст. голови, Никола Косс — рекордовий секретар, Н. Сакалюк — фінансовий секретар, Михайло Яремович — скарбник, Никола Храпко й Мих. Манич — дверники. Опікуни хворих: Калина Сакалюк, Мих. Материн і Семен Юсипчук. Контрольна комісія: Маріян Кунікевич, Віктор Мошук, Іван Гуменюк.

Членство до кінця 1930 р. зросло до 208, а каса виносила \$885.90.

Виконавчий комітет в 1931 р.: Дм. Николяк — голова, Гнат Гужда —

заст. голови, Мих. Яремович — рекордовий секретар, Н. Сакалюк — фінансовий секретар, Мих. Материн — скарбник, Мих. Манич — дверник. Опікуни хворих: Марія Гуменюк, Никола Храпко й Микита Хліпавка. Контрольори: Маріян Кунікевич, Іван Гуменюк, Гриць Мазурек.

В протягу року число членів дійшло до 227, а каса мала грошей \$853.99.

Виконавчий комітет в 1932 р.: Дм. Николяк і Віктор Мошук — голови (перший по півтори місяця зрезигнував, а другий урядував до кінця року), Іван Новак — заст. голови, Никола Косс — рекордовий секретар, Никола Сакалюк — фінансовий секретар, Мих. Манич — дверник, Іван Гуменюк — скарбник. Опікуни хворих: Сидір Коваль, Оксана Гуменюк, Олекса Федорів. Контрольна комісія: Петро Голик, Маріян Кунікевич, Теодор Гуменюк.

При кінці того року членів було 239, а каса числила \$986.67.

Виконавчий комітет в 1933 р.: Гнат Гужда — голова, Никола Кейван — заст. голови, Ник. Косс — рекордовий секретар, Іван Гуменюк і Михайло Мандзюк — скарбники (перший урядував через 2 місяці, а другий до кінця року), Василь Мельник — фінансовий секретар, Михайло Манич і Іван Крисак — дверники. Опікуни хворих: Олекса Федорів, Оксана Гуменюк і Стефан Габа. Контрольори: свящ. Д. Д. Лещинський, Дм. Николяк і П. Шевчук.

При кінці року відділ числив 298 членів, а каса \$1,320.93.

Виконавчий комітет в 1934 р.: Гнат Гужда — голова, Н. Кейван — заст. голови, Дм. Малиш — рекордовий секретар, Вас. Григоряк і Дм. Николяк — фінансові секретарі (перший зрезигнув на початку року, другий урядував до кінця року), Мих. Мандзюк — скарбник, Мих. Манич й Іван Крисак — дверники. Опікуни хворих: Дм. Гуменюк, Осип Богуцький, Іван Гураль, Олена Венгер і Анна Романко. Контрольна Комісія: Никола Лібер, о. Д. Д. Лещинський і П. Шевчук.

З кінцем грудня каса відділу числила \$1,472.0². Членів було 333, між ними 232 чоловіків і 101 жінки.

Виконавчий комітет в 1935 р.: Гнат Гужда — голова, Мих. Яримович — заст. голови, Семен Гирій — рекордо-

вий секретар, Н. Сакалюк — фінансовий секретар, Василь Цвійор — скарбник, Іван Крисак і Стефан Габа — господари. Олікуни хворих: Н. Храпко, Ілля Гриць, Олекса Мельник, Дм. Гавриль, Олена Венгер і Анна Маштадір. Контрольна комісія: Маріян Кунікевич, о. Д. Д. Лещинський і Ю. Гуменюк.

З кінцем серпня 1935 р. каса винесла \$1,490.11, а членство підійшло до 416, між ними близько 400 повноправних. На те число 416 складалося 293 мужчин і 123 жінки. Між мужчинами знов є 10 молодих хлопців, а між жінками 12 дівчат.

По кінець листопада 1934 р. виплатив відділ запомоги хворим членам \$3,133.00, а саме 142 членам і 29 членкіням.

Хоч були на протязі існування відділу случаї, де члени домагалися запомоги там, де ім не належалося, то були з другої сторони члени, що запомоги не побирали, хоч ім правно вона належала. Між такими, що зрешили своєї запомоги в користь відділу, є три мужчины, а дві жінки і таким способом остало в касі відділу 36 долярів.

На народні й добродійні цілі виплачено дотепер з каси відділу \$211.75. Доходи з підприємств принесли \$516.47 (інакше була би каса настільки менша).

Ніде правди діти, що до збільшення каси причинилося багато й те, що в 8 відділі фінансові секретарі, як і інші урядники працювали дотепер (за винятком одного чи дворазового малого винагородження фінансового секретаря) безплатно. Ті, що були або є тепер фінансовими секретарями по відділах, знають, чим фінансова секретарка пахне, хоч знають також, що є то для охочих школа, якої за гроши не купити.

До майна відділу належить також інвентар вартості 100 долярів та цвінтарна площа вартості кілька десять долярів. Ніщо інше, тільки обставини примусили членів відділу закупити свого часу (з приводу смерті члена Гассана) цвінтарну площа на 4 особі. Перше закупину зроблено спільно з іншими українськими організаціями в Торонто. Але „Взаємний Помочі”, як організації, що має зі здоровлям та

смертью й хороненням людей до діла більше, як інші організації, прийшлося таке закупину цвінтарної площи повторити. Річ в тому, що українці в Торонто ще свого цвінтаря не мають, а коли приходиться хоронити когось в кращій частині цвінтаря, то місця на одну особу або не можна цілком дістати, або, коли дістанеться, то не можна положити (на гробі тільки для однієї особи) високого пам'ятника. Тепер 8 відділ дає собі раду в той спосіб, що закуплює нараз місця на 4 особі, а відтак, по ціні кошту гуртом, ті площини поодиноким членам відпродує. Таким способом хорониться членів наскільки можна, при купі, по танішій ціні і на лучшому місці.

За дев'ять і пів року померло 6 членів, то: Петро Богуцький, Никола Моргулець, Юрій Гассан, Броніслава Гриліцька, Михайло Полигач і Михалина Кіт. Послідних троє померли вже в 1935 році і похоронені враз з пок. Ю. Гассаном, на Цвінтарі Пропспект, на так закупленій гуртом площині.

Вже було сказано при іншій нагоді, що як українці в Канаді зробили щось мудрого, то до такої роботи належить безперечно заснування „Взаємної Помочі”. Є то одна з найлучших шкіл, що виховує членів і призвичає до системи, витревалости, карності, щадності, вирозуміння, жертвенності. Є то одиноча народна організація розгалужена по цілій Канаді, що постійно зростає як щодо членства, так і фінансово. Навіть ті люди, що стоять з боку, хоч не хотять, то мусять з нею числитися.

Закінчуячи цей коротенький перебіг, не можна не згадати й про нашу молодь. Статут організації допускає хлопців і дівчат від 16 року життя. Коли справа мається так і в інших відділах, як в 8 відділі, то пропорціонально число молоді в нашій організації рішучо за мале. Молодь, що має перед собою більшу будучість і спромогу платити членські надежитості, повинна бути заохочувана до членства при кожній нагоді. Нехай бачить, що батьки її щось мудрого зробили, що корпорація постійно зростає в силу, нехай організацією інтересується, бере участь, піддає нові думки, помагає

уліпшувати. Нехай студіює, якими способами й дорогами дійшли до своєї сили такі організації, як „Індепендент Ордер оф Форестерс” або й українські запомоги союзи в Зединених Державах. Молодь наша повинна бути освідомлювана і в тому, що „Взаємна Поміч” має за собою апробату (хоч

може не словами) всіх відповідальних чинників в Канаді, що хотіли бі бачити українців в цім краю горожанами, що вміють дати собі самі раду, а не спускаються на запомогу, крутню, або жебранину.

Т. Гуменюк.

9 Відділ „В. П.”, Бріндон, Ман.

9 відділ „Взаємної Помочі” в Бріндон, Ман., засновано 26 квітня, 1926. Відділ зорганізував п. Вол. Купченко. Організаційні збори відбулися 26 квітня, 1926, в неділю пополудни, в салі Українського Народного Дому. П. Вол. Купченко представив цілі цеї запомогової організації, по чим вписалося 16 членів, які вибрали з між себе заряд. До заряду увійшли: Лука Батицький — голова, І. Касюрак — заст. голови, В. Бобик — рекордовий секретар, Дм. Шапка — фінансовий секретар, Павло Шмігельський — касієр. Контрольна комісія: Д. Ченкалюк, Н. Галас і К. Кухаришин. Опікуни хворих: Н. Бурачок, В. Янда і Кухаришин.

В місяць пізніше прибув секретар головного уряду з Вінніпегу, п. Боянівський, і виголосив відчит на тему „Український народ і Взаємна Поміч в Канаді”. По відчиті і по короткій промові п. Л. Батицького та по перечитанню статута вписалося 10 нових членів. До кінця року наш відділ числив 26 членів.

1927 рік був щастливішим для відділу, бо до кінця 1927 року відділ числив вже 50 членів.

Виконавчий комітет, вибраний в 1926 році, був в управі через чотири роки. За перших чотири роки виплачено запомоги хворим членам 240 доларів. В протягу того часу відділ стратив 8 членів, котрі виїхали з Бріндону в інші околиці.

Виконавчий комітет в 1931 р.: Іван Касюрак — голова, Дм. Шапка — заст. голови. Микола Галайко — рекордовий секретар, пані Михалина Галайко — фінансова секретарка, пані Катерина Войцюк — касієрка. Контрольна комісія: Семен Войцюк, Василь Бобик,

Михайло Павлишин. Опікуни хворих: Григорій Сосняк, пані Тетяна Щурко і пані Ф. Чижик. — Цей виконавчий комітет був через два роки — 1931 і 1932.

Через цих два роки відділ виплатив запомоги хворим членам 160 доларів. Рівно ж на добродійні цілі видав 55 доларів. Нових членів було тяжко приєднати. Головно 1933 рік був тяжкий для нашого відділу, бо в протягу року хворувало багато членів і каса відділу вичерпалася. Щоби зміцнити касу відділу, за згодою всіх членів на зборах перейшла ухвала, щоби через певний протяг часу стриматися з виплатою запомоги, поки каса не збагатіє. Це знов піднесло відділову касу.

Виконавчий комітет в 1934 р.: Павло Шмігельський — голова, Іван Касюрак — заст. голови, Стефан Москвин — рекордовий секретар, пані Михайлина Галайко — фінансова секретарка, пані Анна Касюрак — касієрка. Контрольна комісія: Семен Войцюк, Василь Бобик, Михайло Павлишин. Опікуни хворих: пані Н. Федорук і пані М. Бонк.

В протягу 1934 року виплачено хворим членам 195 доларів запомоги. Відділ збільшився 16 новими членами і зріс до числа 65. Рік 1934 був теж сумним для нашого відділу, бо стратив одного члена, Йосифа Кондратовича, котрий упокоївся 27 січня.

Виконавчий комітет в 1935 р.: Дмитро Шапка — голова, Іван Касюрак — заступник голови, Іван Шеснюк — рекордовий секретар, пані Н. Федорук — фінансова секретарка, пані Анна Касюрак — касієрка. Контрольна комісія: С. Войцюк, В. Бобик і М. Павлишин. Опікуни хворих: пані Чижик,

пані Шевчик, В. Янда і О. Гнатишин. Мировий суд: С. Войцок, В. Бобик і І. Касюрак.

В першій половині 1935 року відділ виплатив запомоги хворим членам 80 долярів.

За послідніх 9 років відділ устро-

їв щість пікників, чотири забави, п'ятьлітні роковини відділу (3 травня 1931).

В 1936 році наш відділ буде святкувати 10-літні роковини і сподіється в часі роковин приєднати що найменше 25 нових членів.

Дмитро Шапка.

9 ВІДДІЛ В БРЕНДОН, МАН.

Члени виконавчого комітету (з ліва на право) в першому ряді (сидять): 3-ий С. Войцок — контролер і член мирового суду, 4-ий В. Бобик — контролер, 5-та пані Н. Федорук — фінансова секретарія, 6-ий Д. Шапка — голова, 7-ий І. Касюрак — пас., голова, 8-ма пані А. Касюрак — касирка, 10-ий Ф. Чижик — опікун хворих. В четвертім ряді 7-ий в лівого боку О. Гнатишин — опікун хворих. В п'ятім ряді 4-ий В. Янда — опікун хворих.

10 ВІДДІЛ „В. П.”, СМОКИ ЛЕЙК, АЛТА.

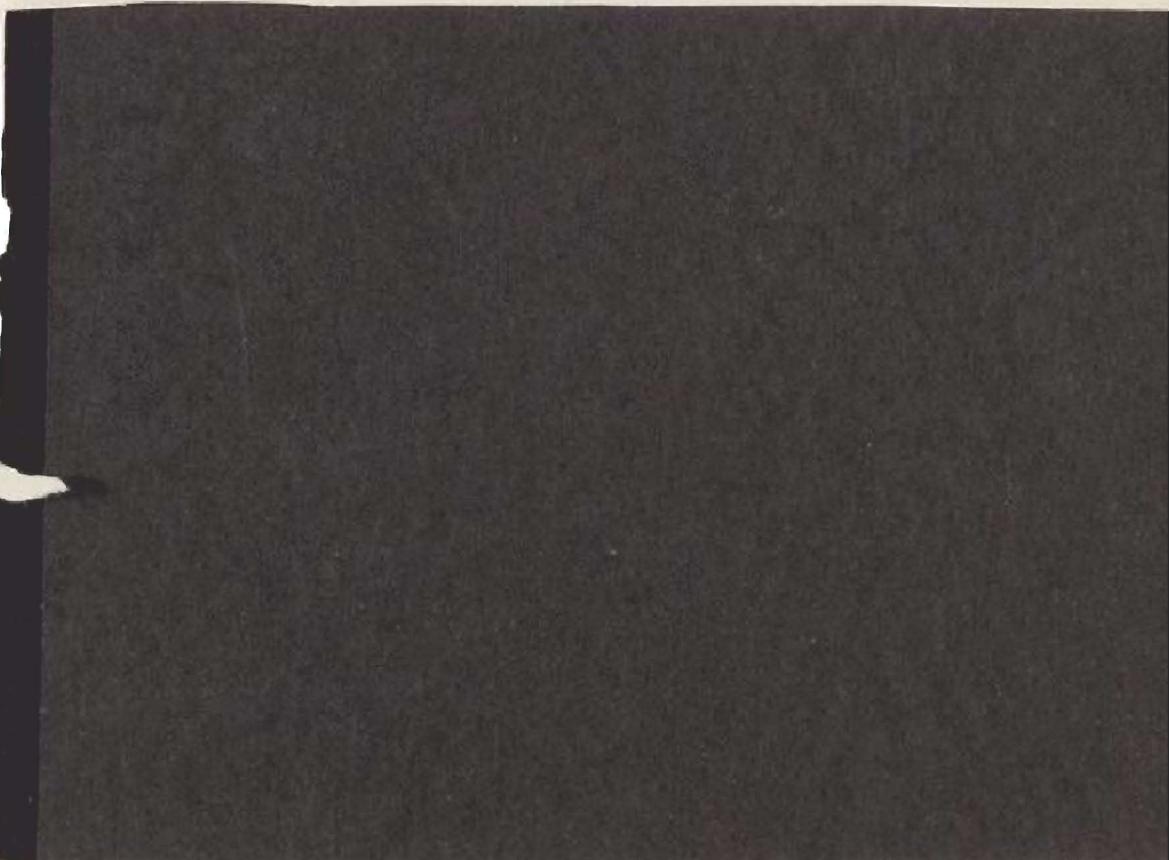
10 відділ „Взаємної Помочі” в Смоکи Лейк, Алта, засновано літом 1926 року. Першою особою, що спричинилася до зорганізування відділу, був п. Вол. Купченко, який спеціально в тій цілі приїхав до Смооки Лейк. В місяць пізніше приїхав п. О. Боянівський і формально зорганізовано відділ. Першими членами були: Сіміон Попович, Гр. Фарина, Іван Войценко, Іван Кінасевич, Никола В. Гавічук, Петро Данилович, Клавдія Попович, Ант. Біт, Стефанія Попович, Аксентій і Зона Величукі.

Перший виконавчий комітет був такий: Сім. Попович — голова, Н. В. Гавічук — секретар-касієр. Контрольори: Ів. Войценко, Гр. Фарина. Опікуни хворих: І. Кінасевич і П. Данилович. Пізніше вписалося більше членів, але й відпадали з причини виїзду в другі сторони.

10 відділ „Взаємної Помочі” мав великий вплив на ціле оточення в Смооки Лейк, бо своїм впливом сильно реагував на різні злі впливи зі сторони „червоних”, що в ті часи були дуже розгніздилися в Смооки Лейк. За-

ходом членів відділу зорганізовано українську православну церковну громаду, а при церкві Рідину Школу для дітей. Учителями були: пп. С. Мулька і П. А. Пауш. Заходом членів відділу „В. П.” вирвано з рук „червоних” Український Народний Дім, які тоді мали цей дім в своєм посіданню. Вже тоді, як Український Народний Дім опинився в наших руках, праця на культурному полі поступила краще. Тепер всі товариства: відділ „Взаємної Помо-

чим членам 350 доларів і 60 центів за допомоги. Ця сума була виплачена 14 членам, що хворували на різні недуги. Найменше виплачено \$4.35, а найбільше \$108.00 одному членові. Також дирекція „Взаємної Помочі” виплатила \$325.00 п. Сім. Поповичеві посмертного й спеціальної допомоги по бл. п. Клявдії, його дружині. Від дирекції одержано належність до двох тижнів після зголошення смерти, без найменших клопотів і короводів.

чі”, українська православна церковна громада, Український Народний Дім і жіноче товариство ім. О. Кобилянської (відділ Союзу Українок Канади) працюють спільно на всіх ділянках громадського життя.

Розвій відділу „Взаємної Помочі” можна запримітити, бо на початку впісалось тільки 11 членів, а тепер вже є 46 сталих членів. За минувших 9 років існування відділ виплатив своїм хво-

Перший виконавчий комітет існував аж до кінця 1933 року з деякими малими змінами.

На 1934 рік вибрано новий виконавчий комітет. Теперішній виконавчий комітет складається з цих осіб: Петро Лазарук — голова, Осип Фарина — заст. голови, Н. П. Сухолотівський — секретар, Стефан Ткач — касієр. Контрольори: Ілько Сняданко, Н. В. Гавінчук, і Гр. Фарина. Опікуни

хворих: Ів. Кінасевич і Марія Рацой. Лікар відділу д-р Е. В. Зварич.

Місячні збори відділу відбуваються кожного першого дня в місяці, в са-

лі Українського Народного Дому, на яких перепроваджується всі відділові трансакції і розмови на різні теми.

Н. В. Гавінчук.

11 Відділ „В. П.”, Ошава, Онт.

До зорганізовання 11 відділу „Взаємної Помочі” в Ошаві перший причинився Василь Череватий, тодішній голова Товариства „Просвіти” в Оша-

ві. Відділ було засновано в 1926 році. Головою відділу був обраний Степан Задорожний — заст. голови, Стефан Рибак — рекордовий секретар, Никита Дутчак — фінансовий секретар, Михайло Слотвінський — касир. Кон-

комісія: Матей Старчевський, Григорій Лопух і Никола Мех.

Виконавчий комітет в 1930 р.: Степан Задорожний — голова, П. Блажко — заст. голови, Кость Смікалюк — рекордовий секретар, Іван Кравець — фінансовий секретар, Яків Шестовський — касир. Контрольна комісія: Іван Семенюк, Олекса Мандрик, Володимир Зелінський.

Виконавчий комітет в 1931 р.: Никола Колтуцький — голова, Степан

Відділ членить 100 членів. Відділ має вигляди на окружні добрий. Відділ тільки теперішня крізя промінула.

Треба згадати, що до організаторів нашого відділу належать пл. В. Брилипський і В. Довганик, котрі виголосили в Ошаві відповідні відчинити. За це їм належиться призначення.

Комітет історії: П. Моткалюк, Н. Колтуцький, П. Блажко і Никита Дутчак — секретар.

11 ВІДЦІ В ОШАВІ, ОНТ.

12.00 в п'ятік рідні співці на землі) з ліва на право: А. Музичка — співучий хорорх, В. Когутома рівні (співачі на крилах) з ліва на право: А. Іржакук 1, О. Білоусова — членкинн, І. Котовський, Л. Вільчика — співучий хорорх, М. Старчаковський (буваній геодез), Т. Муха (буниий голова), А. Казаніна — хасієр, Н. Лопух — заст. голова, С. Задорожний — голова, Г. Тихотко — революційний секретар, К. Мельничук — фінансовий секретар, І. Терещенкі, Я. Шестопальний 1, П. Віланіків — конторозор, А. Занік — ліверик, А. Шахнова і А. Сабатова — членкинн, А. Юркевичана (стол) — співучка хорорх, В. третій ряд під птахом — співучий хорорх, Е. Вінниця — співучини хорорх.

12 Відділ „В. П.”, Келгарі, Алта.

Дня 9 травня 1926 року загостили до Келгари з відчitem про „Взаємну Помоч” гром. Вол. Купченко. Відчit був виголошений в Українському Народному Домі під числом 605 — 7 вулиця схід. По відчitі вписалося 17 членів і назначено 16 травня на збори. 16 травня відбулися збори в тій самій салі і на цих зборах вибрано виконавчий комітет на 1926 рік. До виконавчого комітету увійшли: І. Григораш — голова, А. Онищук — рекордовий секретар, М. Данилович — фінансовий секретар, І. Курчаба — скарбник. Опікуни хворих: Н. Дорош, І. Сенків. Контрольна комісія: І. Королик, П. Белзюк.

31 грудня, 1926, відбулися річні збори. Вибрано виконавчий комітет на 1927 р.: І. Григораш — голова, П. Михалишин — рекордовий секретар, М. Данилович — фінансовий секретар, І. Курчаба — скарбник, Ф. Лисак — дверник. Опікуни хворих: Н. Дорош і І. Сеньків. Контрольна комісія: І. Королик, П. Белзюк.

На зборах 2 січня, 1928, вибрано до виконавчого комітету: І. Боган — голова, В. Мудрий — заст. голови, Н. Дорош — рекордовий секретар, І. Григораш — фінансовий секретар, П. Белзюк — скарбник, П. Гринів — дверник. Опікуни хворих: І. Курчаба, Г. Комарницький, Н. Полатайко. Контрольна комісія: Г. Филипчук, М. Данилович, Ф. Лисак.

На річних зборах 30 грудня 1928 вибрано виконавчий комітет на 1929 р.: М. Данилович — голова, А. Бойко — заст. голови, Н. Дорош — рекордовий секретар, І. Григораш — фінансовий секретар, П. Белзюк — скарбник, Н. Полатайко — дверник. Опікуни хворих: Г. Комарницький, Ф. Лисак, В. Мудрий. Контрольна комісія: І. Курчаба, І. Боган, П. Гринів.

На річних зборах 5 січня, 1930, вибрано виконавчий комітет на 1930 р.: А. Бойко — голова, І. Боган — заст. голови, С. Боган — рекордовий секретар, І. Григораш — фінансовий секретар, П. Белзюк — скарбник. Опікуни хворих: Г. Комарницький, І. Курчаба, М. Чипюк. Контрольна комісія: Н. До-

рош, М. Данилович, В. Мудрий.

На річних зборах 14 грудня, 1930 вибрано виконавчий комітет на 1931 рік: М. Данилович — голова, А. Бойко — заст. голови, С. Боган — рекордовий секретар, В. Лака — фінансовий секретар, Н. Дорош — скарбник П. Гринів — дверник. Опікуни хворих: Г. Комарницький, Ф. Лисак, Н. Полатайко. Контрольна комісія: П. Белзюк І. Боган, І. Курчаба.

На річних зборах 6 грудня, 1931 вибрано виконавчий комітет на 1932 р. М. Данилович — голова, Ф. Лисак — заст. голови, С. Боган — рекордовий секретар, В. Лака — фінансовий секретар, Н. Дорош — скарбник. Опікуни хворих: Г. Комарницький, І. Боган І. Велещук. Контрольна комісія: А. Бойко, П. Гринів, П. Белзюк.

На річних зборах 11 грудня, 1932 вибрано виконавчий комітет на 1933 р. А. Бойко — голова, П. Гринів — заст голови, С. Боган — рекордовий секретар, В. Лака — фінансовий секретар Н. Дорош — скарбник, В. Бісюк — дверник. Опікуни хворих: М. Крук, Г. Комарницький, І. Шира, Марія Дорош. Контрольна комісія: І. Боган, М. Данилович, Г. Филипчук.

На річних зборах 17 грудня, 1933 вибрано виконавчий комітет на 1934 рік: С. Боган — голова, Н. Бурак — заст. голови, І. Боган — рекордовий секретар, М. Данилович — фінансовий секретар, Н. Дорош — скарбник. Опікуни хворих: пані А. Данилович, пан М. Онищук і п. І. Шира. Мирові судді: І. Кавюк, І. Світик, В. Лака. Контрольна комісія: А. Бойко, Г. Филипчук, П. Белзюк.

На річних зборах 16 грудня, 1934, вибрано виконавчий комітет на 1935 рік: В. Лака — голова, Н. Бурак — заст. голови, Н. Дорош — рекордовий секретар, Г. Филипчук — фінансовий секретар, А. Бойко — скарбник. Опікуни хворих: М. Онищукова, А. Даниловичева, М. Дорошева, М. Бойкова. Мирові судді: І. Курчаба, В. Бісюк, П. Белзюк. Контрольна комісія: І. Боган, С. Смільський, І. Петрашук.

Від свого засновання наш відділ виконує свої обов'язки — помагає чле-

13 ВІЦІЛ В МОНТРЕАЛ, КВЕ.

Сидячий ряд з ліва на право: Михайло Длоб — конторський, Леміан Брандук — олік. судця, Елефа Ревуцька — олік. хворих, Емірона Іаковіч — олік. хворих, Микола Юрійчук — голова, Йосип Редчук — зас. голова, Текла Патувковська — олік. хворих, Розалія Сошанська — олік. хворих, Нікфір Маликів — жито, суддя, п'ятий ряд четвертий з права у ліво Петро Буряч — олік. хворих. В середині стоять ряди чоловіків а праві у ліво Мартин Ренчук — мір. суддя,

Від засновання відділу виплачено допомоги хворим членам \$2,765.02, з котрої суми в 1927 р. виплачено \$60.60, в 1928 р. — \$78.00, в 1929 р. — \$431.00, в 1930 р. — \$317.20, в 1931 році — \$365.90, в 1932 році — \$638.34, в 1933 році — \$656.58 і в 1934 р. — \$218.00. Найтяжчим роком був 1933 рік і цей рік треба вважати критичним.

Працю свою в користь відділу приклади на становищі голови: 1) всеч. о. В. Слюзар в роках: 1927, 1928, 1929, 1930, 1931, 1932 і 1934, 2) С. Гайдичук — в 1933 р. На становищі заст. голови С. Гайдичук в роках: 1927, 1928, 1929, 1930, 1931 і 1932. На становищі фінансового секретаря від засновання відділу до сьогодня знаходиться д. М. Юрійчук. На становищі рекордового секретаря були: М. Юрійчук в 1927 р., Д. Волощук в 1928 р., Ф. Семенів в 1929 році, І. Савчук в 1930 р., О. Чайківський в 1931 і 1932 рр., П. Гордійчук в 1933 р., С. Магаляс в 1934 р. На становищі касієра є від засновання відділу до сього часу Д. Мокринський. Оце імена тих, яким заед�е багато українців міста Монреалу братерську допомогу в часі своєї небудь та каліцтва.

В часі свого слабування члени цього відділу мали пильний нагляд і братерські відвідини опікунів хворих. Коли доводилось кому небудь з членів бути в шпиталі, то і тут знаходили ці опікунни своїх та по силі можливостей давали їм поміч.

Багато цей відділ прислужився своїм хворим членам доглядом, радою, братерським відношенням, а ще більше матеріальною допомогою, про що скаже виказ відділу поданий на іншому місці.

Ще більшу братерську услугу да-

ється членам, які відходять в вічність. Помершим членам членство наше віддає почесь і прислугу повну христіянської любові, супроводжаючи їх на місце спочинку, а рідня членів одержує похоронну і посмертну допомогу. Через смерть відділ стратив 6 членів: дні 25 січня 1929 умерла Клавдія Випрук, 27 травня 1932 р. — Катерина Плетенчук, 30 травня 1934 р. — Михайло Наратка, 28 червня 1934 р. — Степан Плещенчук, дні 13 вересня 1934 — Тома Дудар, 10 серпня 1935 — Олена Білокрила. Всім Покійним віддано христіянську почесь і відправу. Вічна Ім пам'ять.

В 1935 році робляться дальші старання над збагаченням каси та приєднанням нових членів. Треба сподіватись, що з поправою загального економічного положення Канади покращає фінансовий стан відділу і полегшає життя усіх членів. Як свідчать суспільні членські виплачування, котрі більше регулярні, час той вже не є дaleким. Належить тільки вичікувати його з більшою вірою, що принесе нам бажані користі, як для нашого відділу в Монреалі, так і для всіх інших по цілій Канаді.

Виконавчий комітет в 1935 році: о. В. Слюзар — голова, Яким Редчу — заст. голови, Б. Гладиш — рекордовий секретар, М. Юрійчук — фінансовий секретар, Д. Мокринський — касир. Контрольна комісія: С. Антонюк, М. Дзюб, Д. Брашук. Мирові судді: Никифор Манилів, Мартин Ревуцький, Ст. Магаляс. Опікуни хворих: Розалі Созанська, Текля Цітульська, Еуфрузіна Якович, Ст. Олянський, П. Бурич, Ол. Бойко, Ів. Випрук.

М. Юрійчук.

14 Відділ „В. П.”, Шіго, Саск.

14 відділ „Взаїмної Помочі” в Шіго, Саск., зорганізовано 16 лютого 1927 р. Перші кроки до зорганізування відділу поробив о. Е. Грицина. З початку треба було понести немало труду, бо люди в той час не мали найменшого поняття про таку організа-

цю, як „Взаїмна Поміч”. На перших зборах вписалося 20 членів, з котрих вибрано виконавчий комітет і робота пішла вперед, а відділ поступенно зростав в члени.

Деякі члени в початках існування відділу відступали від організації че-

рез несвідомість, нарікаючи на строгі закони нашої організації, але по часі дуже жалували, що виступили з організації, бо для декотрих з них було вже за пізно стати новими членами.

На 15 липня, 1935, відділ мав 45 членів. Є надія, що членство нашого відділу буде збільшатися.

Рівно ж треба висказати віру, що прийде час, коли всі українці Канади будуть членами „Взаємної Помочі” і буде це найсильніша українська запо-

могова організація.

Виконавчий комітет в 1935 році: Д. С. Думанський — голова, Анд. Сенчук — заст. голови, Ілля Хриптул — рекордовий секретар, І. А. Коропатницький — фінансовий секретар. Контрольна комісія: Мих. Пасічняк, М. Е. Кульчицький, Ів. Думанський. Опікуни хворих: Дм. Гурмедза, Дм. Н. Думанський, Катерина Коропатницька. Дверник: Ів. Думанський.

І. А. Коропатницький.

14 ВІДДІЛ В ШГО. САСК.

15 Відділ „В. П.”, Едмонтон, Алта.

Перші спроби зорганізування відділу „Взаємної Помочі” в Едмонтоні почалися ще в травні 1926 р., коли то до Едмонтону загостив репрезентант головного заряду, п. Осип Боянівський. Обставини однак так склалися, що на зборах, які були в тій цілі скликані, відділу не засновано, а тільки вибрано комітет, який мав зайнятись зорганізуванням відділу. В склад того комітету ввійшли п. П. Галицький і п. Г. Михайлишин. Комітет цей скли-

кав організаційні збори на день 28 листопада 1927 року і на них зборах вписалося в члени „Взаємної Помочі” 40 членів і формально започатковано існування 15 відділу „Взаємної Помочі” в Едмонтоні. На зборах цих вибрано виконавчий комітет, в склад якого увійшли: п. Д. Пронюк — як голова, п. Г. Шевчиншицький — як писар, а п. Г. Сайк — як касир. Повного заряду не вибрано тому, що відділ лише організовувався і рішено вибрати повний виконав-

Сидят в первом ряду слева направо: Д. Янка — член комитета, М. Григориев — пекар, И. Мезиник — пасх, голова, Р. Тришак — голова, д-р И. Верхоман — лекарь в аптеке, Альфред Баток — физ. спорта, Л. Лихин и Г. Н. Зверин.

15 ВІДЦІ В ЕДМОНТОН, АЛТА.

чий комітет аж на перших річних зборах.

Перші річні збори відділу відбулися дnia 1 лютого, 1928 р. і на цих зборах вибрано слідуючий виконавчий комітет: Е. Михайлук — голова, Іван Данилович — заст. голови, П. І. Лазарович — рекордовий секретар, пані Т. Лазарович — фінансова секретарка, Д. Пронюк — касіер. Контрольна комісія: пп. С. Кінасевич, І. Зварич, П. Ткачук. Опікуни хворих: В. Челядин і пані Михайлук.

Від цих перших річних зборів почалася активна праця у відділі і це заохочувало український загал вписуватися в члени відділу, так що вже в березні 1928 року відділ числив 71 членів. В 1929 році і слідуючих двох роках відділ не розвивався так, як в початках, а то тому, що через безробіття нові члени не вписувалися так громадно, як в початках, а деякі члени втратили права, не будучи в силі платити вкладок. Все ж таки в 1935 році

відділ мав вже 142 повноправних членів, з того 39 жіночого пола.

Виконавчий комітет на 1935 рік: Вол. Гришинак — голова, Петро Мельник — заст. голови, Мих. Гомола — рекордовий секретар, Андрій Батюк — фінансовий секретар, Д. Пронюк — касіер. Контрольна комісія: П. Василишин, В. Пущентело і пані М. Гавриш. Мировий суд: Д. Янда, П. І. Лазарович і Д. С. Фербей. Опікуни хворих: П. І. Лазарович, пані М. Будник, пані Е. Пронюк, Д. С. Фербей, пані Бойко і пані М. Гавриш. Лікар відділу: д-р І. Верхомин.

За час свого існування відділ уділив запомоги 65 членам в сумі \$1,361.50. Померло 4 членів відділу: бл. п. А. Кожушко помер 1 квітня 1929 р., бл. п. інж. Дмитро Олекшій помер 10 березня 1931 р., бл. п. Михалина Папуга померла 28 серпня, 1935, Андрій Грицко помер 28 вересня, 1935.

В. Гришинак.

16 Відділ „В. П.”, Тідор, Саск.

Організаційні збори 16 відділу „Взаймної Помочі” були 3 квітня, 1927 року. Збори відбулися в домі пані Кіцулки. Збори отворив гром. П. Думанський. Предсідником був гр. Д. Лисайчук. Про „Взаймну Поміч” реферували гр. Д. Лисайчук і о. Грицина. По перечитанню статута і докладних поясненнях вписалося 24 членів, з яких чотири відмовилися опісля йти до лікаря на оглядини.

На других зборах, 1 травня, 1927, вибрано перший виконавчий комітет, до котрого увійшли: Д. Лисайчук — голова, В. Наконечний — заст. голови, Т. Мінтян — рекордовий секретар, Агафія Думанська — фінансова секретарка, Тодир Остапович — касіер, В. Чуропіта — дверник, В. Гакман — заст. дверника.

Справи відділу в початках стояли добре. Час від часу приєднували нових членів. Для зміщення каси відділу устроювалося час від часу ріжні підприємства. Здавалося, що наш відділ в протягу кілька років стане сильним відділом. Однаке сталося інакше. На-

ступила економічна криза, яка дуже діткнула нашу фармерську окопницю. І тоді не тільки що не можна було приєднати нових членів, а треба було увільняти членів від плачення вкладок.

Тут хочу зазначити, що через увільнення від плачення вкладок наш відділ стратив багато членів. Члени були увільнені по два роки і коли ім приходилося платити залеглі належитості, які виносили більшу суму, члени не вирівнiali належитостей і перестали бути членами.

Наш відділ числить тепер мало членів. Однаке нема сумніву, що коли члени поправляться, відділ знов почне розвиватися.

Збори нашого відділу відбуваються по хатах членів, за що ім належиться подяка.

Виконавчий комітет в 1935 році: П. Думанський — голова, В. Гакман — рекордовий і фінансовий секретар, Іван Яремко — касіер, пані Яремко — опікунка хворих.

В. Гакман.

17 Відділ „В.П.”, Форт Френсес, Онт.

Першим чоловіком, котрий заговорив про засновання відділу „Взаємної Помочі” у Форт Френсес, Онт., був п. Д. Малиш, який учителював в Товаристві „Просвіта” в 1929 р. За його старанням заряд Т-ва „Просвіти” написав до дирекції „Взаємної Помочі”, щоби дирекція вислава когось з відчитом про „Взаємну Поміч” до Форт Френсес. Приїхав п. О. Боянівський. Він дав відчит в салі Т-ва „Просвіти”, однак відділу не вдалося зорганізувати, бо ця справа була ще дуже мало спопуляризована у Форт Френсес. Все ж таки кількох людей почало думати серйозно про засновання відділу.

В 1931 році перебував тут тодішній член дирекції на Онтеріо, п. К. Чеховий і пригадав зарядові Т-ва „Просвіти” про засновання відділу. Голова Т-ва „Просвіти” п. Василь Біблів і заступник — п. І. Виннеченко взялися до засновання відділу і почали записувати людей в члени „Взаємної Помочі”. Вписалося 14 аплюкантів, але з них дирекція прийняла лише 11. Перші збори відбулися 3 серпня 1931 р. в присутності всіх членів і вибрано перший виконавчий комітет, до котрого увійшли: Я. Мокрицький — голова, Г. Темерівський — заст. голови, М. Наринська — рекордова секретарка, П. Зелений — фінансовий секретар, В. Осачук, — касієр.

16 ВІДДІЛ В ТІДОР. САСК.

Сидять з ліва на право: пані Думанська, п. Думанський, пані Яремко. Стоять з ліва на право: В. Ганнав і п. Яремко.

Від того часу відділ повільно, але постепенно розвивається і в 1935 році мав поверх 50 членів. І коли пригадати, що у серпні 1931 року наш відділ мав всього 11 членів, то бачимо, що за чотири роки членство побільшилося п'ять разів. Це доказує, що місцеве населення постійно обзнакомлюється та пізнає велике значення „Взаємної Помочі” і тому вступає в ряди її членів.

Правда, в теперіших часах тяжко приєднати багато нових членів, бо крізь даеться дуже відчувати і в нашій місцевості, та все таки віримо, що при країнних обставинах наш відділ буде далі постепенно збільшуватися новими членами. І тому можна сміло сказати, що наш відділ має світлу будучість перед собою.

Виконавчий комітет в 1935 році: В. Біблів — голова, І. Туревич — заступник голови, І. Олійник — рекордовий секретар, Я. Мокрицький — фінансовий секретар, П. Друзик — касієр.

Я. Мокрицький.

17 ВИШИ У ЧОРТ ФРАНСЕС, ОНТ.

Одноть в передних рядах в линии из право: Док, Чувики — звук, полови, Іл, Філіппи — рап, скрипка, Мих, Союз — контрабас. Народна Музична школа — філ, сопрано, Красній Біюк — голова, Петро Дружак — піаніно.

18 Відділ „В.П.”, В. Форт Віліям, Онт.

Місцевість Вест Форт Віліям не становить осібного муніципалу, а є лише частиною міста Форт Віліям, що лежить на північнім березі озера Суп'єрор. Завдяки своєму географічному положенню, місто стало визначним торговельним та промисловим центром. Великанські збіжеві шпіхлірі, папірні і деякі інші галузі промислу дають заняття тисячам робітників і тому приманили до себе також наших поселенців. Українські імігранти почали осідати в Вест Форт Віліям около 1900 року та замешкали разом, творячи нечаче одно село. Ця обставина сприяла тому, що тут досить скоро розвинулось українське життя, повсталі товариства Народний Дім „Просвіта”, „Зоря”, греко-католицька церква, а при тих товариствах потворилися ріжні секції просвітного напрямку.

Ідею „Взаємної Помочі” приніс сюди „Український Голос”. Скорі по одержанню домініяльного чартеру, бо вже 16 квітня 1926 р. прибув до Вест Форту організатор В. Довганик і разом з передовішими членами Т-ва „Просвіти” заснував відділ „Взаємної Помочі” з 13 членами. Однак цей відділ не міг ще вдергатись; загал не вмів гардзі оцінити значення такої організації. Все-ж таки раз засіянне зерно не пропало зовсім без плоду. За старанням членів „Просвіти” Д. Глуханюка і С. Юрійва знов скликано збори дnia 17 квітня 1927 р. і на них засновано 18 відділ „Взаємної Помочі”. Впинилося 43 членів, а до кінця 1927 р. число членів зросло до 90. Від тоді число членів зростало до 1930 р. В 1930 р. заїши були такі обставини, через які не можна було приєднати багато нових членів, однаке люди зрозуміли, що „Взаємна Поміч” не ставить ніяких обмежень щодо релігійної приналежності членів, ані не втручується в політично-партийні справи членів, ані не мішаеться до справ інших запомогових організацій. Коли люди це зрозуміли, відділ знов почав зростати в число членів. В 1935 році відділ мав 235 членів. Ця цифра, справді не дуже висока, однак коли зважити, що Вест Форт Віліям має лише око-

ло 1200 українського населення вже разом з дітьми до 16 літ і з дорослими поверх 50 літ, то показується, що ледви чи є в Канаді місто, котре мало-б процентово так велике число членів „Взаємної Помочі”. При тім не треба забувати, що тут існує двоє інших запомогових товариств, однак ці два товариства разом мають приблизно лише половину того числа членів, яке має наш відділ.

До розвою нашого відділу причинилоось ось що: 1) Толерантність з боку релігійного та політичного. 2) Умірковані вкладки і точна контролля, на що ці вкладки зуживаються. 3) Точне й совісне виплачування запомоги хворим членам (до 31 серпня 1935 виплачено \$3,183.12 запомоги хворим членам). 4) Точне виплачування похоронного і спеціяльної допомоги родинам померших членів. 6) Умірковані розмети, які показуються меншими, як це є в інших запомогових товариствах. 6) Зрозуміння з боку загалу, що запомогова організація є конечна; коли брати річ з цого боку, то навіть економічна кріза причинила до зросту 18 відділу.

Треба піднести одно відрядне явище, а саме, українська молодь, вихована в Канаді, часто по містах держиться остроронь від організаційного життя своїх батьків. Однак у Вест Форт Віліям вже й молодь починає розуміти важу „Взаємної Помочі” і вписується до відділу. Це найкраща запорука, що „Взаємна Поміч” має перед собою світлу будучість.

З українськими товариствами, що стоять на національному ґрунті, живе 18 відділ з дружніх відносинах, та вже найдружніше живе з Т-вом „Просвіта”, в якої будинку наш відділ засновався і за невеликим винагородженням міститься по нинішній день. Взагалі — „Взаємна Поміч” ширить ідею дружності, згоди та порозуміння між українцями, вчити лучитися, де злукки потрібно, вчити шанувати і любити себе взаємно. Всі члени докладають свої цеголки до тої великої будови, всі стремлять до одної великої цілі: здобути собі все своїми власними сила-

18 ВІДЦІ В ВЕСТ ФОРТ ВІЛЛАМ, ОНТ.

Сидить з ліва па право: І. Чопадич, І. Гакчарук, Р. Бойко, В. Гупчакова — опікуни хорів, Т. Шестокальська — голова, С. Бучовська і В. Липова — опік. хорів, В. Врізанський — роз. секретар, Г. Глазій — дзверник, К. Когут — скарбник.

ми, не оглядатися на нічю поміч, бо ніхто тобі не поможет, коли ти не поможет собі сам. А перед в цьому ділі провадять виконавчі комітети, яких виказ подається понище.

Виконавчий комітет в 1927 році: Д. Глуханюк — голова, П. Чернявський — заст. голови, Я. Гельмич — рекордовий секретар, М. Бундза — фінансовий секретар, А. Ковальчук — скарбник. Опікуни хворих: М. Івахова, О. Чепесюка, Д. Романів. Дверники: Ю. Качан, В. Білинський. Контрольори: Д. Фенюк, І. Іванусь, Г. Бойко.

Виконавчий комітет в 1928 році: Д. Глуханюк — голова, П. Чернявський — заст. голови, Я. Гельмич — рекордовий секретар, С. Ємчук — фінансовий секретар, А. Ковальчук — касіер. Опікуни хворих: С. Вербицька, Д. Романів, О. Чепесюк. Дверники: Ю. Качан, В. Білинський. Контрольори: В. Брилинський, Н. Козаченко, Г. Бойко.

Виконавчий комітет в 1929 році: Д. Сапливий — голова, Т. Ємчук — заст. голови, Я. Гельмич — рекордовий секретар, Д. Романів — фінансовий секретар, І. Костюк — касіер. Опікуни хворих: Д. Глуханюк, Т. Трохимчук, М. Сліпак, Н. Ємчук, М. Дзвиняцька. Дверники: Г. Бойко, І. Ганчарик. Контрольори: С. Ємчук, К. Когут, Н. Козаченко.

Виконавчий комітет в 1930 році: Д. Сапливий — голова, П. Чернявський — заст. голови, М. Пащук — рекордовий секретар, Д. Романів — фінансовий секретар, І. Костюк — касіер. Опікуни хворих: А. Чернявська, М. Ганчарик, Н. Мазурський, М. Івах. Дверники: В. Попадич, П. Ковальчук. Контрольори: О. Мельниченко, М. Гирожак, М. Кас'ків.

Виконавчий комітет в 1931 році: С. Підлужний — голова, І. Вийванко — заст. голови, Н. Брилинський — рекордовий секретар, В. Брилинський — фінансовий секретар, І. Костюк — касіер. Опікуни хворих: С. Юрій, Н. Ми-

ронюк, М. Козюк, К. Когут. Дверники: П. Великий, Г. Гладій. Контрольори: М. Кас'ків, П. Чернявський, І. Ганчарик.

Виконавчий комітет в 1932 році: С. Юрій — голова, Т. Ємчук — заст. голови, Н. Брилинський — рекордовий секретар, С. Ткач і Д. Глуханюк — фінансові секретарі, С. Підлужний — касіер. Опікуни хворих: П. Чепесюк, І. Вийванко, І. Бойко, М. Івах, М. Швайковська. Дверники: П. Великий, Г. Гладій. Контрольори: Д. Сапливий, В. Брилинський, І. Костюк.

Виконавчий комітет в 1933 році: С. Юрій — голова, Т. Ємчук — заст. голови, Н. Брилинський — рекордовий секретар, Д. Сапливий — фінансовий секретар, С. Підлужний — касіер. Опікуни хворих: І. Вийванко, О. Бабин, В. Губчак, С. Онищук, І. Великий. Дверники: П. Великий, Г. Гладій. Контрольори: Д. Глуханюк, І. Ганчарик, І. Костюк.

Виконавчий комітет в 1934 році: С. Юрій — голова, І. Костюк — заст. голови, Н. Брилинський — рекордовий секретар, Д. Сапливий — фінансовий секретар, С. Підлужний — касіер. Опікуни хворих: В. Губчак, М. Сліпак, С. Онищук, П. Швайковський, Т. Підскальний. Дверники: П. Великий, С. Гладій. Контрольори: Л. Борецький, П. Чернявський, Т. Ємчук. Мирові судді: В. Брилинський, Д. Глуханюк, К. Когут.

Виконавчий комітет в 1935 році: Т. Підскальний — голова, Д. Глуханюк — заст. голови, Н. Брилинський — рекордовий секретар, Д. Сапливий — фінансовий секретар, К. Когут — касіер. Опікуни хворих: В. Липова, В. Губчак, С. Бучовська, І. Ганчарик, В. Попадич. Дверники: П. Великий, С. Гладій. Контрольори: М. Чернявський, Т. Ємчук, П. Богдан. Мирові судді: П. Борецький, І. Шепанський, А. Бучовський.

Д. Сапливий.

19 Відділ „В. П.”, Монреаль, Квебек.

Дия 8 лютого 1930, присутні громадяни: Петро Дулепка, Петро Кондзолька, Михаїл Голубовський, Іван За-

городний, Пилип Луїян, Андрій Семотіс, Іван Созанський, Микола Мота і Марія Лучка зібрали в льожаді

Т-ва ім. М. Драгоманова під ч. 2761 Онтеріо Іст, рішили по короткій нараді оснувати новий відділ „Взаємної Помочі” в Монреалі. На тих сходинах постановлено вдатися до головного уряду за дозволом на засновання відділу і наданням йому числа.

В місяці квітні одержано копію чarterу від дирекції і на зборах 25-го травня ухвалено, щоби на 1-го червня проголосити зорганізовання нового відділу, якому надано число 19.

На офіційльнім отворенню були запрошені члени 13 відділу М. Чипчар і Д. Волошук, котрий по перенесеннюся до 19 відділу був головою цього відділу майже чотири роки.

Перший рік діяльності відділу можна представити ясно цифрами приходів і розходів. Членів було лише 30, дохід загальний був \$324.30, а стан каси перенесено на 1931 рік \$109.99. Члени відділу, а згідно заряд, не опирається лише на членських вкладках, але касу відділу збагачує ріжними

19 ВІДДІЛ В МОНТРЕАЛ, КВЕ.

Члени виконавчого комітету: З ліва на право: в першім ряді (сидять на землі) 1-ий П. Корней — контрольор. В другім ряді (сидять на кріслах) з ліва на право: П. Ваковський — господар, Д. Волошук — опікун хворих, І. Мирницька — мировий суддя, Е. Сорочан — мир. суддя, Т. Пархін — заст. голови, М. Чипчар — голова, В. Семчук — рекордовий секретар, Марія Кошба і В. Качка — опікуни хворих. В другім ряді згори 5-ий з ліва на право Г. Костельний — мировий суддя.

Першим головою вибрано тов. П. Дулепку, котрий перший піддав думку оснувати відділ. Інші урядники, що їх вибрали на перших зборах, були: М. Мота — заступник голови, П. Кондзолька — рекордовий секретар, Мих. Голубовський — фінансовий секретар, Іван Загородний — скарбник (він сповняв цей уряд до піврічча 1934 р.). П. Лукіян і А. Самотіс — контролльна комісія, а оставші як оглядачі хорих.

підприємствами. Членами в відділі є українці різних релігійних поглядів, однаке не було випадку, щоби члени на зборах відділу вводили які небудь колотнечі через свої переконання. Всі члени розуміють, що належать до „Взаємної Помочі”, аби спільно собі помогати.

Пишучи ці рядки, я бажав би звернути увагу на заслуги деяких членів, однаке щоби не приписати комусь за

мало, чи забагато, ограничується на висказанню признання членкінням, які докладають багато праці і гроша, устроючи вечери, чайні вечерки і беруть живу участь в представлениях.

В Монреалі існує 13 відділ „Взаємної Помочі” і треба згадати, що попередно можна було зауважити між обома відділами деякі ріжниці, однаке це минуло. Тепер оба відділи провадять свою роботу в повній кооперації, а навіть в 1935 році провадили спільну кампанію за новими членами і святкували спільно 10-річчя одержання домініяльного чартеру, на основі якого поширило „Взаємну Поміч” на цілу Канаду.

Засновання 19 відділу дало змогу

побільшити число членів обох відділів, бо вивязалася завзятість в праці, на чим справа „Взаємної Помочі” багато скористала.

Виконавчий комітет в 1935 р.: Михайло Чипчар — голова, Теодор Пархін — заст. голови, Василь Семчук — рекордовий секретар, Северин Ко-стирський — фінансовий секретар, Антін Тесарський — скарбник, Йосиф Баковський — господар. Контрольна комісія: Петро Корній, Дмитро Дубецький, Никола Микитюк. Обікуни хворих: Дмитро Волощук, Вавро Качка, Марія Кольба. Мирові судді: Йосиф Марцинюк, Еміль Сорочан, Ілля Ко-стельний.

М. Чипчар.

20 Відділ в П., Венківер, Б. К.

20 відділ „Взаємної Помочі” в Венківер, Б. К., зорганізувався 13 липня, 1927 р. стараннями гром. Ф. Богдана і Н. Остафійчука. Вписалося 12 членів і членкінь, однаке в короткім часі лишилося тільки 7 членів, котрі докладали всіх старань, щоби відділ затримати при життю. І як що відділу не розвязано, то це завдяки тодішньому секретареві дирекції, гром. О. Боянівському, який перепискою з рекордовим секретарем Ф. Богданом просив і майже присилував, щоби відділ не розвязувати. І так відділ вдержалася і існує до нині і постепенно розвивається.

Помимо ріжних перепон і ворожої пропаганди, помимо того, що члени розсіяні один від іншого дуже далеко, так як на Лулі Айленд, відділ поступає вперед.

Були часи, коли у Венківер не було інших українських організацій, що стояли-б на національнім ґрунті, то відділ брав на себе обов'язок провадити національну роботу, занимався збіrkами на народні ціли, влаштовував концерти, відчити і т. п.; став членом Товариства „Просвіти” у Львові і цею роботою вплинув дуже добре на українське населення міста Венківера і околиці. Відділ має свою бібліотеку, котра має поверх 450 книжок, і має свою гардеробу.

Треба сподіватися, що наш відділ має перед собою гарну будучість.

Перший виконавчий комітет склався із слідуючих членів: П. Жарий — голова, О. Тарновецький — заст. голови, Ф. Богдан — секретар, Н. Москалик — касієр, І. Герман — господар.

Виконавчий комітет в 1928 р.: П. Жарий — голова, Т. Павлишин — заст. голови, Ф. Богдан — рекордовий секретар, І. Романюк — фінансовий секретар, В. Рурак — касієр, Н. Москалик — господар. Опікуни хворих: Ольга Ваврин, І. Герман, Т. Павлишин. Контрольна комісія: І. Грабчак, І. Москаль, І. Салютицький.

Виконавчий комітет в 1929 році: І. Герман — голова, О. Тарновецький — заступник голови, Ф. Богдан — рекордовий секретар, Вас. Рурак — фінансовий секретар, П. Жарий — касієр. Опікуни хворих: Ольга Ваврин, Ю. Павлюкевич, Н. Москалик. Контрольна комісія: М. Тихий, М. Жарий, Н. Сліворський.

Виконавчий комітет в 1930 році: П. Жарий — голова, І. Герман — заст. голови, Ф. Богдан — рекордовий секретар, В. Рурак — фінансовий секретар, В. Пелех — касієр. Опікуни хворих: Дора Стасін, І. Москаль, Ольга Ваврин. Контрольна комісія: Т. Павлишин, Агнеса Пелех, І. Романюк.

20 ВІДДІЛ В ВЕНКУВЕР Б. К.

З ліва на право (сидять): гром. В. Пелех — понтрольор, С. Лобай — віасіор, Н. Москальк — ред. секретар, І. Мельничук — почесний член, К. Лахо-велький — голова, В. Рурак — фін. секретар, Ф. Богдан — віас. голови, Е. Клімко — контролльор, В. Кнігницький мир. суддя, Другий ряд: пані А. Пелех, п-на С. Малюга, пані М. Лобай, п-на М. Москаль, п-ні Ю. Дубен, Е. Мельничук, Р. Лаховецька, А. Рурак, М. Богдан — опік. хворих, О. Клімко, А. Кнігницька, Третій ряд: пані О. Сліпець, М. Клімко, п-на М. Шевчук, п-ні А. Шевчук, гром. І. Шевчук, п-на А. Москаль, п-ні В. Герман, М. Горудко, П. Штефюк, П. Гнатик, А. Дружків — опік. хворих, гром. Н. Пелех, М. Тимків, М. Терещак, Четвертий ряд: гром. В. Башук, Т. Павлишин — контролльор і мир. суддя, В. Карпин, В. Штефюк, М. Шурко, М. Москаль — опік. хворих, Д. Купченко, Ф. Томіцький, Ю. Войчук, І. Кусій, Н. Сліпецький — мировий суддя і Ф. Сірик.

Виконавчий комітет в 1931 році: П. Жарий — голова, І. Герман — заст. голови, Марія Яцків — рекордова секретарка, В. Рурак — фінансовий секретар, В. Пелех — касієр. Опікуни хворих: І. Герман, М. Жарий, Марія Москаль, Н. Москалик. Контрольна комісія: Антонія Дружків, І. Кусій, Д. Бідочка.

Виконавчий комітет в 1932 році: К. Лаховецький — голова, І. Герман — заст. голови, В. Клімко — рекордовий секретар, В. Рурак — фінансовий секретар, В. Пелех — касієр. Опікуни хворих: С. Лобай, Н. Москалик, Т. Павлишин, П. Жарий. Контрольна комісія: Марія Богдан, І. Кусій, Н. Бодак.

Виконавчий комітет в 1933 році: І. Герман — голова, А. Павлюк — заст. голови, Стефанія Юрчак — рекордова секретарка, В. Клімко — фінансовий секретар, В. Пелех — касієр. Опікуни хворих: П. Жарий, С. Лобай, Н. Мо-

скалик, Н. Словорський. Контрольна комісія: К. Лаховецький, С. Лобай, В. Рурак.

Виконавчий комітет в 1934 році: В. Кнігницький — голова, Роза Лаховецька — заст. голови, Н. Москалик — рекордовий секретар, В. Рурак — фінансовий секретар, С. Лобай — касієр. Опікуни хворих: К. Лаховецький, М. Москаль, І. Герман. Контрольна комісія: В. Клімко, І. Герман, Т. Павлишин.

Виконавчий комітет в 1935 році: К. Лаховецький — голова, Ф. Богдан — заст. голови, Н. Москалик — рекордовий секретар, В. Рурак — фінансовий секретар, С. Лобай — касієр. Опікуни хворих: Антонія Дружків, Марія Богдан, М. Москаль. Контрольна комісія: Т. Павлишин, Е. Клімко, В. Пелех.

Бібліотекарем від засновання відділу є постійно Ф. Богдан.

Н. Москалик.

21 Відділ „В. П.”, Вінніпег, Ман.

Основавчі збори 21 відділу „Взаємної Помочі” в Вінніпегу відбулися 12 лютого, 1928 року в салі Українського Православного Собору. На цих зборах вписалося 40 членів.

До першого виконавчого комітету увійшли: Ф. Шашарівський — голова, Н. Кінаш — заст. голови, панна А. Марко — рекордова секретарка, Йос. Богоніс — фінансовий секретар, С. Сокульський — касієр. Директори: Віктор Купченко і В. Батицький. Опікуни хворих, пані К. Блок, пані М. Челяда і п. Н. Крутяк. Контрольна комісія: Ю. Ожийовський, М. Коржик і Я. Кунинський.

Виконавчий комітет в 1929 році: Н. Кінаш — голова, Н. Крутяк — заст. голови, Д. М. Дубик — рекордовий секретар, Гр. Угринюк — фінансовий секретар, С. Сокульський — касієр. Директори: Н. Скорохід і В. Музичук. Опікуни хворих: пані К. Блок, пані А. Стечишин, пані П. Яремович, М. Папіж і В. Поташник. Контрольна комісія: Мир. Стечишин, Ю. Ожийовський і Ів. Мартин.

Виконавчий комітет в 1930 році: Н. Кінаш — голова, М. Комар — заст.

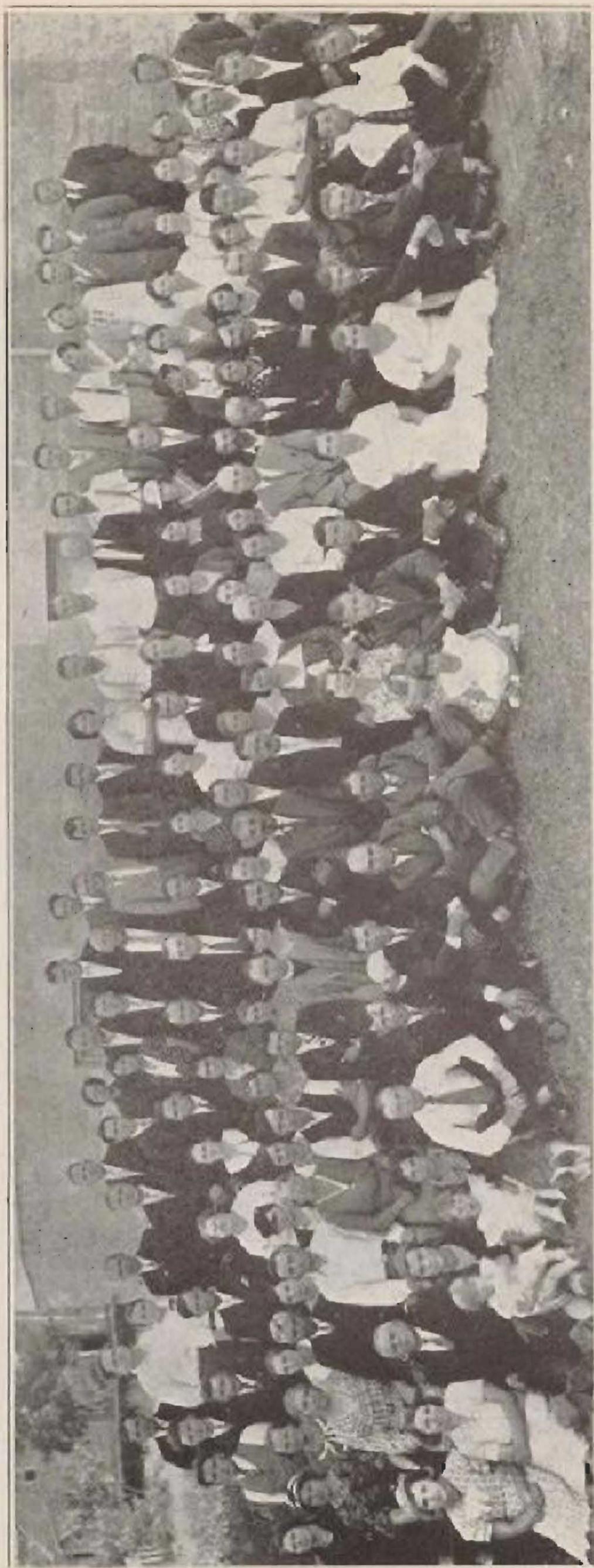
голови, Ів. Кравчук — рекордовий секретар, М. Марчинюк — фінансовий секретар, С. Міхоцький — касієр. Директори: Н. Крутяк і М. Паньків. Опікуни хворих: пані М. Колтик, Пав. Яремович і Роз. Шпіцер, М. Папіж, М. Палюк. Контрольна комісія: Гр. Угринюк, Д. М. Дубик і В. Батицький.

Виконавчий комітет в 1931 році: Н. Кінаш — голова, Д. М. Дубик — заст. голови, І. Магер — рекордовий секретар, М. Марчинюк — фінансовий секретар, С. Міхоцький — касієр. Опікуни хворих: пані: Пав. Яремович, М. Моканик, Роз. Шпіцер, пани: М. Палюк, Н. Іванусів і Н. Задоровіч. Контрольна комісія: В. Батицький, Гр. Блок і Я. Українець.

Виконавчий комітет в 1932 р.: Н. Кінаш — голова, С. Сокульський — заст. голови, О. Боянівський — рекордовий секретар, М. Марчинюк — фінансовий секретар, С. Міхоцький — касієр. Опікуни хворих: пані: Т. Юзик, М. Совсун, Р. Музичук, пани: Н. Задоровіч, Н. Прокопів, Гр. Кирилюк і К. Соболта. Контрольна комісія: В. Батицький, Гр. Блок і М. Лисейко.

21 ВІДЧУЛ В ІВНІНПЕТУ, МАН.

Другий ряд в ліві на право (справа): І. Рін — філ. сокретар, Т. Шиганович — відст. дохопи, с. Н. Маслович, М. Кінч — голова, М. Помар — пасер, І. Магір — переводний сокретар.

Виконавчий комітет в 1933 р.: М. Комар — голова, Н. Прокопів — заст. голови, Ів. Кравчук — рекордовий секретар, М. Палюк — фінансовий секретар, С. Міхоцький — касіер. Опікуни хворих: пані: Е. Скиба, А. Сапяк, М. Моканик, А. Стечишин, пани: М. Папіж, Гр. Баляс, М. Котельницький. Контрольна комісія: Гр. Блок, С. Сокульський і В. Батицький.

Виконавчий комітет в 1934 р.: М. Комар — голова, М. Папіж — заст. голови, І. Магер — рекордовий секретар, М. Палюк — фінансовий секретар, С. Міхоцький — касіер. Опікуни хворих: пані: Гармацій, Я. Кирилюк, С. Палійчук, пани: Гр. Баляс, Мульський,

Я. Українець. Контрольна комісія: В. Батицький, Гр. Блок, С. Сокульський. Мировий суд: Н. Кінаш, Ів. Рій і В. Поташник.

Виконавчий комітет в 1935 р.: Н. Кінаш — голова, Ф. Циганевич — заст. голови, І. Магер — рекордовий секретар, ів. Рій — фінансовий секретар, М. Комар — касіер. Опікуни хворих: М. Папіж, П. Войціховський, Гр. Баляс і пані Пав. Яремович.

Відділ поступенно розвивається. Є вигляди, що до відділу приєднається велике число членів. В 1935 році відділ числив 271 членів.

М. Марцинюк.

22 Відділ „В. П.”, Гемилтон, Онт.

Кожна історія має вартість для буучих поколінь. Історія 22 відділу „Взаємної Помочі” в Гемилтоні, яка є написана вже на трох рекордових книгах, є дуже інтересна й повчаюча. З рекордових книжок 22 відділу „В. П.” можна довідатись, як то в Гемилтоні, завдяки старанням свідоміших українських громадян повстал в 1928 році відділ „Взаємної Помочі”, який з часом багато причинився до обеднання в собі людей різних поглядів і переконань і тепер відіграє поважну роль в несенню помочі тим, що її потребують.

Ініціатором і організатором 22 відділу був гром. Василь Тулевітров, який в 1928 році в протягу двох тижнів зорганізував цей відділ, а який в 1935 році мав вже близько сто членінь і членів.

До 1928 року були спроби заснувати в Гемилтоні відділ „В. П.”. В тій цілі тодішній головний уряд „Взаємної Помочі” у Вінніпегу висилає до Гемилтону організаторів, гром. В. Довганика з Вінніпегу, а пізніше гром. В. Брилинського з Вест Форт Віллем. Через різні причини обом організаторам не вдалося зорганізувати відділ.

Дня 15 січня, 1928 року, в хаті громадян Марії і Василя Тулевітрових під ч. 228 Гібсон Аве. відбулися організаційні збори. На цих зборах вписалися до „Взаємної Помочі” слідуючі особи: В. Тулевітров, Марія Ту-

левітрова, Григорій Бойчук, Григорій Будник, Петро Герета, Петро Завадівський, Іван Михалевич, Михайло Дмитрусь, Іван Сойка, Клим Греховський. Ці особи є піонірами-оснувачами 22 відділу. Наш відділ приято в склад Українського Товариства „Взаємна Поміч” 22 січня 1928, як відділ ч. 22.

Тимчасовий заряд 22 відділу „В. П.” складався з трох осіб: В. Тулевітров — голова, П. Герета — секретар, Ів. Михалевич — скарбник.

На зборах 5 лютого 1928 р. під ч. 228 Гібсон Аве. вибрано виконавчий комітет відділу на цілий рік, до котрого увійшли: В. Тулевітров — голова, Сев. Перецький — заст. голови, Кл. Греховський — рекордовий секретар, Гр. Бойчук — фінансовий секретар, Ів. Михалевич — скарбник, Мих. Дмитрусь — дверник, Мих. Ковальчук — заст. дверника. Опікуни хворих: Марія Тулевітрова і Кирило Ферко. Контрольна комісія: Мих. Павлишин, Ів. Сойка, П. Жаровський.

Перших 18 місяців від засновання, відділ мав приміщення на збори та інші збори в хаті громадян Тулевітрових без жадної винагороди.

Пізніше 22 відділ „В. П.” відбував свої збори в салі польського народного дому. Та коли громадяне Семен Олійник, як ініціатор, і В. Тулевітров, як організатор, заснували в Гемилтоні

22 ВІДЦІ В ГЕМІЛТОН, ОНТ.

Відомий композитор Захарія на право; В 1-му ряду (однаки на лежак): 5-та п-на Ф. Пратер — філ. секретаря. В другому ряду (сидять на лавці): 2-я п-на С. Олійник — капел, 4-ий В. Тулонгін — заст. голова, 5-ий В. Феєстра — контрольор, 7-ма панка О. Олійник — ред. секретаря, 8-ий Ел. Кох — контрольор. В третьому ряду, 6-та в лівій п-ні Юлія і 8-ма п-ні Пілслана — олійники хору, на право Д. Кульпаков — контрольор. В 4-му ряду 4-ий з ліва В. Сусла — олійник хору із лівого боку із, Козакин — господар.

Товариство „Просвіта”, 22 відділ перенісся до льокалю цього товариства, де й по сині лькоується. Товариство „Просвіта” складається переважно з членів і членкінь 22 відділу „В. П.”, як також членкіні 22 відділу є членкіннями жіночого товариства ім. О. Киселевської, що приміщується в салі „Просвіти”.

Перешкод до розвою 22 відділу „В. П.” в Гемилтоні нема. Кожна кампанія за збільшенням членів відділу увічується успіхами. Одинока перешкода в приєднуванню нових членів є безробіття.

Перед 22 відділом „В. П.” в Гемилтоні є світла будучість. Бо в нім є членами не лише українське робітництво й фармерство, але й наші бінес-совці-склепарі.

Каса відділу зростає, хоч і бувають випадки слабості членів, які одержують допомогу з каси відділу.

В протягу існування 22 відділу його головами були: В. Тулевітров, Гр. Будник, Ів. Сойка, В. Фастрига, які все старалися про добро і поступ відділу.

Енергійним і працьовитим секретарем рекордовим був покійний Ф.

Іонг, який на посаді секретаря відійшов у вічність.

На ріжні добродійні цілі та на народні цілі 22 відділ „В. П.” видав важливі жертви, як також жертвував поверх 100 долярів на побудування Українського Народного Дому в Гемилтоні.

Виконавчий комітет в 1935 р.: В. Фастрига — голова, В. Тулевітров — заст. голови, Оля Олійник — рекордова секретарка, Мик. Синишин — фінансовий секретар, Семен Олійник — скарбник, Іван Ковалик — господар, Осип Дженджера — заст. господаря. Опікуни хворих: Марія Іонг, Варвара Пісадна, Марія Квасова, Андрій Баран, Василь Сусла, Захарій Калинюк. Контрольори: Дмитро Кульпака, Гриць Будник, Еліфаній Коча. Члени мирового суду: Броніслава Цибульська, Осип Кvas, Іван Олексюк.

На закінчення треба додати, що українці й українки Гемилтону стараються, щоби їх діти вписувалися до „Взаємної Помочі”, щоби в майбутньому було кому передати свою працю й свої надбання. Це є дуже відрядним явищем.

В. Т.

23 Відділ „В. П.” Торонто, Онт.

23 відділ „Взаємної Помочі” заснувався 18 травня 1928. Першими організаторами були П. Мац і Ясько Татранюк. До засновання відділу причився теж п. Тулевітров з Гемилтону.

Відділ розвивається поволі, однак є надія, що приєднає до себе всіх українців в місцевості, що ще не є членами.

Відділ виробив собі добру опінію, бо виплачував допомогу всім членам, котрим запомога належала.

Нема сумніву, що коли наше громадянство зрозуміє цілі і побачить до-

брю роботу „Взаємної Помочі”, воно стане її членами.

Виконавчий комітет в 1935 р.: Г. Саламон — голова, Ю. Щур — заст. голови, В. Луців — рекордовий секретар, Н. Бачинський — фінансовий секретар. Опікуни хворих: пані П. Луців, Анна Саврига і Д. Глухий. Контрольна комісія: І. Мац і І. Болібрух. Члени мирового суду: П. Мац, І. Болібрух і Розалія Стефурак. Господар: Кирило Кравчук.

В. Луців.

24 Відділ „В. П.”, Вайта, Ман.

24 відділ „Взаємної Помочі” був зорганізований в місяці липні 1928 р. Почин до зорганізовання відділу дав бувший парох нашої громади, о. Д. Д.

Лєшишин. Вписалося було около 30 членів, але що всі розуміливату „Взаємної Помочі”, то й не встояли довго в організації, бо перестали пла-

23 ВІДДІЛ В ТОРОЛД, ОНТ.

В першім ряді сидять з ліва на право: Г. Глухий — опікун хворих, Н. Вачинський — фін. секретар, Г. Садомон — голова, В. Луців — рек. секретар, І. Луців і А. Саврига — опікуни хворих. Стоять з ліва на право: Викторія Глуха, І. Мондрин, М. Долінецька, Н. Мац, А. Мац, Кирило Крачук, К. Крачук.

тити членські вкладки. До великої міри розвій відділу загальмувала депресія.

Фінансово наш відділ стойте добре, а це завдяки членам, що не надуживають прав до заломоги. Тепер наш відділ не має багато членів, однака всі члени платять досить точно вкладки і всі тримаються здоровими.

Сімлітній досвід навчив нас цого, що не варта принимати в члени кого попало. Краще мати менше число чле-

нів, але таких, що виконують точно свої зобовязання супроти організації, аніж багато, які бажали-б тільки користати з організації.

Виконавчий комітет в 1935 році: Петро П. Подольський — голова, Назар Боднарчук — рекордовий секретар, Мих. Кадинюк — фінансовий секретар, Мих. Фещук — касіер. Контрольна комісія: Йос. Кулаковський, Яків Підлубний.

Н. Боднарчук.

25 Відділ „В. П.”, Престон Онт.

На весні 1925 року гр. Т. Храбатинка робив першу спробу зорганізування відділу „В. П.” в Престон. Ця спроба невдалася тому, що на 25 запрошені прийшли тільки 6 осіб і два кандидати на московських прислужників. По горячій дискусії присутні на цих зборах розйшлися з нічим.

В вересні 1928 року Т-во Український Народний Дім в Престон заінтересувалося зорганізованим відділу „В. П.” і вибрано комітет для цеї цілі, в котрий увійшли з членів Товариства покійний І. Кобринович, Г. П. Славиник і Гр. Бендус, а з поза товариства Т. Храбатинка. Цей комітет поагіту-

вав енергійно і скликав масове віче 9 вересня 1928 р. На це віче запрошено як промовців п. Т. Гуменюка з Торонто і В. Тулевітрова з Гемилтону. Рівно ж приїхали М. Кунікевич, Віктор Мошук і інші. Всі говорили про ціли і користі „Взаємної Помочі”. Цим разом „червоні” не могли нам перешкодити і ми осягнули свою ціль. На вічу вибрано тимчасовий комітет, до котрого увійшли: Т. Храбатинка, М. Турів і М. Ковалишин. В члени зголосилося 31.

7 жовтня 1928 року вибрано вико-

навчий комітет, до котрого увійшли: Т. Храбатинка — голова, К. Кравчук — фінансовий секретар, І. Костів — дверник, Й. Малінік — контрольор, К. Антонишин — опікун хворих. (Згадуємо тільки тих, котрі і нині є членами відділу).

Відділ не числив багато членів, однак люде поволі починають розуміти значення запомогової організації, тому можна сподіватися гарного розвою.

**Т. Храбатинка, голова,
М. Антонишин, секретар.**

25 ВІДДІЛ В ПРЕСТОН, ОНТ.

З ліва на право в першому ряді: Анастасія Галіцька, Марія Гуконіцька, Китра Антонишин, Агнеса Навечко. В другому ряді: Т. Храбатинка, П. Гуменіцький, Агнеса Галіцька, Й. Малінік, А. Богдан. В третьому ряді: М. Антонишин, П. Галіцький, К. Кравчук, С. Галіцький.

26 ВІДДІЛ „В. П.”, ТОРОНТО, ОНТ.

За ініціативою членів Товариства „Просвіти” відбулися організаційні збори відділу „Взаємної Помочі” 12 листопада 1930 р. в доміці Т-за „Просвіти” при 105 Едвін Аве.

На цих зборах обговорено ціли і значення „Взаємної Помочі”, а пояснення давав член „Просвіти” гр. Нестор Грабовський.

На цих зборах вписалося 16 членів, котрі вибрали зноміж себе виконавчий комітет на 1930 рік, до котрого увійшли: Ілля Кучерепа — голова, Василь Табовський — заст. голови, Степан Войтіховський — рекордовий секретар, Андрій Джала — фінансовий секретар, Михайло Кревецький — касир, К. Грабовська — оп. хворих.

26 ВІДДІЛ В ТОРОНТО, ОНТ.

Виконавчий комітет в другому ряді з ліва на право: І. К. Давід — ред. секретар, В. Табовський — хасієр, М. В. Буцда — голова,
Ю. Ямків — фін. секретар, І. Кулик — член мирового суду, І. Галітовський — опікун хворих, М. Варова — опікунка хворих.

Наш відділ заснувався в часі депресії, яка не оминула і наших громадян в тутешній місцевості. Однака відділ росте, бо за шість років свого існування приєднав поверх 100 членів, помимо того, що в Торонто є також два других відділи „Взаємної Помочі”. Рівно ж наш відділ має за собою вироблену діяльність, на котру місцеве населення звертає велику увагу, тільки через брак праці і гроша не всі до цього часу могли стати його членами.

Часом відділ стрічається з малими перепонами, а це партійні непороміння. Декотрі люди між місцевим населенням приписують для відділу партійну односторонність, не розуміючи, що „Взаємна Поміч” дає поміч всім своїм членам в часі недуги.

Нема сумніву, що коли настануть кращі часи, то всі перепони зуміє наш відділ побороти і тоді не буде українця і українки в цій місцевості, що не належали-б до нашого відділу.

Виконавчий комітет в 1935 р.: Михайло В. Бунда — голова, Ів. Нецивка — заст. голови, Іван К. Дзвін — рекордовий секретар, Юліян Ямковий — фінансовий секретар, Василь Табовський — касіер. Контрольна комісія: Стефан Мельнишин, Никола Блаженко і Іван Турчин. Опікуни хворих: Іван Галятовський, Омелян Жукорський, Анна Гусак і Марія Варова. Мирові судді: Іван Кулик, Олекса Солотвінський і Ілько Кучерепа.

Ю. Ямковий.

27 ВІДДІЛ „В. П.”, ТОЛСТОЙ, МАН.

Засновання 27 відділу „Взаємної Помочі” в Толстой, Ман., почав о. П. Запаринюк в 1926 році. Він спровадив кілька статутів і обговорив зорганізовання відділу. Та з причини заняття кількох більш активних одиниць при будові української православної церкви, справу залишено на пізніше. В 1929 році о. Є. Грицина, тодішній місцевий парох, скликав збори на 7 травня 1929 р. і на цих зборах зорганізова-

но відділ. Присутніх на зборах було дев'ять осіб і всі вони вписалися в члени. Вибрано виконавчий комітет, до котрого увійшли: о. Є. Грицина — голова, В. Воронюк — рекордовий секретар, В. Фостій — касіер, пані П. Грицина — опікунка хворих. Контрольну комісію і прочих урядників постановлено вибрати пізніше, коли приєднається більше членів.

1930 рік пройшов не дуже успіш-

27 ВІДДІЛ В ТОЛСТОЙ, МАН.

З ліва на право в першім ряді (сидить): С. Скоропід — касіер, Анна Слободян, М. Косован, Т. Тесарська, Н. Тофан — почесний член, о. В. Апонюк, П. Калушка — голова, Іван Назарович — почесний член, М. Папедюк — фінансовий секретар, С. Гавронський, Іван Яремій. В другому ряді з ліва на право: Ольга Долгичук, Марія Назаревич, Анна Середа, пані Пономарська, Іван Яремій, пані Анна Фостій, пані Візбар, В. Фостій, пані В. Калушка, пані Іванчук. В третім ряді з ліва на право: В. Арсеній, пані М. Арсеній, І. Долгичук, Юлія Назаревич, Н. Костянтин, І. Олійник, Ф. Тесарський, В. Візбар, П. Бродський, С. Слободян, пані Орицяк, пані Скоропід, член в Йоза, Мал. І. Косован.

28 ВІЦЛІ В ДАВРІНН, МАН.

Виконавчий кошт в художній розмір з логотипом із зеленою іскрою на кришці: З ліва на право: 4-го ряду — М. Галаско — пев., сопр., А. Іванченко — пев., фоб.; о. І. Запарников — голова, П. Кохут — співочик; Ю. Блоух — філ., сопр.

но. До відділу вписалося всього два нових члени, а один перейшов з 21 відділу. На річних зборах постановлено вести кампанію за новими членами і в 1931 році вписалося дев'ять нових членів. Та не всі члени зрозуміли вагу „Взаємної Помочі”, бо трох членів перестали бути членами. Того ж року померла одна членкіня. Отець і пані Грицина переїхали на другу парафію і перейшли до 28 відділу і так наші сили не дуже то скріпилися.

1932 рік перейшов незамітно, тільки що два члени перейшли до нас з 21 відділу, а нових членів не здобули.

З початком 1933 року відділ почав працювати над приєднанням нових членів. На роковині відділу 7 травня виконавчий комітет запросив президента „Взаємної Помочі” Мир. Стечину з Вінніпегу, котрий дав реферат про „Взаємну Поміч” і того дня вписалося 12 нових членів. Пізніше перейшов до нашого відділу о. В. Апонюк з 15 відділу. Це був найкращий рік від засновання відділу. В цьому році відділ назначив теж кілька почесних членів.

1934 рік знов недописав. Зате в 1935 році відділові дуже пощастило. Коли до кінця 1934 року відділ числив

28 членів, то в першій половині 1935 року відділ приєднав 33 нових членів.

За час свого існування відділ виплатив допомогу дванадцятьом членам в сумі \$184.35.

З ріжких причин відділ відсвяткував тільки троє роковин свого засновання.

Мировий суд відділу перевів одну справу. Справа ця велася довший час і на кінці опинилася в руках головного мирового суду в Вінніпегу. Справа ця була полагоджена з дуже малою ріжницею від того, як рішив мировий суд відділу.

Виконавчий комітет в 1935 р.: П. Калушка — голова, пані М. Назаревич — заст. голови, Ів. Косован — рекордовий секретар, М. Пелешок — фінансовий секретар, Н. Скорохід — касіер. Опікуни хворих: пані М. Дутка, пані М. Назаревич і пані А. Середа. Контрольна комісія: о. В. Апонюк, пані Т. Тесарська і В. Вівчар. Мирові судді: о. В. Апонюк, пані В. Саламандик, С. Гавронський.

Наши відділ вірить, що прийде час, коли ні один українець, чи українка, не будуть поза межами благородної організації — Українського Товариства „Взаємна Поміч”.

Іван Косован.

28 Відділ „В. П.”, Давфин, Ман.

Місточко Давфин, Ман., знаходить-ся 180 миль на північний захід від Вінніпегу. Перші поселенці зачали заїзджати і поселюватись на фармах 1886 року. Десять літ пізніше побудовано залізну дорогу, а саме в 1896 р., а в 1897 р. українці замешкали околицю Давфин.

В 1914 році куплено будинок і перероблено його на греко-католицьку церкву, а три роки пізніше побудовано салю і названо греко-католицький дім.

В 1919—1920 рр. число українців зачало збільшуватися в містечку, де мали заняття при залізній дорозі та в містечку. В той же час були однини, що відчували потребу засновання між українцями такої організації, як „Взаємна Поміч”.

В 1922 році зорганізовано „Товари-

ство Помочи”, що містилося при греко-католицькім домі. Це було собі льо-кальне товариство і не одержувало жадних вказівок щодо проводу та по-лішування його.

Коли „Взаємна Поміч” одержала чартер на цілу Канаду, невдовзі приїхав до нас п. О. Боянівський, як організатор і дав відчит. В своїм відчиті натякнув, щоби давфинське товариство, яке було зорганізоване в 1922 р., приступило як відділ до „Взаємної Помочі”. Частина членів була за тим, а частина проти.

Від тоді почалася вести агітація зі сторони греко-католицьких священиків, щоби майно висше згаданого товариства, яке містилося в греко-католицькім домі, було зайнкорпороване на католицьку корпорацію. Однакає свідоміші українці з тим не годилися.

В 1928 році свідоміші одиинці греко-православні і греко-католики відступили від католицького дому і в осені побудували Український Народний Дім.

Дня 20 листопада 1929 року відбулися перші організаційні збори, на яких засновано відділ „Взаймної Помочі". На тих зборах вписалося 18 членів а також перейшла постанова, щоби кождий член приєднав якнайскоріше двох нових членів. Члени це виконали, бо з початком 1930 р. відділ числив поверх 50 членів.

Були часи, коли наш відділ числив поверх 80 членів, але з ріжких причин число членів зменшилося до 55, з майном в сумі 245 доларів.

Від засновання відділу до кінця 1934 року наш відділ виплатив \$400.70 допомоги хворим членам.

Для збільшення фондів відділ час від часу устроє підприємства.

Що року наш відділ дає поміч Народному Домові в часі Різдвяних Свят на деревце для дітей з дарунками.

Від засновання відділу лікарську обслугу одержують члени від українського лікаря д-ра М. Потоцького.

За цілий час в виконавчім комітеті були слідуючі:

Головами відділу: адвокат А. Вавринюк, о. Д. Д. Лещинський, о. Є. Грицина, п. А. Івачевський, о. П. Запаринюк.

Заступниками голов: о. Д. Д. Лещинський, п. А. Івачевський, п. М. Гаджоса, пані Гарасимів.

Касієром від початку до тепер є п. П. Ковтун.

Рекордові секретарі: Ів. Рівняк, Ю. Гавричинський, М. Триняк, пані М. Гаджоса.

Фінансові секретарі: М. Гаджоса, А. Івачевський, Ю. Білоус.

Через цілий час члени беруть активну участь в відділі для добра „Взаймної Помочі" і українського народу. Віримо, що і на далі члени будуть взаємно працювати, щоби відділ в короткім часі мав щонайменше в троє більше членів.

Виконавчий комітет в 1935 р.: о. П. Запаринюк — голова, А. Івачевський — заст. голови, пані М. Гаджоса — рекордова секретарка, Ю. Білоус — фінансовий секретар, П. Ковтун — касієр.

о. П. Запаринюк.

29 Відділ „В. П.", Ст. Кетерінс, Онт.

29 відділ „Взаймної Помочі" засновано 11 серпня, 1929 року. До засновання відділу причинився член 19 відділу в Монреалі, відтак член 8 відділу в Торонто — П. Гулай. Найбільше причинились до засновання 29 відділу оці члени: М. Г. Кузик, М. Петрик, Ю. Яремчук. Першими членами були І. Боднарчук, П. Стебницький, а першими членкіннями Анна Петрик і Текля Кузик.

Від засновання відділу до тепер остали з перших членів П. Гулай і Ю. Яремчук. Відділ має 29 членів — 4 жінки і 25 чоловік. Від 1929 р. по

1933 рік у відділі були деякі непорозуміння, однак тепер у відділі панує вірцевий порядок. Маємо надію, що наш відділ постепенно приєднає багато нових членів.

Виконавчий комітет в 1935 році: П. Гулай — голова, Олена Марчевська — заст. голови, Вас. Барладин — рекордовий секретар, І. Яремчук — фінансовий секретар, Ол. Мариянчук — касієр. Опікуни хворих: М. Козловський і М. Непріль. Контрольна комісія: В. Драган і І. Скочеляс. Мировий суд: Гр. Скіра, Данило Баріда і С. Савчук.

Йосиф Яремчук.

30 Відділ „В. П.", Тіммінс, Онт.

30 відділ „Взаймної Помочі" в Тіммінс, Онт., засновано заходами учителя „Рідної Школи", Григорія Сторожука. Не менше доложили свого труду до засновання відділу пп. Н. Одай-

ський, В. Воркевич та брати Михайліо і Василь Задорожний.

Засновання відділу здавалося досить трудним до виконання, однак завдяки організаторові, п. Гр. Сторожу-

кові, відділ засновано, бо кожному стало зрозумілим, що „Взаємна Помоч” є найбільш корисною організацією між українським робітництвом, а теж що вимоги для членів не є трудні до виконання.

Початки засновання відділу можна числити від 11 червня 1933 р., котрого то дня обговорено справу „Взаємної Помочі” і до 22-го червня полаго-

Поза справи, які належать до відділу, відділ час від часу устроював різні підприємства в дохід відділу.

Відділ не числить тепер багато членів. На це є різні причини. Одною з причин є, що люди ще не розуміють значення запомогової організації. Але треба вірити, що в короткому часі украйнці цеї місцевості зрозуміють, що до „Взаємної Помочі” можуть на-

29 ВІДДІЛ В СТ. КЕТЕРІНС, О.Н.Т.

З ліва на право. В першім ряді (сидять): Вас. Драгак — контролер, Марія Яромчук, Іоо. Яремчук — фін. секретар, Павло Тузай — голова, Василь Барвіденко — р.к. секретар, Варвара Наконечна, Григорій Семиріз — контролер. В другім ряді: Мих. Яєвий, Ілько Ковак, Мих. Бондаух, Вас. Непрілий, Григорій Сірка, Ол. Маріничук — касіер. В третьому ряді: Юстин Пакельє, Мартина Непрілий, Ст. Переїмбіда, Пое. Линкій.

джене справу з лікарем та відослано членські аплікації до дирекції „Взаємної Помочі”.

До першого виконавчого комітету увійшли: І. Слобода — голова, Іван Гуляс — заст. голови, Мих. Задорожний — рекордовий секретар, Василь Арійчук — касіер. Контрольна комісія: Іван Стодольний, Николай Одайський. Опікуни хворих: Стан. Грохольський, Іван Божик і Іван Гарас.

лежати всі українці без уваги на політичні чи релгійні різниці.

Виконавчий комітет в 1935 р.: І. Слобода — голова, В. Рукшинський — заст. голови, М. Задорожний — рекордовий секретар, І. Гуляс — фінансовий секретар, Н. Одайський — касіер. Контрольна комісія: В. Задорожний і пані Катерина Сенюк. Опікуни хворих: Ст. Грохольський, І. Гарас і І. Божик.
М. Задорожний.

31 Відділ „В. П.”, Пайн Ривер, Ман.

31 відділ в Пайн Ривер, Ман., який був заснований в листопаді, 1931, з причини, що члени розіхалися, не існує. Оставші члени перенеслися тим-

часово до іншого відділу. При кращих часах у цій місцевості зорганізується відділ заново.

32 Відділ „В. П.”, Торонто, Онт.

Помимо того, що в Торонто існував 8 відділ „Взаємної Помочі” ще від 1926 р., то на Йорк Тавншип, або, як це передмістя люди звичайно називають, Равнтрі Істейт, і на думку нікому не приходило засновувати відділ. Українці, котрі поселились в цій окрузі, більше думали про особисті справи, про будову власної хати. Тільки гром. Іван Гуменюк, член 8 відділу, доїздаючи в цю околицю, говорив з

декотрими людьми про засновання відділу. Одного разу він покликав гром. В. Лашука і Н. Чорнописького і обговорив з ними справу засновання відділу. Однаке не все можна так скоро робити, як плянується, а час минає скоро.

В осені 1929 року гр. Теодор Угринюк зорганізував Рідну Школу і тоді показалися лучші вигляди на засновання відділу „Взаємної Помочі”.

ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ 30 ВІДДІЛУ В ТИМІНС, ОНТ.

Сидять (з ліва на право): М. Задорожний — рекордовий секретар, В. Рокинівський — заст. голови, П.Слобода — голова, І. Гулєк — фінансовий секретар. Стоять (з ліва на право): Н. Олайський — скарбник, А. Ієрас — опікун хворих, В. Задорожний — контролер.

В рік пізніше В. Лашук, Тео. Галещук, Н. Чорнописький, Тео. Стангрет, Тео. Угринюк, І. Романик, С. Романюк, І. Николюк, Марія і І. Грудик вписалися, як перші члени „Взаємної Помочі”. Тоді попрошене Михайла Гуменюка, щоби запросив когось з 8 відділу і привіз зі собою членські аплікації. П. М. Гуменюк запросив гр. Д. А. Николяка. Дня 16 листопада 1930 р. приїхали гр. Д. А. Николяк і гр. Косс. Гром. В. Лашук, тоді-

„Червоні товариші” старалися всіми силами розбити відділ, однаке це їм не вдалося, бо зараз по заснованню вписалися в члени: Магда Никифорук, В. Николюк, Ір. Лашук, Ю. Стангрет, І. і М. Мочук, Н. і Р. Ткачук, М. Романик. Від того часу наш відділ поступенно приєднує нових членів.

Перший виконавчий комітет відділу складався з оцих: Іван Романик — голова, Іван Грудик — заст. голови, Тео. Галещук — рекордовий секретар, Іван Петрук — фінансовий секретар, Петро Никифорук. З ліва на право в другому ряді: Гр. Сабадаш, Анна Чорнописька, Марія Романик — опікун хворих, Юліан Стангрет, Марія Лунацька, Ірина Лашук, Магда Никифорук, Ст. Романюк — опікун хворих. З ліва на право в 3 ряді: Мих. Шапай, Інна Шапай, Іван Мочук — контрольор, Марія Мочук, Дм. Жупан. З ліва на право в 4 ряді: Іван Петрук, Гр. Іваській.

32 ВІДДІЛ В ТОРОНТО, ОНТ.

З ліва на право в першому ряді (сидить): Н. Чорнописький — касіер, Іван Романик — рекордовий секретар, Теодор Стангрет — голова, Тео. Галещук — заст. голови, Вас. Лашук — фін. секретар, Петро Никифорук. З ліва на право в другому ряді: Гр. Сабадаш, Анна Чорнописька, Марія Романик — опікун хворих, Юліан Стангрет, Марія Лунацька, Ірина Лашук, Магда Никифорук, Ст. Романюк — опікун хворих. З ліва на право в 3 ряді: Мих. Шапай, Інна Шапай, Іван Мочук — контрольор, Марія Мочук, Дм. Жупан. З ліва на право в 4 ряді: Іван Петрук, Гр. Іваській.

шний голова Рідної Школи отворив збори і попросив до слова гром. Д. А. Николяка. Промовець пояснив присутнім значення „Взаємної Помочі”, а опісля виповнив аплікації тим, що вписалися в члени.

Коли члени перейшли лікарські оглядини, аплікації вислано до дирекції в Вінніпегу. Апліканти зістали приняті, а новий відділ дістав число 32. Засновання відділу датується днем 16 листопада 1930 р.

Николюк — фінансовий секретар, Н. Чорнописький — касіер, Тео. Стангрет — опікун хворих.

Виконавчий комітет в 1935 р.: Тео. Стангрет — голова, Тео. Галещук — заст. голови, Іван Романик — рекордовий секретар, Володимир Лашук — фінансовий секретар, Н. Чорнописький — касіер. Опікуни хворих: Марія Романик і Стефан Романюк. Господар: Н. Ткачук. Контрольна комісія: П. Максимович, І. Босий, І. Мочук.

Н. Чорнописький.

33 ВІДЛІВ В ОШАВІ, ОНТ.

Відомачий комітет (з ліва на право). В першій ряді (сплати) на ліві: Ілля Енгельманн, Катерина Гунька, Марія Чипко — оніс. хворих. В другій ряді то зліва на право: Н. Павличук — контролор, Александров Захаров — оніс. хворих, Андронік Другік — філ. сокретар, Тимофій Романчук — голова, Петро Григорчук — заст. голови, Ана. Лобко — філ. сокретар, Василь Семко — контролор. Леон Красічко — оніс. хворих, Василь Харкуш — оніс. хворих.

33 Відділ „В. П.”, Ошава, Онт.

33 відділ „Взаємної Помочі” засновано в місяці листопаді, 1930 року в домівці греко-православної громади при 261 Блур вул.

Перші місячні збори відбулися 14 грудня, 1930 р.

До зорганізовання 33 відділу привинилися Н. І. Мех, Евген Ковченюк, Юрій Семенчук, Андрій Івасюк, а спеціально треба згадати о. Івана Хрустаку, який в той час обслугував в Ошаві греко-православну громаду. О. І. Хрустака провадив сильну агітацію за зорганізованням 33 відділу. Православна громада відпустила для відділу салю. Відділ містився там безплатно 4 роки і почав розвиватися.

Перший виконавчий комітет склався з цих членів: Н. І. Мех — голова, Дм. Гадик — заст. голови, Петро Григорук — рекордовий секретар, Григорій Вітвицький — фінансовий секретар, Юрій Семенчук — касіер. Опіку-

ни хворих: Юстина Мех і Марафта Варварук. Контрольна комісія: Василь Єлащук і Костянтин Хашевський. Дверник: Олександер Кушнір.

Виконавчий комітет 33 відділу в 1935 р.: Петро Григорук — голова, Григорій Драгомаз — заст. голови, Андрій Лойко — рекордовий секретар, Андрій Друзік — фінансовий секретар, Григорій Романчук — скарбник. Опікуни хворих: Авксентій Захаров, Лука Кравченко, Василь Харкуш. Опікуни хворих: Євтима Павленчук, Марія Чипляк, Катерина Гунька. Контрольна комісія: Кирило Семенюк, Василь Семко, Николай Павленчук. Мирові судді: П. Григорук — голова, А. Лойко — секретар, Кирило Семенюк, С. Павленчук і Н. Мех — члени. Господарі: Касіян Москалюк і Теодор Чипляк. До відбирання посвідок хворих членів вибрано: Петра Григорука і Андія Лойка.

Виконавчий комітет.

34 Відділ „В. П.”, Ріджайн, Саск.

В місяці червні, 1932 року, в Товаристві „Просвіта” в Ріджайні, котре міститься при Народному Домі п. ч. 1817 Квебек ул., виринула думка, щоби заснувати відділ „Взаємної Помочі” в Ріджайні. По прочитанню статута і розібраний його точок, приступлено до впису членів і вибору виконавчого комітету, котрому припоручено повідоміти дирекцію в Вінніпегу про засновання нового відділу в Ріджайні.

Наш відділ одержав число 34.

До першого виконавчого комітету 34 відділу увійшли: Н. Масиник — голова, В. Весоловський — заст. голови, Ф. Титенич — рекордовий секретар, С. Копчук — фінансовий секретар, Гео. Марчук — касіер. Контрольна комісія: Ю. Шупенюк, В. Мудрий, Гр. Корнан. Опікун хворих: Н. Марчук. Дверник: Ілля Мойсюк.

Місцеве населення радісно приняло засновання відділу „Взаємної Помочі” і в протягу трох років свого існування відділ приєднав поважне число нових членів. Декілька членів мусіли залишити відділ задля тяжких

часів і браку фінансів, бо місто Ріджайні не є індустріальним містом, і мало наших людей мати тут стало заняття.

Хоч часи тяжкі, то провідні члени стараються провадити цей відділ в як найкращий спосіб, і хоч відділ не є сильний, то за три роки віддав 125 доларів запомоги хворим членам. Були і такі випадки, що члени домагалися запомоги, коли на основі правил їм запомога не належала; такий член лишав відділ, а нині цего жалує.

Виконавчий комітет в 1935 р.: Н. Масиник — голова, Н. Марчук — заст. голови, С. Лисейко — рекордовий секретар, Ф. Титенич — фінансовий секретар, Ю. Марчук — касіер. Контрольна комісія: Гр. Корпан, С. Онишко. Опікун хворих: Н. Масиник і пані М. Корпан.

На закінчення скажу, що не повинно бути в Канаді українців, що не належали-б до такої організації, що має на цілі тільки добро своїх членів, а такою організацією є Українське Товариство „Взаємна Поміч”.

Н. Масиник.

34 ВІДДІЛ В РІДЖАНІ, САСК.

Сидить з ліва на право: С. Лисейко — рек. секретар, Ф. Титенюк — фін. секретар, І. Масинський — голова і опік. хворих, Н. Марчук — заст. голови і контролер; Ю. Марчук — скарбник. Стоять з ліва на право: І. Демю, І. Кінчевський, К. Налига, пані А. Налига, пані М. Корнан, — поетеса, Гр. Корлан — співак хворих, Д. Чурек, Ст. Омішко — контролер.

35 Відділ „В. П.”, Бінфейт, Саск.

35 відділ „Взаємної Помочі” в Бінфейт, Саск., засновано в осені 1932 року. Почин до засновання відділу дав гром. В. Підлісецький. В початку до відділу вписалося 20 членів.

До першого виконавчого комітету були вибрані: Василь Підлісецький — голова, Осин Шашарівський — заст. голови, Ілько Дуткевич — рекордовий секретар, Александр Нагорний — фінансовий секретар, Іван Пантелюк — касіер.

Наш відділ виробив собі добру опінню серед українського громадянства в Бінфейт і околиці і разом з іншими організаціями, що стоять на національному грунті, працює для загальної української справи. Відділ постепенно приєднує нових членів і під цю пору числить тридцять членів, котрі живуть в місцевості і поза місцевістю Бінфейт. Число членів було більше, однак багато членів виїхали з тих околиць.

Уємно впливає на розвій відділу те, що місцеве українське громадянство ще не доцінює ваги запомогової організації і поверх 75 процентів українського громадянства стоїть остерорнь всякого організаційного життя. Жив собі кожний сам про себе, не дбаючи про те, щоби забезпечити себе і свою родину в українськім запомоговім товаристві. На всякі заклики і говорення, щоби вступали в члени запомогової організації, відповідають, що нема звідки платити вкладок. Це говориться тоді, коли на інші непотрібні видатки видають річно десятки доларів.

Відділ числить на те, що з поліпшенням економічних обставин в Канаді, а в нашій місцевості зокрема, відділ буде постепенно збільшуватись членством. Бажаним є, щоби не було ні одного молодого українця із Українки, що не були-б членами Українського Товариства Взаємна Поміч..

Виконавчий комітет в 1935 р.: Василь

Підлісецький — голова, Юстина Білан — заст. голови, Дмитро Котик — рекордовий секретар, Ілько Дуткевич —

фінансовий секретар, Іван Пантелюк — касіер.

І. Дуткевич.

35 ВІДДІЛ В БІНФЕРТ, САСК.

В першім ряді (з ліва на право — сидять): Ю. Білан — заст. голови, М. Дунець, А. Дуткевич, А. Котик, М. Пантелюк, А. Матеуш, А. Симотюк, П. Підлісецька, М. Білан. В другому ряді: Т. Медвідь, С. Кучмій, І. Дутка, Т. Дутка, В. Підлісецький — голова, І. Дуткевич — фін. секретар, Д. Котик — рек. секретар, І. Пантелюк — касіер, В. Дунець, І. Тарновецький. В 3-ім ряді: Г. Кужин, Г. Третяк, М. Оздінник, І. Шуригайло, Д. Ласілько, Г. Майдрич, А. Сухомий.

36 Від. „В. П.”, Киркленд Лейк, Онт.

До засновання 36 відділу „В. П.” в Киркленд Лейк, Онт., причинився найбільше гром. Ів. Голубець з іншими передовими громадянами. Наш відділ заснувався 16 червня, 1933 р. Під час основавчих зборів вписалося 18 членів. В той час в нашій місцевості було товариство Український Народний Дім.

Перший виконавчий комітет був такий: Ів. Голубець — голова, Дм. Балан — фінансовий секретар, Стефа Грицишин — рекордовий секретар, Ярослав Кміть — касіер, Анастазія Пелешок — опікунка хворих. Контрольної комісії на перших зборах не вибрали.

Поки в нас існувало товариство Український Народний Дім, все було гарно, але коли зліквідовано Український Народний Дім, а на те місце УНО

зарганізувало своє товариство, ті члени, що почувалися себе унів'язми, відступили від „Взаємної Помочі”. Дальше є тут одна церковна громада, яка разом з унів'язми ставиться неприхильно до „Взаємної Помочі”, баламутить наших членів і це відбувається на розвоєві нашого відділу.

Все таки наш відділ існує і вірить, що з часом все українське громадянство зрозуміє значення „Взаємної Помочі” і стане їого членами. Члени нашого відділу провадять теж народну роботу. Відіграно кілька представень, устроєно кілька вечірниць, взяли участь в ювілею короля Юрія V. В зимовий період відбувалися лекції й спільні читання.

Виконавчий комітет в 1935 р.: Степан Столлярчук — голова, Ярослав

Кміть — фінансовий секретар, Ем. Манчуленко — рекордовий секретар. Контрольна комісія: Ефросина Зварич

і Анастазія Пелешок. Опікунка хворих: Сандра Ткач.

Я. Кміть.

36 ВІДДІЛ В КІРКЛЕНД ЛЕПІК, ОНТ.

Сидять з ліва на право: Сандра Ткач — опікунка хворих, Ст. Стодірчук — голова, Євфросяна Зварич — контролер. Стоять з ліва на право: С. Юсачук, Юстина Лазарович, Р. Думадо, Ярослав Кміть — фінансовий секретар, А. Лазар — дорадник, Ем. Манчуленко — рекордовий секретар, Анастазія Пелешок — контролер.

37 Відділ „В. П.”, Гефорд, Саск.

37 відділ „Взаємної Помочі” в Гефорд, Саск., заснувався 25 листопада, 1933. На перших зборах вписалося 13 членів і на цих зборах вибрали виконавчий комітет.

В протягу двох років число членів нашого відділу збільшилося до 50. До нашого відділу належать члени не тільки з Гефорд, але і з подальших місцевостей, деякотрі з них мешкають 15 миль від Гефорд.

За час існування відділ виплатим запомоги з своїм хворим членам.

Для зміщення своєї каси відділ у-

строює час від часу ріжні підприємства.

Ми віримо, що дійде до того, що до нашого відділу будуть належати всі українці і українки з Гефорд і околиці.

Виконавчий комітет на 1935 рік: Мих. Симчич голова, Петро Лазарович — заст. голови, Анд. А. Бабчинський — рек. секретар, М. Сулятицький — фінансовий секретар, О. Лукянчук — касієр. Контрольна комісія: С. Цибак і І. Пискливець.

А. Бабчинський.

38 Відділ „В. П.”, Роза, Ман.

38 відділ „Взаємної Помочі” в Роза, Ман., засновано 20 жовтня 1934. Зістав принятий в склад Українського

Товариства „Взаємна Поміч” 13 листопада, 1934 року.

“Старанням кількох одиць нам

37 ВІДДІЛ В ГЕФОРД, САСК.

Виконавчий комітет (сидять з ліва на право): 1-ий О. Лукіанчук — касієр, 3-ий М. Симчич — голова, 5-ий М. Судзинський — фін. секретар. Стоять (з ліва на право): 4-ий Анд. Вабчинський — ред. секретар, 6-ий С. Пібак — контролльор, 7-ий І. Писцинець — контролльор, 8-ий І. Лазарович — заст. голови.

вдалося заснувати відділ, котрий досить гарно розвивається, хоч маємо деякі перешкоди через релігійний поділ тутешніх громадян, однаке молодь є більше толерантна в релігійних справах і тому власне молодь є головною основою нашого відділу.

З початку нам не було легко провадити нашу роботу, бо хоч як не хочеться цого сказати, були такі, що нам колоди під ноги кидали. Ці колоди ми переступили, а тепер навіть ті, що неприхильно ставилися до цієї організації, зачинають зовсім інакше дивитися на наш відділ.

Наш відділ молодий, не може похвалитися такими виказами, як другі, що існують довгими роками, однаке ми певні, що і наш відділ вславиться добрим іменем і благородною роботою і здивує ті організації, котрі існують вже роками.

Виконавчий Комітет в 1935 році: Тео. Гарасимчук — голова, Анд. Погребнюк — заст. голови, С. В. Таичак

— рекордовий секретар, Д. Максимчук — фін. секр., І. Галасіс — касієр.

Т. Гарасимчук, Д. Максимчук.

38 ВІДДІЛ В РОЗА, МАН.

Перший ряд з ліва на право (сидить): І. Галасіс — касієр; А. Погребнюк; 3-ий Т. Гарасимчук — голова; 4-ий Д. Максимчук — фін. секр. Стоять з ліва на право: С. Сапамендик; пні М. Гринкевич; С. Смука; пні А. Галасіс; І. Чубей; пні Анна Баран; С. В. Таичак — ред. секретар; пні М. Максимчук; П. Таичак — почесний член; і В. Войтило.

41 Відділ „В. П.”, Тарнополь, Саск.

В нас, в Тарнополь, Саск., вже давніше говорилося про Українське Товариство „Взаємна Поміч”, однаке не було кому взятися до зорганізування відділу цього товариства. Аж одного разу стався нещасливий випадок і це довело до засновання відділу. З нашої околиці перебивався один чоловік на другу околицю. Забрав свою жінку, діти і річи на грузовий автомобіль (трок). Коли іхав під гору, став на по-

що нещастя, та скочив на землю так нещасливо, що йому в обох ногах і правій руці кости потріскали. Забрали його до шпиталю і по двох тижнях привезли зі шпиталю, але він не міг самий з автомобіля злісти, а треба було його зсадити. Його завели до хати п. В. Войціховського. На той час надійшов п. Адамович і зачали говорити з п. В. А. Войціховським про цей випадок, і зійшло на мову про „Взаєм-

41 ВІДДІЛ В ТАРНОПОЛЬ, САСК.

В першім ряді (з ліва на право): П. Макогонюк — контролер, Дм. Гнатюк — фін. секретар, Тео. Адамович — голова, В. А. Войціховський — касіер, Вол. Грицак — заст. голови. В другім ряді: С. Войціховська, Анна Філич — опікуни хворих, Катерина Грицак — контролер, Мих. Войціховська — контролер. В третьім ряді: І. Войціховський, В. Стедімашук — опікуни хворих, Ю. Кухта, Гр. Напіж, Ів. Сенчина.

ловинні дороги і як мотор перестав робити, зачав цофати назад. Шофер залякався, стратив контролю над собою, щоби запобігти нещасливому випадкові і зіхав з високої насыпаної дороги в рів, вдарившися об великий камінь і все порозкакувалось на дрібні кусні. А цей чоловік, що перевозився і сидів на верху на річах, побачив,

ну Поміч”. Ми говорили, що як би в нас був відділ „Взаємної Помочі”, то цей чоловік певно був би членом товариства і в тому випадку діставав би запомогу, поки не зміг би сповнити своєї роботи.

П. Адамович зараз взявся до роботи. Написав до секретаря „Взаємної Помочі”, В. Батицького, по інформа-

ції. До тижня дістав інформацій, статут і правила. Перестудіювали ми це з п. В. А. Войціховським і взялися до засновання відділу. Треба було понести труду, бо треба було пояснювати людям про значення і про користі „Взаємної Помочі”. Бо були такі люди, що говорили, що з того нічого не вийде. Однаке наші мрії сповнилися. Призначення належиться п. В. А. Войціховському за те, що ізлив своїм автомобілем і возив п. Адамовича, куди треба було, без найменшого винагородження.

В такий спосіб ми зібрали 11 аплікантів. Коли апліканти перейшли лікарські оглядини, вислано аплікації до дирекції в Вінніпегу. Всі апліканти зістали прийняті в члени, а новозаснований відділ дістав число 41.

Вибрано виконавчий комітет, до котрого увійшли: Теодор Адамович — голова, Володимир Грицак — заст. голови, Йосиф Лисиця — рекордовий секретар, Дмитро Гнатюк — фінансовий секретар, В. А. Войціховський, — касіер. Контрольна комісія: Катерина Грицак, Михайлина Войціховська і Павло Макогонюк. Опікуни хворих: Анна Фіцч і В. Стельмащук.

Наш відділ заснувався 6 листопада 1934 року. На початку записалося 11 членів. В 1935 році в лютому вписалося 3 члени, а в червні 4.

Наш відділ молодий, тому має перед собою багато праці, поки не зрівняється з відділами, що були давніше засновані. Ми віримо, що наш відділ поступенно буде приєднувати шораз більше членів.

Теодор Адамович.

42 Відділ „В. П.”, Норанда, Кве.

Про 42 відділ „Взаємної Помочі” нема що багато писати, бо він заснувався в 1935 році і тому його історія дуже коротка. Як на початок в такій маленькій місцевості, як Норанда, то справа представляється досить добре, бо відділ започатковано при числі 17 членів з надіями на будуче. В Норанда нема іншої української організації, тому наш відділ провадить і громадську працю. Українська національна організація є тут дуже потрібна, бо хто не належить до жадної організації, то тут мають його за большевика і проганяють з роботи, без ріжниці, чи має хто що спільного з большевиками, чи ні. А до „Взаємної Помочі” приймається українців і українок, без уваги на їх політичну чи релігійну приналежність, тільки большевиків не приймається.

Зразу здавалося, що тут не буде можливим заснувати відділ „В. П.”, бо тут були попередно спроби заснувати відділ, коли було більше українців, як тепер, однак відділу не вдалось зорганізувати.

Коли я приїхав сюди, то тут був один член „Взаємної Помочі”, що належав до 8 відділу в Торонто. Він мені передав членські аплікації і я по-

чав збирати аплікантів. Зголосилося тільки чотири, що виповнили аплікації і перейшли лікарські оглядини. З чотирох членів відділу не можна було заснувати, і я написав до дирекції в Вінніпегу, щоби нас приділив до котрогось з існуючих відділів. Дирекція порадила, щоби я вдався з цим до відділів в поблизу місцевості, як Монреаль. Звідтам відмовилися приймати членів зпоза місцевості, але підбадьорували, щоби заснувати відділ. Писав я до відділу в Киркленд Лейк, Онт., однаке звідтам відповіди не було. Тоді ми лишилися як на леду. Чотири аплікації є в дирекції в Вінніпегу, апліканти не є членами, бо нема відділу. Декотрі почали жалувати за тими грішми, що лікарі дали за оглядини.

Однаке тут зайдло таке, що остаточно довело до засновання відділу. Тут була організація УНО, яка шораз ставала слабшою. Коли захворував член УНО, М. Баранецький, котрий в цій організації багато напрашувався, не було кому ним заопікуватися. Заопікувався ним п. А. Мельник. За порадою його дружини я пішов збирати жертви для Баранецького. Не багато я назбирав, однак мені помогли до-

брі люди збирати жертви і ми назби-
рали стільки, що стало на подорож Баранецькому до шпиталю до Торонто,
де він і упокоївся.

Ця історія з Баранецьким довела
до того, що люди почали застановля-

ти і вибрали виконавчий комітет, до
котрого увійшли: Ст. Корчовський —
голова, Гр. Ковалишин — заст. голови,
Петро Ковалишин — рекордовий
секретар, Олекса Мельник — фінан-
совий секретар, Андрій Геряк — скарб-

42 ВІДДІЛ В НОРАНДА, КВЕ.

Перший ряд (сидять — з ліва на право): Гр. Ковалишин — заст. голови, Ареопій Мельник — фін. секретар, Степан Корчовський — голова і опікун хворих, Петро Ковалишин — рек.
секретар, Ст. Демитрак — контролер. Другий ряд: влн. Кухарчукова, Анна Ковалишина, Анна Геряк — опік. хворих, Марія Ковалишина, влн. Микитюк, Ярослава Ковалишина.
Третій ряд: Савка Козак, Мих. Кухарчук, Іван Лятин, Ст. Микитюк.

тися і в неділю 3 березня, 1935, зі-
йшлося нас 9 до одної хати і там ми
рішили, що в Норанда мусить бути
відділ „Взаємної Помочі”. В дві неділі
пізніше ми знов зійшлися, але вже в
більшому числі, перепровадили збо-

ник. Опікуни хворих: Ст. Корчовський і Анна Геряк. Контрольна комісія: Ст. Демитрак і Гео. Руснак.

Цей виконавчий комітет був і в
1935 році, тільки з деякими зміна-
ми, які наступили на пізніших зборах.

Дальше пішло всео гладко.

Відділ почав устроювати ріжні підприємства, взяв участь у виставі ручних виробів „Гендикрефт Ексебишен”.

Початки зроблені. Як сказано, відділ знаходиться серед таких обставин,

що мусить робити і другі роботи, бо в нас нема іншої української організації. Відділ старається зedнати всіх українців і українок в свої члени. Бо головна ціль нашої організації є взаємно собі помагати.

Степан Демитрак.

43 Відділ „В. П.”, Ст. Боніфес, Ман.

43 відділ „Взаємна Помочі” в Ст. Боніфес, Ман., засновано 6 червня, 1935 року в Українському Просвітнім Домі ім. Тараса Шевченка при вулиці Джеру, на розі Дуфресн.

На основавчих зборах вписалося 12 членів, з котрих вибрано тимчасовий комітет, до котрого увійшли: Ігнатій Бурак, Йосиф Каптій, Іван Стечишин. На цих зборах говорили представники 1 відділу „Взаємної Помочі” з Вінніпегу, пп. Довганик, Кіпран, Дудар і Маланчук. Вони представили значиння Українського Товариства Взаємна Помочі в Канаді.

До засновання відділу в Ст. Боні-

фес робили заходи пп. М. Мединський, М. Пастир і І. Каптій.

До виконавчого комітету на 1935 рік увійшли: Василь Кужіль — голова, Іван Каптій — заст. голови, Максим Мелешук — рекордовий секретар, Іван Стечишин — фінансовий секретар, Василь Жируха — скарбник. Опікуни хворих: Ніна Буряк, Агафія Кузьма. Контрольна комісія: Іван Юзвішин, Михайлло Пастир, Ігнатій Бурак. Мирові судді: Іван Юзвішин, Василь Жируха, Іван Личко.

В протягу трох місяців відділ зріс до 28 членів і є надія, що відділ прієдає ще багато більше членів. В. Кужіль, голова, М. Мелешук секр.

Повище є подані історії сорок трьох відділів. Для доповнення треба сказати, що було зорганізованих кілька відділів більше. Ці відділи не встояли з ріжніх причин. Майже у кожному випадку причиною занепаду відділів було: маленьке число членів і брак провідників. З декотрих місцевостей через брак праці майже всі члени розібрались. Одні перейшли до інших відділів, інші перестали зовсім бути членами.

Відділи, що перестали існувати, були в оцих місцевостях:

В березні 1927 року заснувався відділ в Порт Колборн, Онт. Існував поверх одного року. Мав число 15. Це число опісля надано відділові в Едмонтоні.

В травні 1927 р. заснувався відділ в Лак ді Боннет, Ман. Існував не цілий рік. Мав число 17. Це число опісля надано відділові в Фрейзервуд, Ман., який теж перестав існувати.

В липні 1927 р., заснувався відділ в Мус Джью, Саск. Не існував довго. Мав число 19, яке опісля надано відділові в Монреалі.

В квітні 1928 р. заснувався відділ у Фрейзервуд, Ман. Не існував довго. Мав число 17, яке опісля надано відділові в Ди Па, Ман., який теж перестав існувати.

В січні 1930 заснувався відділ в Домініон, Н. С., який існував около 2 роки. Мав число 30, яке опісля надано відділові в Тіммінс.

В січні 1930 р. заснувався відділ в Ди Па, Ман. Існував около два роки. Мав число 17, яке опісля надано відділові у Форт Френсес, Онт.

Короткий час існував відділ в Саскатуні, Саск.

Разом 7 відділів перестало існувати. Нема сумніву, що коли теперішні часи поправляться, то бодай в декотрих з наведених місцевостей знов застуються відділи.

43 ВІДПИ В СТ. БОНФЕС. МАН.

Відомічний хорист (сидять — зліва на право): Другий — Максим Мосленук — пісн. секретар, Василій Жицька — спирбоник, Іван Канзік — пісн. голова, Василь Кущинський — голова, Іван Степанов — філ. секретар, Михаїл Пастор — іван. Юашин — хорист, Агафія Кузьма — хорист, хорист.

ФІНАНСОВІ ЗВІДОМЛЕННЯ ВІДДІЛІВ І ДИРЕКЦІЇ „ВЗАЙМОЇ ПОМОЧІ”

Щоби знати, як „Взаємна Поміч” виконує завдання, задля яких її зорганізовано, дирекція „Взаємної Помочі” розіслала до відділів формуляри, в яких відділи подавали, який є їхній стан членства, кілько виплачено запомоги хворим членам, та інші дані. Коли зсумується звідомлення відділів, то побачимо величезні числа грошей, що перейшли через руки відділів на допомогу членам та на інші цілі.

Ці звідомлення і їх зсумовання на кінці є цікавими для членів „Взаємної Помочі”, але над ними повинні застосовитися і не-члени. Бо з цих звідомлень кожний переконаеться, як багато грошей зложили члени цеї організації дрібними вкладками. Кілько то членів одержали запомогу. Коли деякі люди сумніваються про значення „Взаємної Помочі”, коли говориться до них словами, то певно повірять тепер, коли представиться ім числа. Власне головною ціллю подання цих виказів є те, щоби українське громадянство, що ще не належить до цеї організації, довідалося з цих звідомлень про роботу організації. А нема сумніву, що хто тільки перегляне ці звідомлення, переконаеться, що робота „Взаємної Помочі” є гідною пошани і в виду цого не сміє бути українця і українки в Канаді, що не належали до цеї організації, яка є українською організацією і існує тільки для добра членів-українців.

Звідомлення кожного відділу є від його засновання до 15 грудня 1934. Найстарший відділ, це 1 відділ у Вінніпегу, який заснувався в 1921 році. Всі інші відділи засновувалися по 1924 р. Нема звідомлень відділів, що заснувалися по заснованню 36 відділу, бо ці відділи заснувалися в 1934 і 1935 р., отже на 15 грудня 1934 р., звідомлень не могли дати.

ЗВІДОМЛЕННЯ 1 ВІДДІЛУ В ВІННІПЕГУ, МАН.

На 15 грудня, 1934, 1 відділ числив 604 члени, з того 255 жінок, 349 мужчин.

Від засновання відділу в листопаді 1921 р. до 15 грудня 1934, відділ виплатив допомоги 299 жінкам \$5,843.99, 380 мужчинам \$7,371.43 — разом виплачено допомоги 679 членам на суму \$13,215.42.

Членів, які дарували належну допомогу для відділу на суму \$86.00 було 3 — 2 жінок і 1 мужчина.

Доходів з ріжних підприємств було \$4,730.43.

Відділ жертвував на ріжні цілі \$239.28, а саме на Червоний Хрест 42

долари, О. Назарукові 5 дол., на Національну оборону 25 дол., на політичних вязнів \$40.20, на часопис „Правду і Волю” 50 дол., гр. Юр. Пацакові 10 дол., гр. М. Глові 10 дол., двом людям (нема імен), які іхали до Старого Краю і не мали на дорогу, 18 дол., Ів. Москалеві 10 дол., на памятник Ст. Стецюка 5 дол., на штучну ногу для Ст. Андрусяка 21.58, для П. Паука 2.50.

Загального приходу від засновання відділу в листопаді 1921 р. до 15 грудня 1934 р. було \$43,167.33.

Загального розходу за той самий час було \$42,720.36.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в банку \$446.97.

Майно відділу (інвентар) вартує \$448.00.

Відділ виплатив похоронної допомоги \$221.00.

Відділ вложив на сиротинець 300 долярів..

Цей звіт зладили на підставі фінансових книг **Л. Б. Грабовецький і П. Кіпран** при помочі Р. Дудара.

ЗВІДОМЛЕННЯ 2 ВІДДІЛУ, в Трансконі, Ман.

На 15 грудня 1934 відділ числив 105 членів: 43 жінок і 62 чоловіків.

Від засновання відділу 16 червня, 1925 року до 15 грудня 1934 відділ виплатив запомоги 34 членкам \$994.00, 36 членам \$1,466.00 — разом 70 членів дістали допомоги \$2,460.00.

4 членів дарували належну запомогу на суму \$46.50.

Всіх доходів з підприємств було \$413.68.

Відділ жертвував для товариства ім. Т. Шевченка \$53.16, на Виставу в Шікаго \$10.48, до 9 відділу 5 дол. Разом \$68.64.

Загального приходу від засновання відділу до 15 грудня 1934 було \$5,594.80.

Загального розходу від засновання відділу до 15 грудня 1934 було \$5,478.60.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки \$69.20.

Майно відділу вартує \$47.00.

Виказ зладили **I. Фреюк** при помочі **A. Касіянчука і D. Яремка**.

ЗВІДОМЛЕННЯ 3 ВІДДІЛУ в Бруклендс, Ман.

На 15 грудня 1934 відділ числив 48 членів: 28 жінок, 20 чоловіків.

Від 12 листопада 1925 року до 15 грудня 1934 р. відділ виплатив запомоги 16 членкам \$486.10, 12 членам \$252.60, разом 28 членів одержали запомоги \$738.70.

Один член дарував запомогу на суму 6 долярів.

Доходів з підприємств було \$366.53.

Відділ жертвував 35 долярів на такі цілі: На Рідну Школу при товаристві в Бруклендс, на політичних

взязнів, на українську виставу в Шікаго і на Український Музей в Празі.

Загальний прихід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$2,941.15.

Загальний розход від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$2,384.65.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі \$556.50.

Майно відділу вартує 30 долярів.

Ілля Мітенко.

ЗВІДОМЛЕННЯ 4 ВІДДІЛУ в Форт Віліям, Онт.

На 15 грудня, 1934, відділ числив 227 членів: 98 жінок, 129 чоловіків.

Від засновання відділу в 1926 р. до 15 грудня 1934 відділ виплатив запомоги 51 членкам \$1,177.65, 68 членам \$2,177.05 — разом 119 членів дістали запомоги на суму \$3,354.70.

13 членів дарували належну запомогу на суму \$174.50.

Доходів з підприємств було \$373.29.

Відділ жертвував \$152.95 на просвітні інституції, Рідну Школу, Червоний Хрест, бідним, хворим в шпитали, на Українську Виставу в Шікаго.

Загальний прихід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$12,307.92.

Загальний розход від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$11,790.36.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі \$517.56.

Майно відділу вартує 35 долярів.

Крім повищого відділ перевів збирки на ріжні добродійні цілі на суму \$26.25. На квіти, вінки і написи помершим членам нашого і других відділів \$76.50.

Михайло Олійник.

ЗВІДОМЛЕННЯ 5 ВІДДІЛУ в Кенорі, Онт.

На 15 грудня 1934 відділ числив 116 членів: 40 жінок, 76 чоловіків.

Від засновання відділу 18 березня 1926 до 15 грудня 1934 відділ виплатив запомоги 26 членкам \$918.71, 39 членам \$1,472.50 — разом 65 членів одержали запомоги на суму \$2,931.21.

8 членів дарували відділові належну запомогу на суму 36 долярів.

Доходів з підприємств було \$1,241.51.

Відділ жертвував \$222.18 на оці ціли: на інвалідів, на політичних вязнів, матері Данилишина, дітям Старика, місцевому товариству „Просвіта”, на боєвий фонд, на відвідини хворих у шпиталі, на безробітних і ін.

Загальний прихід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$6,116.14.

Загальний розхід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$5,857.94.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі \$258.20.

Майно відділу вартує 40 доларів.
Ст. Конобій і Ф. Мороз.

ЗВІДОМЛЕННЯ 6 ВІДДІЛУ в Віндзор, Онт.

На 15 грудня 1934 відділ числив 55 членів: 22 жінки і 33 чоловіки.

Від засновання відділу в 1926 р. до 15 грудня 1934 р. відділ виплатив запомоги 15 членкам \$461.60, 17 членам \$503.70 — разом 32 члени дістали запомоги на суму \$965.30.

8 членів дарували частину запомоги на суму \$14.50.

Доходів з підприємств було \$640.37.

Відділ жертвував \$102.88 на оці ціли: на пресовий фонд „Українського Голосу”, на Український Павільйон в Шікаго, на інвалідів, на ювілейний фонд Української Греко-Православної Церкви, на Український Народний Дім в Віндзор і Торонто.

Загальний прихід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$4,048.39.

Загальний розхід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$3,854.79.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі \$193.60.

Майно відділу вартує 15 доларів.
Остап Лисий, Михайло Чаборік.

ЗВІДОМЛЕННЯ 7 ВІДДІЛУ в Порт Артур, Онт.

На 15 грудня 1934 відділ числив 87 членів: 35 жінок і 52 чоловіки.

Від засновання відділу в травні 1926 року до 15 грудня 1934 року відділ виплатив запомоги 22 членкам \$728.40, 28 членам \$1,004.20 — разом 50 члени дістали запомоги на суму \$1,732.60.

8 членів дарували для відділу належну запомогу на суму 125 дол.

Доходів з підприємств було \$361.94.

Відділ жертвував \$12.40 на політичних вязнів в Старім Краю.

Загальний прихід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$4,424.70.

Загальний розхід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$4,346.31.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі \$78.39.

Майно відділу вартує 22 доларів.
Василь Галіщук.

ЗВІДОМЛЕННЯ 8 ВІДДІЛУ в Торонто, Онт.

На 15 грудня, 1934 відділ числив 333 членів: 101 жінки і 232 чоловіки.

Від засновання відділу в червні 1926 до 15 грудня 1934 відділ виплатив запомоги 29 членкам \$667.00, 113 членам \$2,466.00 — разом 142 члени одержали запомоги на суму \$3,133.00.

5 членів (3 чоловіки і 2 жінки) дарували для відділу належну запомогу на суму 36 доларів.

Доходів з підприємств було \$516.47.

Відділ жертвував на добродійні і народні цілі \$241.30.

Загальний прихід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$13,669.53.

Загальний розхід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$12,242.11.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі \$1,428.02.

Майно відділу вартує 80 доларів.
Гнат Гужда.

ЗВІДОМЛЕННЯ 9 ВІДДІЛУ в Брендон, Ман.

На 15 грудня 1934 відділ числив 64 члени: 25 жінок і 39 чоловіків.

Від засновання відділу 1 червня 1926 до 15 грудня 1934 відділ виплатив запомоги 18 членкам \$328.00, 24 членам \$514.00 — разом 42 члени дістали запомоги на суму \$842.00.

Доходів з підприємств було \$232.00.

Відділ жертвував \$126.75 на оці ціли: на Народний Дім в Брендоні, на Рідину Школу в Брендоні, для Москоля у Венкувер, на часопис „Рідину Мову”, на „Український Голос”, на українську греко-православну церкву.

Загальний прихід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$2,893.87.

Загальний розхід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$2,727.94.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі \$165.93.

Михайлина Галайко.

«»

ЗВІДОМЛЕННЯ 10 ВІДДІЛУ

в Смоки Лейк, Алта.

На 15 грудня 1934 відділ числив 45 членів: 15 жінок і 30 чоловіків.

Від засновання відділу в 1926 році до 15 грудня 1934 р. відділ виплатив запомоги 6 членкам \$155.00, 7 членам \$185.60 — разом 13 членів дістали запомоги на суму \$340.60.

Доходів з підприємств було \$122.92.

Відділ жертвував \$70.00 на оці ціли: 10 доларів на товариство „Просвіта” у Львові і 60 дол. на Рідину Школоу.

Загальний прихід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$1,388.69.

Загальний розхід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$1,290.27.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі \$97.92.

Майно відділу вартує 20 доларів.

Н. П. Сухолотоцький.

«»

ЗВІДОМЛЕННЯ 11 ВІДДІЛУ

в Ошаві, Онт.

На 15 грудня 1934 відділ числив 135 членів: 55 жінок і 80 чоловіків.

Від засновання відділу 2 вересня 1926 року до 15 грудня 1934 відділ виплатив запомоги 27 членкам \$918.00, 43 членам \$1,572.00 — разом 70 членів дістали запомоги на суму \$2,490.00.

12 членів дарували для відділу належну запомогу на суму 74 долари.

Доходів з підприємств було \$903.96.

Відділ жертвував \$180.50 на Рідину Школоу і на сироти.

Загальний прихід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$6,879.71.

Загальний розхід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$6,706.66.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі \$173.05.

Майно відділу вартує 25 доларів.

Яків Шестовський, Прокіп Блашків, Ізидор Турецький.

ЗВІДОМЛЕННЯ 12 ВІДДІЛУ

в Келгарі, Алта.

На 15 грудня 1934 відділ числив 42 членів: 11 жінок, 31 чоловіків.

Від засновання відділу в травні 1926 року до 15 грудня 1934, відділ виплатив запомоги 3 членкам \$72.35, 23 членам \$1,129.15 — разом 26 членів дістали запомоги на суму \$1,201.50.

4 члені дарували для відділу належну запомогу на суму \$14.30.

Доходів з підприємств було \$1,110.60.

Відділ жертвував \$87.85 на оці ціли: потерпівшим від повені, на інвалідів, на сироти, на Українську Виставу в Шікаго, на пресовий фонд „Українського Голосу”, на каліку і на пам'ятник поляглим на війні.

Загальний прихід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$3,381.96.

Загальний розхід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$3,171.66.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі \$210.30.

Майно відділу вартує \$48.25.

М. Данилович.

ЗВІДОМЛЕННЯ 13 ВІДДІЛУ

в Монреалі, Квебек.

На 15 грудня 1934 відділ числив 135 членів: 40 жінок і 95 чоловіків.

Від засновання відділу в січні 1927 р. до 15 грудня 1934 р. відділ виплатив запомоги 30 членкам \$900.21, 53 членам \$1,745.69 — разом 83 членів дістали запомоги \$2,645.90.

10 членів дарували для відділу належну запомогу на суму \$76.76.

Доходів з підприємств було \$983.88.

Відділ жертвував для потерпівших від повені в Галичині \$10.75, на інвалідів 10 доларів — разом \$20.75.

Загальний прихід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$7,433.89.

Загальний розхід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$7,417.93.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в банку \$15.96.

Майно відділу вартує \$72.45.

Микола Юрійчук.

ЗВІДОМЛЕННЯ 14 ВІДДІЛУ в Шіго, Саск.

На 15 грудня 1934 відділ числив 43 члени: 16 жінщин і 27 мужчин.

Від засновання відділу в 1927 році до 15 грудня 1934 року відділ виплатив запомоги 12 членкам \$238.90, 19 членам \$150.65 — разом 31 членів дістали запомоги на суму \$389.55.

Доходів з підприємств було \$348.63.

Відділ жертував 35 доларів на оці ціли: 5 доларів на кошти протесту, 5 доларів для В. Ганулі, 5 доларів І. Мокалеві, 5 доларів В. Максимюкові, 5 доларів на ювілейний фонд, 5 доларів православній церкві, 5 доларів пані Бокла.

Загальний прихід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$1,292.78.

Загальний розхід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$926.25.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі \$342.81.

Майно відділу вартує \$23.72.

Іван А. Коропатніцький.

ЗВІДОМЛЕННЯ 15 ВІДДІЛУ в Едмонтон, Алта.

На 15 грудня 1934 відділ числив 140 членів: 40 жінщин і 100 мужчин.

Від засновання відділу 25 жовтня 1927 до 15 грудня 1934 відділ виплатив запомоги 26 членкам \$571.55, 39 членам \$790.00 — разом 65 членів дістали запомоги на суму \$1,361.55.

Доходів з підприємств було \$25.00.

Відділ жертував 86 доларів на оці ціли: на сиротинець 11 доларів, на пам'ятник Кожушка 20 доларів, на Українську Виставу в Шікаго 20 доларів, на пресовий фонд „Українського Голосу”, в 1933 р. 15 доларів, в 1934 р. 10 доларів, на Ювілейний Фонд Української Православної Церкви 10 доларів.

Загальний прихід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$5,252.90.

Загальний розхід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$4,924.70.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі \$328.20.

Майно відділу вартує 25 доларів.

Анд. Батюк і Дм. Пронюк.

ЗВІДОМЛЕННЯ 16 ВІДДІЛУ, в Тідор, Саск.

На 15 грудня 1934 відділ числив тільки 8 членів: 4 жінщин і 4 мужчин.

Від засновання відділу в 1927 р. до 15 грудня 1934 відділ виплатив запомоги 4 членкам \$133.70, 4 членам \$144.35 — разом 8 членів дістали запомоги на суму \$278.05.

Один член дарував відділові належну запомогу на суму 3 долари.

Відділ жертував 86 долядів на оці ціли: Українську Виставу в Шікаго, хворому в шпиталі, похоронні вінки.

Загальний прихід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$927.87.

Загальний розхід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$894.36.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі \$36.36.

Майно відділу вартує 30 доларів.
В. Гакман, П. Думанський, І. Яремко.

ЗВІДОМЛЕННЯ 17 ВІДДІЛУ в Форт Френсес, Онт.

На 15 грудня, 1934, відділ числив 47 членів: 18 жінщин і 29 мужчин.

Від засновання відділу 1 серпня 1931 до 15 грудня 1934 відділ виплати запомоги 3 членкам \$103.63, 13 членам \$240.74 — разом 16 членів дістали запомогу на суму \$344.37.

Один член дарував запомогу на суму два долари.

Доходів з підприємств було \$190.60.

Відділ жертував \$12.49 на оці ціли: на Українську Виставу в Шікаго, на „Український Голос”, на подарунки хворим членкам.

Загальний прихід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$1,200.21.

Загальний розхід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$1,082.82.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі \$117.39.

Майно відділу вартує \$5.80.
Ярослав Мокрицький, Н. Сокіл.

ЗВІДОМЛЕННЯ 18 ВІДДІЛУ у Вест Форт Віліям, Онт.

На 15 грудня 1934 відділ числив 171 членів: 66 жінщин і 105 мужчин.

Від засновання відділу в 1927 році

до 15 грудня 1934, відділ виплатив запомоги 37 членкам \$914.00, 64 членам \$2,023.12 — разом 101 членів дістали запомоги на суму \$2,937.12.

6 членів дарували запомогу на суму 90 доларів.

Доходів з підприємств було \$320.96. Відділ жертував \$62.59 на оці ціли: на Український Павільйон в Шікаго 10 доларів, на Різдвяну ялинку 15 доларів, місцевій Рідній Школі 5 доларів, І. Москалеві на деревляну ногу 10 доларів, 4 відділові „В. П.” 10 доларів, на Музей Визвольної Боротьби України \$12.50.

Загальний прихід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$8,407.45.

Загальний розхід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$8,238.30.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі \$169.15.

Майно відділу вартує 15 доларів.

Дмитро Сапливий.

ЗВІДОМЛЕННЯ 19 ВІДДІЛУ в Монреал, Кве.

На 15 грудня 1934 відділ числив 62 члени: 11 жінок і 51 чоловік.

Від засновання відділу 4 квітня 1930 до 15 грудня 1934 відділ виплатив запомоги 5 членкам \$303.50, 18 членам \$684.00 — разом 23 члени дістали запомоги на суму \$987.50.

3 члени дарували для відділу належну запомогу на суму 26 доларів.

Доходів з підприємств було \$578.50.

Відділ жертував \$21.60 на оці ціли: на вінець незнаного жовніра \$5.35, на політичних вязнів 5 доларів, на штучну ногу \$6.25, на Українську Виставу в Шікаго 5 доларів.

Загальний прихід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$2,678.70.

Загальний розхід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$2,564.63.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі \$114.07.

Майно відділу вартує 5 доларів.

С. Костицький.

ЗВІДОМЛЕННЯ 20 ВІДДІЛУ в Венквер, Б. К.

На 15 грудня 1934 відділ числив 46 члени: 18 жінок і 28 чоловік.

Від засновання відділу в 1927 році до 15 грудня 1934 відділ виплатив запомоги 13 членкам \$296.30, 10 членам \$459.20 — разом 23 члени дістали запомоги на суму \$755.50.

19 члени дарували для відділу належну запомогу на суму \$170.10.

Доходів з підприємств було \$1,193.71.

Відділ жертував \$163.08 на оці ціли: на пресовий фонд „Українського Голосу”, на Рідну Школу у Венквер, на інвалідів, Товариству „Просвіта” у Львові, на квіти для хворих членів відділу і на бідних.

Загальний прихід від засновання відділу до 15 грудня, 1934 \$3,140.74.

Загальний розхід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$2,917.63.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі \$223.11.

Майно відділу вартує \$492.00.

Вас. Рурак, Н. Москалик.

ЗВІДОМЛЕННЯ 21 ВІДДІЛУ в Вінніпегу, Ман.

На 15 грудня 1934 відділ числив 263 члени: 119 жінок і 144 чоловік.

Від засновання відділу 12 лютого 1928 року до 15 грудня 1934 року відділ виплатив запомоги 57 членкам \$1,542.40, 49 членам \$1,640.60 — разом 106 члени дістали запомоги на суму \$3,183.00.

14 члени дарували для відділу належної запомоги на суму \$77.75.

Доходів з підприємств було \$423.05.

Відділ жертував \$85.50 на оці ціли: на Український Православний Собор, на „Український Голос”, на „Рідну Мову” і на виборчу кампанію.

Загальний прихід від засновання ділу до 15 грудня 1934 \$10,965.96.

Загальний розхід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$10,189.48.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі \$776.48.

Майно відділу вартує \$25.50.

М. Марцишок, Мих. Палюк.

**ЗВІДОМЛЕННЯ 22 ВІДДІЛУ
в Гемилтон, Онт.**

На 15 грудня 1934 відділ числив 94 членів: 40 жінок і 54 чоловіків.

Від засновання відділу 15 січня 1928 року до 15 грудня 1934 відділ виплатив запомоги 13 членкам \$139.13, 21 членам — \$357.77 — разом 34 членів дістали запомоги на суму \$496.90.

5 членів (це лише за два послідні роки, бо попередню не зазначено) дарували для відділу належну запомогу на суму \$66.40.

Доходів з підприємств було \$445.76.

Відділ жертував \$189.35 на оці ціли: на Український Народний Дім в Гемилтоні, на пресовий фонд „Українського Голосу” і на інвалідів у Львові.

Загальний прихід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$3,233.59.

Загальний розхід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$2,945.12.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі \$288.47.

Еліфай Коча.

**ЗВІДОМЛЕННЯ 23 ВІДДІЛУ
в Торонто, Онт.**

На 15 грудня 1934 відділ числив 23 членів: 11 жінок і 12 чоловіків.

Від засновання відділу 6 травня 1928 р. до 15 грудня 1934 відділ виплатив запомоги 11 членкам \$233.81, 9 членам \$302.02 — разом 20 членів дістали запомоги на суму \$535.83.

Доходів з підприємств було \$135.36.

Відділ жертував 5 доларів для В. Ганула.

Загальний прихід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$1,438.21.

Загальний розхід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$1,315.65.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі \$122.56.

Майно відділу вартує \$14.20.

Н. Бачинський і В. Луців.

**ЗВІДОМЛЕННЯ 24 ВІДДІЛУ
у Вайті, Ман.**

На 15 грудня 1934 відділ числив 21 членів: 10 жінок і 11 чоловіків.

Від засновання відділу 1 липня 1928 року до 15 грудня 1934 відділ випла-

тив запомоги 4 членкам \$101.65.

Доходів з підприємств було \$24.00.

Відділ жертував 10 дол. на українську православну церкву в Вайті.

Загальний прихід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$802.20.

Загальний розхід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$501.65.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі \$300.55.

Майно відділу вартує \$400.55.

М. Кадинюк, М. Фещук.

ЗВІДОМЛЕННЯ 25 ВІДДІЛУ

в Престон, Онт.

На 15 грудня 1934 відділ числив 10 членів: 4 жінок і 6 чоловіків.

Від засновання відділу 8 вересня 1928 р. до 15 грудня 1934 відділ виплатив запомоги 2 членкам 21 дол., 6 членам 103 дол. — разом 8 членів дістали запомоги на суму 124 дол.

3 членів дарували належну запомогу на суму 100 доларів.

Доходів з підприємств було \$62.00.

Загальний прихід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$592.17.

Загальний розхід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$598.25.

Тео. Храбатника і М. Антонишин.

**ЗВІДОМЛЕННЯ 26 ВІДДІЛУ
в Торонто, Онт.**

На 15 грудня 1934 відділ числив 87 членів: 32 жінки, 55 чоловіків.

Від засновання відділу 12 грудня 1930 до 15 грудня 1934 відділ виплатив запомоги 5 членкам 64 долари, 15 членам 214 доларів — разом 20 членів дістали запомоги на суму 278 доларів.

2 члени дарували для відділу належну запомогу на суму 12 доларів.

Доходів з підприємств було \$109.86.

Відділ жертував \$37.20 на оці ціли: для т-ва „Просвіти”, на виставу в Шікаго, на Музей, для хворих членів інших відділів і дар для бувшого фінансового секретаря Ф. Джали.

Загальний прихід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$1,692.13.

Загальний розхід від засновання

відділу до 15 грудня 1934 \$1,422.72.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі \$269.41.

Майно відділу вартує 10 долярів.

Ю. Ямковий і В. Табовський.

ЗВІДОМЛЕННЯ 27 ВІДДІЛУ в Толстой, Ман.

На 15 грудня 1934 відділ числив 28 членів: 14 жінок і 14 чоловіків.

Від засновання відділу в травні 1929 року до 15 грудня 1934 відділ виплатив запомоги 9 членкам \$90.60, 2 членам \$45.74 — разом 11 членів дістали запомоги на суму \$136.34.

Відділ жертвував 13 долярів на оці цілі: на Виставу в Шікаго 5 долярів, на ювілейний фонд 5 долярів, на стучну ногу для І. Москаля 3 доляри.

Загальний прихід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$792.00.

Загальний розхід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$689.26.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі \$102.74.

Майно відділу вартує 6 долярів.

Мих. Нелешок і Н. Скорочід.

ЗВІДОМЛЕННЯ 28 ВІДДІЛУ в Давфії, Ман.

На 15 грудня 1934 відділ числив 55 членів: 27 жінок і 28 чоловіків.

Від засновання відділу в 1929 р. до 15 грудня 1934 відділ виплатив запомоги 12 членкам \$347.82, 5 членам \$171.65 — разом 13 членів дістали запомоги на суму \$519.47.

1 член дарував частину запомоги на суму 11 долярів.

Доходів з підприємств було \$13.53.

Відділ жертвував \$50.78 на оці цілі: на Інститут ім. П. Могили, на Ювілейний фонд української Греко-Православної Церкви, на Ювілейний Фонд „Українського Голосу”, для Москаля і др.

Загальний прихід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$2,169.43.

Загальний розхід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$1,909.43.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі \$251.25.

Юліан Білоус і Петро Ковтун.

ЗВІДОМЛЕННЯ 29 ВІДДІЛУ в Ст. Кетерінс, Онт.

На 15 грудня 1934 відділ числив 25 членів: 3 жінки і 22 чоловіків.

Від засновання відділу 11 серпня 1929 р. до 15 грудня 1934 відділ виплатив запомоги 1 членкині 6 долярів, 17 членам 167 долярів — разом 18 членів дістали запомоги на суму 173 доляри.

Доходів з підприємств було \$189.65.

Відділ жертвував \$38.50 на оці цілі: Вільха, околиця у Львові, на Рідину Школу в Старім Краю, на Виставу в Шікаго, на Український Дім в Празі.

Загальний прихід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$1,192.47.

Загальний розхід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$787.78.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі \$184.82.

Мих. Лико.

ЗВІДОМЛЕННЯ 30 ВІДДІЛУ в Тиммінс, Онт.

На 15 грудня 1934 відділ числив 26 членів: 5 жінок і 21 чоловіків.

Від засновання відділу 11 червня 1933 до 15 грудня 1934 відділ виплатив запомоги 2 членкам 29 долярів, 5 членам 74 доляри — разом 7 членів дістали запомоги на суму 103 доляри.

Доходів з підприємств було \$83.45.

Загальний прихід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$412.35.

Загальний розхід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$351.49.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі \$60.86.

Іван Гуляс і П. Слобода.

ЗВІДОМЛЕННЯ 32 ВІДДІЛУ в Торонто, Онт.

На 15 грудня 1934 відділ числив 35 членів: 16 жінок і 19 чоловіків.

Від засновання відділу 16 листопада 1930 до 15 грудня 1934 відділ виплатив запомоги 6 членкам 108 долярів, 5 членам 132 доляри — разом 11 членів дістали запомоги на суму 240 долярів.

4 члени дарували для відділу належну запомогу на суму 30 долярів.

Доходів з підприємств було \$232.57.

Відділ жертвував 5 доларів на Рідну Школу.

Загальний прихід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$1,253.54.

Загальний розхід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$1,032.99.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі \$220.55.

Майно відділу вартує \$7.80.

В. Лашук і Н. Чорнописький.

ЗВІДОМЛЕННЯ 33 ВІДДІЛУ

в Ошаві, Онт.

На 15 грудня 1934 відділ числив 79 членів: 38 жінок і 41 чоловік.

Від засновання відділу 30 листопада 1930 до 15 грудня 1934 відділ виплатив запомоги 19 членкам 384 доларів, 22 членам 370 доларів — разом 41 членів дістали запомоги на суму 754 доларів.

4 члени дарували для відділу належну запомогу на суму 60 доларів.

Доходів з підприємств було \$310.32.

Відділ жертвував \$25.90 на оці ціли: на штучну ногу І. Москала, на Українську Виставу в Шікаго, на українських студентів в Варшаві.

Загальний прихід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$2,199.34.

Загальний розхід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$2,158.12.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі \$41.08.

Майно відділу вартує 25 доларів.

Ю. Семенчук, Т. Семенчук, К. Семенюк, Д. Артим.

ЗВІДОМЛЕННЯ 34 ВІДДІЛУ

в Ріджайні, Саск.

На 15 грудня 1934 відділ числив 16 членів: 4 жінок, 12 чоловік.

Від засновання відділу в липні 1932 до 15 грудня 1934 відділ виплатив запомоги 3 членкам 33 долари, 3 членам 44 долари — разом 6 членів дістали запомоги на суму 77 доларів.

Доходів з підприємств було \$16.49.

Відділ жертвував 8 доларів на оці ціли: на Дієцезальний Фонд 5 дол., на Український Народний Дім 2 долари і 1 долар на бурсу в Саскатуні.

Загальний прихід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$310.74.

Загальний розхід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$283.30.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі \$27.44.

Майно відділу вартує 10 доларів.
Н. Масиник і Ф. Титенич.

ЗВІДОМЛЕННЯ 35 ВІДДІЛУ

в Бінфейт, Саск.

На 15 грудня 1934 відділ числив 27 членів: 8 жінок і 19 чоловік.

Від засновання відділу в 1932 році до 15 грудня 1934 відділ виплатив запомоги 1 членці 41 дол., трох членам 40 доларів — разом 4 члени дістали запомоги на суму 81 доларів.

Доходів з підприємств було \$32.05.

Загальний прихід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$305.80.

Загальний розхід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$246.24.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі \$59.56.

Майно відділу вартує 10 доларів.
I. Дуткевич.

ЗВІДОМЛЕННЯ 36 ВІДДІЛУ

в Киркленд Лейк, Онт.

На 15 грудня 1934 відділ числив 9 членів: 5 жінок і 4 чоловік.

Від засновання відділу в 1933 році до 15 грудня 1934 відділ виплатив запомогу одному членові на суму 18 дол.

Доходів з підприємств було \$70.81.

Загальний прихід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$160.93.

Загальний розхід від засновання відділу до 15 грудня 1934 \$106.20.

На 15 грудня 1934 відділ мав готівки в касі \$54.73.

Майно відділу вартує 10 доларів.

Ярослав Кміть, Е. Манчуленко.

ЗСУМОВАННЯ ПОВИЩІХ ЗВІДОМЛЕНЬ.

Тепер застновімся над повище поданими звідомленнями. На 36 відділів, які мали прислати звідомлення до 15 грудня, 1934, не прислав звідомлення 31 відділ в Пайн Ривер, Ман. Звідомлення є від 35 відділів. Нема звідомлень від сім відділів, а саме від чисел 36 до 43. Ті відділи заснувалися в 1934 і 1935 рр. і звідомлень не могли мати.

Коли візьмемо звідомлення 35 відділів і їх зсумуємо, то зіставлення всіх 35 відділів представляється так:

Запомогу одержали 822 жінки на суму \$19,354.00, 1,173 чоловік на суму \$30,031.76 — разом 1,995 членів одержали запомоги на суму \$49,385.76.

139 членів дарували належну ім запомогу на суму \$1,337.81.

Приходи з підприємств устроюваних відділами виносили \$16,906.57.

Відділи жертвували на ріжні ціли \$3,418.47.

Загальний прихід всіх відділів від їх засновання до 15 грудня 1934 року виносив \$164,669.59.

Загальний розхід \$156,070.95.

На 15 грудня 1934 готівка на руках відділів виносила \$8,263.19.

Майно (інвентар) відділів вартувало на 15 грудня 1934 \$1,198.27.

Зсумувавши членство, подане у звідомленнях від 35 відділів, число членів представляється так: 35 відділів мали разом 1,277 жінок, 2,034 чоловік —

разом 3,311 членів. До 15 грудня 1934 заснувалося 5 відділів, від яких нема звідомлень. Членство в тих відділах на 15 грудня 1934 представлялося так: 37 відділ в Гефорд, Саск: 41 членів — 7 жінок, 34 чоловік. 38 відділ в Роза, Ман.: 20 членів — 7 жінок, 13 чоловік. 39 відділ в Мелеб, Ман.: 13 членів — 8 жінок, 5 чоловік. 40 відділ в Летбридж, Алта: 13 членів — 4 жінки, 9 чоловік. 41 відділ в Тарнополь, Саск.: 11 членів — 3 жінки, 8 чоловік. Разом в п'ятьох відділах було 98 членів — 29 жінок, 69 чоловік.

Коли додамо членство 5 відділів, до членства в 35 відділах, на 15 грудня 1934 було 3,409 членів, з того 1,306 жінок, 2,103 чоловік.

Самособою зрозуміле, що в часі видання цієї книжки усі числа мусили піти вгору; більші є загальні приходи і більші загальні розходи, а також і членство збільшилося, бо відділи від часу зладження виказів приняли більше нових членів, мали більший фінансовий оборот, а також заснувалося два нових відділи: 42 відділ в Норанді, Кве. і 43 відділ в Ст. Боніфес, Ман.

Читач може завважити ріжницю в членстві, коли буде порівнювати історії відділів зо звідомленнями, бо, як сказано, звідомлення були до 15 грудня, 1934, а історії писані в 1935 році.

ЗВІДОМЛЕННЯ ДИРЕКЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ВЗАЙМНА ПОМОЧ.

Попередні звідомлення були звідомлення відділів. У звідомленнях відділів є зазначено, які були приходи, а які розходи. Тут треба зазначити, що в розходах відділів є включені належності, які відділи висилують до каси дирекції, а саме половину членських вкладок, розмети, вписове, за членські відзнаки, статути і правила та за інші дрібні речі, як друки, тощо.

Відділи виплачують допомогу хворим членам, дирекція виплачує похоронну і спеціальну допомогу. Похоронна допомога — це означена правилами однаакова сума, яку виплачує ди-

rekція по кожнім помершім членові. На похоронну допомогу розкладається членський розміт.

Спеціальну допомогу виплачується тому, на кого її померший член записав. Висота спеціальної допомоги залежить від того, кілько літ померший член був членом „Взаємної Помочі“. Спеціальну допомогу виплачує дирекція з членських вкладок, що припосилують відділі.

Понице подається викази виплаченої похоронної і спеціальної допомоги по померших членах „Взаємної Помочі“, що померли від засновання

„Взаємної Помочі” в 1921 році до 1 листопада в 1935 році.

Від 1921 до 1926 року умерло двох членів. Посмертної і похоронної допомоги виплачено \$ 221.00

В 1926 р. умерло 2 члени. Похоронної і спеціальної допомоги виплачено 200.00

В 1927 р. умерло 3 члени. Похоронної і спеціальної допомоги виплачено \$ 800.00

В 1928 р. умерло 4 члени. Похоронної і спеціальної допомоги виплачено 375.00

В 1929 р. умерло 9 членив. Похоронної і спеціальної допомоги виплачено 1,250.00

В 1930 р. умерло 11 членив. Похоронної і спеціальної допомоги виплачено 3,000.00

В 1931 р. умерло 15 членив. Похоронної і спеціальної допомоги виплачено 4,200.00

В 1932 р. умерло 9 членив. Похоронної і спеціальної допомоги виплачено 2,755.00

В 1933 р. умерло 6 членив. Похоронної і спеціальної допомоги виплачено 1,600.00

В 1934 р. умерло 13 членив. Похоронної і спеціальної допомоги виплачено 3,475.00

В 1935 р. до 1 грудня умерло 11 членив. Похоронної і спеціальної допомоги виплачено \$3,075.00

По 85 членах виплачено \$20,951.00

Однаке до виказу виплат належить ще одна рубрика. Згідно з правилами „Взаємної Помочі” виплачується спеціальну допомогу невилічимо, або хронічно хворим членам. До 1 грудня 1935 виплачено спеціальну допомогу таким членам в такий спосіб:

В 1932 році виплачено спеціальну допомогу 1 членові \$ 125.00

В 1933 р. виплачено спеціальну допомогу 6 членам .. 1,000.00

В 1934 році виплачено спеціальну допомогу 4 членам .. 725.00

В 1935 році виплачено спеціальну допомоги (до 1-го грудня) 5 членам 950.00

Разом 16 хворим членам виплачено \$2,800.00

Візьмім тепер і зсумуймо 1) запомогу, яку виплатили відділи хворим членам, 2) виплачену похоронну і спеціальну допомогу по померших членах і 3) виплачену спеціальну допомогу хворим членам.

Відділи виплатили допомоги хворим членам \$49,385.76

Дирекція виплатила похоронну і спеціальну допомоги по померших членах 20,951.00

Дирекція виплатила спеціальну допомоги хворим членам 2,800.00

Разом виплачено \$73,136.76

Тут числа а не слова доказують, яку добродійну роботу виконує Українське Товариство „Взаємна Поміч“! Члени складають свої центи, і члени в потребі дістають допомогу. Вік „Взаємної Помочі“ ще не довгий, а робота велика. Яку то велику силу може виказати український нарід, як би він весь зідиався в цій допомоговій організації!

Повищі числа говорять про те, яку допомогу виплачено хворим і по померших членах „Взаємної Помочі“.

В честь „Взаємної Помочі“ треба звернути увагу на ще одну справу. Коли каса дирекції „Взаємної Помочі“ почала побільшуватися, членство „Взаємної Помочі“ на річних загальних зборах не забувало та-кож і про народні потреби, про народні установи так в Ріднім Краю, як і в Канаді.

Перший раз члени рішили дати жертви на народні цілі на загальних річних зборах в 1931 році. Тоді ухвалено \$300.00
На зборах в 1932 р. ухвалено 500.00
На зборах в 1933 р. ухвалено 550.00
На зборах в 1934 р. ухвалено 550.00
На зборах в 1935 р. ухвалено 775.00

Разом \$2,675.00

Коли до тої суми додати суму, яку відділи жертвували на народні цілі, а це 3,418.47

то разом „Взаємна Поміч“ жертвувала на народні цілі \$6,093.47

Тут знов приходиться зробити ще одне зсумовування.

„Взаємна Поміч” виплатила хворим членам і по померших членах \$73,136.76
На народні ціли 6,093.47

Разом \$79,230.23

Члени „Взаємної Помочі” чуються гордими, що їх організація помагає

не тільки своїм членам; помагає теж і українським народним установам.

Не-члени „Взаємної Помочі” на-
глядно можуть переконатися, що У-
країнське Товариство Взаємна По-
міч є корисною, добродійною украї-
нською організацією. Ніхто з тих,
що ще не є членами, не можуть мати
якихсь оправдань, чому не можуть
стати членами „Взаємної Помочі”.

СТАН ГОЛОВНОЇ КАСИ.

Члени складають вкладки. Половину членських вкладок відділяють до головної каси. Відділі виплачують допомогу хворим членам. Дирекція виплачує з головної каси спеціальну допомогу по померших членах. Виплачено десятки тисяч доларів. А все таки головна каса з кожним роком зростає. Що так є, вказують оці дані:

Головна каса дирекції почалася від 1925 року, коли саме одержано домініяльний чартер. В тому році на 15 травня 1 відділ по обтягненню ріжних претенсій передав до каси дирекції 900 дол. До кінця року каса дирекції мала чистих грошей \$ 992.15
В 1926 р. сума піднеслася до \$ 3,126.13
В 1927 р. сума піднеслася до \$ 4,974.93
В 1928 р. сума піднеслася до \$10,723.31

В 1929 р. сума піднеслася до \$15,666.07
В 1930 р. сума піднесла ся до \$20,344.72
В 1931 р. сума піднеслася до \$26,250.80
В 1932 р. сума піднеслася до \$31,391.08
В 1933 р. сума піднеслася до \$38,091.45
В 1934 р. сума піднеслася до \$46,279.92

Повищі числа не представляють цілого майна Товариства, тільки суму грошей в касі та бондах. Дійсне майне Товариства з кінцем 1934 р. було обчислене на \$47,982.88. В цю цифру крім бондів та грошей в банку входила також вартість інвентаря і відзнак (гумиків і лент).

Повищі цифри найкраще показують, що Українське Товариство Взаємна Поміч постепенно розвивається і що перед цею організацією є світла будучість.

ЧЛЕНІ ДИРЕКЦІЇ ВІД 1925 РОКУ.

В 1925 році: Мир. Стечишин — голова, В. Довганик — заст. голови, Віктор Купченко — рекордовий секретар, Павло Павлюкевич — фінансовий секретар, С. Ковбель — касіер. Директори: Т. Д. Ферлєй і Є. Левицький. Контрольори: З. Бичинський, В. Угринюк і В. Свистун.

В 1926 р.: Мир. Стечишин — голова, Д. Гунькевич — заст. голови, О. Боянівський — рекордовий секретар, Ст. Ревак з початку, опісля П. Павлюкевич — фінансовий секретар, С. Ковбель — касіер. Директори: К. Стрільчук і Є. Левицький. Контрольори: В. Свистун, І. Мітенко і Віктор Купченко.

В 1927 р.: Мир. Стечишин — голова, о. С. В. Савчук — заст. голови, О. Боянівський — рекордовий секретар, П. Павлюкевич — фінансовий секретар, С. Ковбель — касіер. Директори: В. Довганик і К. Стрільчук. Контрольори: І. Мітенко, В. Свистун і І. Трач.

В 1928 р.: Мир. Стечишин — голова, о. С. В. Савчук — заст. голови, О. Боянівський — рекордовий секретар, П. Павлюкевич — фінансовий секретар, С. Ковбель — касіер. Директори: В. Довганик і Є. Левицький. Контрольори: С. М. Дорошук, І. Мітенко і В. Свистун.

В 1929 р.: Мир. Стечишин — голова, о. С. В. Савчук — заст. голови, О. Боянівський — рекордовий секретар, Г. І. Блок — фінансовий секретар, Й. Богоніс — касіер. Директори: Віктор Купченко і Гр. Угринюк. Контрольори: О. Климків і Фреюк і В. Свистун.

В 1930 р.: Мир. Стечишин — голова, Віктор Купченко — заст. голови, О. Боянівський — рекордовий секретар, М. Пасічник — заст. рек. секретаря, Г. І. Блок — фінансовий секретар, В. Батицький — заст. фін. секретаря, Й. Богоніс — касіер, Н. Кінаш — заст. касієра. Контрольори: В. Свистун, О. Климків і Фреюк.

В 1931 р.: Мир. Стечишин — през.,

Віктор Купченко — заст. президента, В. Батицький — рекордовий секретар, Г. І. Блок — фінансовий секретар, Йос. Богоніс — касіер. Директори: К. Чеховий, П. Кокор, Н. Сакалюк і А. Каєянчук. Контрольори: Л. Б. Грабовецький, К. Сліпець і Ю. Ожийовський.

В 1932 р.: Мир. Стечишин — президент, А. Каєянчук — заст. президента, В. Батицький — рекордовий секретар, Г. І. Блок — фінансовий секретар, Й. Богоніс — касіер. Директори: П. Кіпран, К. Чеховий, Тео. Гуменюк, д-р І. Верхомін. Контрольори: К. Сліпець, О. Боянівський і Ю. Ожийовський.

В 1933 р.: Мир. Стечишин — президент, А. Каєянчук, заст. президента, В. Батицький — рекордовий секретар, Г. І. Блок — фінансовий секретар, Йос. Богоніс — касіер. Директори: П. Кіпран, К. Чеховий, Тео. Гуменюк, д-р І. Верхомін. Контрольори: К. Сліпець, Ю. Ожийовський і А. Ковбель.

В 1934 р.: Мир. Стечишин — президент, А. Каєянчук — заст. президента, В. Батицький — рекордовий секретар, Г. І. Блок — фінансовий секретар, Йос. Богоніс — касіер. Директори: М. Юрійчук, Тео. Гуменюк, П. Кіпран, Ф. Титенич, д-р І. Верхомін, В. Рурак. Контрольори: О. Боянівський, А. Ковбель і Ю. Ожийовський. Члени головного мирового суду: В. Свистун, С. Ковбель, Д. Гунькевич, С. Андрусяк і І. Фреюк.

В 1935 р.: Мир. Стечишин — президент, П. Кіпран — заст. президента, В. Батицький — рекордовий секретар, Г. І. Блок — фінансовий секретар, Йос. Богоніс — касіер. Директори: М. Юрійчук, Тео. Гуменюк, І. Фреюк, Ф. Титенич, д-р І. Верхомін, В. Рурак. Контрольори: А. Ковбель, Л. Б. Грабовецький і Ю. Ожийовський. Члени головного мирового суду: В. Свистун, С. Ковбель, Н. В. Бачинський, Т. Д. Ферлей і А. Каєянчук.

В. Батицький.

ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ ЗАСНУВАННЯ ВІДДІЛУ

ВСТУП.

Коли ця книжка дістанеться в руки людей в місцевості, де нема відділу, і вони уважно її перечитають та перевістудіють, то вони схочуть стати членами Українського Товариства „Взаємна Поміч”.

Бо чи може знайтися серед українського народу особа, яка не хотіла б належати до великої української родини, що єднається тільки для того, щоби взаємно собі помагати?

Чи є така особа, що не бажала б щоби в недузі мала приятелів, які її відвідували б та підтримували на дусі?

Не кожний член мусить хворувати. Але чи може знайтися така особа, що, будучи членом „Взаємної Поміч”, не відчувала б душевного задоволення, що силою свого членства помагає своєму братові, котрий занедужає?

Однаке є і інші справи, задля яких кожний і кожна повинні стати членами „Взаємної Поміч”.

Пересічно український народ в Канаді — чи то робітник, чи фармер, чи професіоналіст — це зарібники. На своє життя заробляють руками, або умовою працею. Дуже мало є таких, аби з праці ума, чи з праці рук могли так доробитися, щоби могли сказати, що їм непотрібна ніяка допомога.

Чи не є відомі випадки, що коли умре батько, чи мати, чоловік, чи жінка, нема їх за що похоронити і треба на похорон грошей позичати? І тоді не досить того, що через смерть родина відчуває біль, а приходять ще й грошеві клопоти.

Грошеві клопоти кожний може усунути, коли хоч трохи подумає над своєю родиною. Хто тільки не є самолюб, хто має любов до своєї родини, хто бажає, щоби через свою смерть не додавати родині клопотів

— той стане членом „Взаємної Поміч”.

Член „Взаємної Поміч” складає кожного місяця 50 центів вкладки. Половина вкладки остає у відділі, а половину висилається до дирекції. Поза те член складає розмет по кожному помершому членові і на лікаря відділу таку суму, на яку зробить відділ умову з лікарем, що услугує членів відділу. Разом на рік член складає менше-більше 8 долярів. Це така уміркована сума, що і найбідніший може на ній спромогтися. Бо що значить 8 долярів на рік? Чи не пускає хто не будь з нас більше грошей на рік на річи, без яких може обійтися?

Зате член в разі недуги дістає допомогу від відділу, а в разі смерті члена дирекція виплачує 150 долярів на похорон і спеціальну допомогу тому, на кого член записав посмертне. Спеціальна допомога виносить від 50 до 350 долярів.

Отже з повищого кожний бачить, що у „Взаємної Поміч” є трояка допомога: 1) Вразі недуги член дістає допомогу, 2) в разі смерті родина члена, або особа, що займається похороном, дістає 150 долярів на похорон і 3) особа, на котру записане посмертне, дістає спеціальну допомогу від 50 до 350 дол., залежно від того, кілько літ померший був членом „Взаємної Поміч”.

Може хто сказати, що це не є велика допомога. Але придивімся на це обчислення:

Не берем в рахунок допомоги, яку дають відділи хворим членам, бо як сказано, не кожний член мусить хворувати. Не берем в рахунок похоронної допомоги, яка виносить 150 долярів, бо на це члени платять розмет, а візьмім на увагу саму спеціальну до-

помогу. Спеціальна допомога від одного до десять років членства виносить від 50 до 350 долярів. По десятих роках спеціальна допомога в сумі 350 долярів стойть стало. Чи годен член зложить 350 долярів до головної каси за свого життя? Ні! З членської вкладки кожного місяця відділ висилає половину, тоб то 25 центів до головної каси, а це значить, що член зложить до головної каси за рік 3 долари.

За 10 літ зложить 30 долярів.

За 20 літ зложить 60 долярів.

За 30 літ зложить 90 долярів.

За 40 літ зложить 120 долярів.

За 50 літ зложить 150 долярів.

Іншими словами, щоби зложить 350 долярів по 25 центів місячно, треба бути членом 116 років і 8 місяців!

Висновок з повище сказаного є той, що кожний українець і кожна українка можуть стати членами „Взаємної Помочі”, бо вона є приступна для всіх.

Лише такий, що не дбає про те, що буде з ним, коли занедуває, не дбає, що в часі недуги його родина може не мати нізвідки помочі — не стане членом „Взаємної Помочі”.

Лише такий, що не дбає, щоби його родина одержала по його смерті похоронну і спеціальну допомогу, не впишеться в члени „Взаємної Помочі”.

А чи заслугують такі люди на пошану? Ні. Хто може, а не хоче стати членом „Взаємної Помочі”, не заслугує на пошану.

Кілько треба осіб, аби заснувати відділ „Взаємної Помочі”?

Потрібно найменше 10 осіб на початок.

Хто може стати членом?

Кожний українець і кожна українка у віці між 16 а 45 роком життя може вписатися в члени. Низше 16 років і вище 45 років до „Взаємної Помочі” не приймається. До „Взаємної Помочі” приймається українців без уваги на їх політичні чи релігійні переконання. Не приймається комуністів. Апліканти мають бути здорові, чесні.

Перші кроки до засновання відділу.

Коли в місцевості знайдеться 10 осіб, які бажають заснувати відділ, вони повинні зійтися і вибрати тимчасовий комітет, бодай з 3 осіб, голови, секретаря і касієра. Секретар повинен написати до дирекції „Взаємної Помочі” за статутом і за членськими аплікаціями.

Основавчі збори.

Коли наспілють аплікації і статут та правила, тимчасовий комітет повинен скликати основавчі збори. На цих зборах мається перечитати статут, а відтак приступити до впису членів.

Впис членів.

Кожда аплікація має дві картки. На перших сторонах обох карток є подані рубрики, що їх мають виповнити апліканти. Аплікант має виповнити обі картки аплікації і має підписатися власноручно в зазначеній рубриці, а коли не знає писати, то має зробити хрестик, а хтось другий повинен написати ім'я апліканта і підписатися як свідок підпису.

Свідки.

На перших сторонах обох карток аплікації підписується в призначених рубриках двох свідків. Свідками не можуть бути члени родини апліканта, однаке мусять бути такі, що знають апліканта. Коли відділ вже існує, то свідками можуть бути тільки члени відділу „Взаємної Помочі”. Коли відділ засновується, свідками можуть бути тільки ті, що вписуються до „Взаємної Помочі”.

Інші замітки до аплікацій.

На аплікації має бути зазначене число відділу. Поки аплікації новозаснованого відділу не зістануть приняті дирекцією „Взаємної Помочі”, доти числа не подається. Число відділу на аплікації подається тоді, коли одержиться від дирекції приняті аплікації і повідомлення про формальне принятия нового відділу в склад Українського Товариства Взаємна Поміч враз

з повідомленням, яке число одержав новий відділ.

На аплікації конечно мусить бути поданий рік, місяць і день уродження апліканта.

В рубриці, де зазначується, для кого є призначена спеціальна допомога, мусить бути написане ім'я, прізвище і споріднення особи, що її аплікант призначує спеціальну допомогу.

Лікарські оглядини.

На другій стороні першої картки аплікації є поданих кілька точок статута, а на споді є рубрика для дирекції, де вона зазначує приняття апліканта. На другій стороні другої картки аплікації є поданий формуляр для лікаря, а на споді є рубрика для дирекції.

Коли апліканти виповнюють аплікації, мають з ними піти до лікаря, з яким тимчасовий комітет зробив угоду щодо його услуг для членів відділу. Лікар має їх випитати і оглянути і свої спостереження списати на формулярі.

Аплікації висилається до Дирекції.

Виповнені аплікантами аплікації, підписані свідками і доповнені лікарем по огляненню аплікантів, секретар тимчасового комітету відбирає від лікаря і висилає до дирекції. Коли вже існує відділ, то комітет відділу назначує когось з між себе, щоби ходив до лікаря за аплікаціями і відсилив до дирекції. Звичайно це робить секретар.

Вписове, членські вкладки і належності за відзнаки і статути.

Разом з аплікаціями до дирекції висилається від кожного апліканта вписове, членську вкладку бодай за один місяць і належності за статут і правила та за членську відзнаку. Вписове виносить 2 доларі. Час від часу дирекція дає дозвіл приймати нових членів за половину вступного, або й без вступного.

Членська вкладка виносить 50 центів на місяць. З того 25 центів остає у відділі, а 25 центів висилається до дирекції.

Членська відзнака коштує 25 цен-

тів. Статут і правила (членська книжочка) коштують 25 центів. Членську відзнаку, статут і правила обовязково мають мати всі члени.

В членській книжочці є рубрики, в яких фінансовий секретар зазначує членові одержані від него належитості.

Місячне звідомлення.

Коли висилається належитості до дирекції, то висилається їх разом з місячним звідомленням. Формулярі місячного звідомлення одержується від дирекції даром. На цих формуларах є рубрики на імена членів і на належитості, які висилається до дирекції. Місячне звідомлення мусить бути виповнене точно, бо з місячного звідомлення переписується все до книжки дирекції. Щодо вкладок, то на місячних звідомленнях зазначується тільки ту суму, яку висилається до дирекції, а не цілу, яку член зложив, бо половина членських вкладок остає в відділі.

Приняття аплікантів.

Коли дирекція одержить аплікації і належитості, тоді переглядає аплікації. Коли все в порядку, тобто коли аплікант є такім віці, що може бути принятий і лікарське звідомлення є вдоволяюче, тоді дирекція приймає апліканта в члени „Взаємної Помочі”

Аплікант рахується членом відділу від дня приняття дирекцією.

На обох картках аплікації в рубриках для дирекції вписується дата приняття апліканта в члени. По принятю аплікацій, дирекція відсилає до відділу ті картки аплікацій, на котрих з другого боку є подано кілька точок статуту. Відділ ці аплікації держить в сховку. Другі картки аплікацій, що мають на другій стороні лікарське звідомлення, остаються в дирекції.

Аплікантам, яких аплікації не будуть приняті, звертаються вкладки і другі належитості.

Статути і відзнаки.

Коли дирекція одержить належитості, висилає разом з принятими аплікаціями статути і відзнаки.

Перші збори новозаснованого відділу

Коли тимчасовий комітет одержить від дирекції аплікації принятих членів, скликує збори членів. На тих зборах вибирається виконавчий комітет (управу) відділу, який має урядувати до кінця даного року. Кілько осіб входить до виконавчого комітету, про це сказано в статуті.

Грамота.

Коли відбудуться перші збори відділу, секретар має вислати до дирекції протокол зо зборів і склад виконавчого комітету. Тоді дирекція видає грамоту для відділу, подаючи на ній число відділу та імена 5 членів виконавчого комітету. Грамоту відділ має оправити в рамці зо склом і має повісити в льюкалі відділу.

Печатка.

Кожний відділ повинен мати печатку. Печатку замовляється через дирекцію. Кілько коштує печатка, про це дасть інформації дирекція в тому часі, коли буде потреба.

Лікар відділу.

Нема одного правила для всіх відділів щодо угоди з лікарем, який має обслугувати членів відділу. Переважно відділи „Взаймної Помочі“ роблять умову з лікарем, як подано поніжче.

Згідно з правилами „Взаймної Помочі“ кожний член платить що три місяці по 25 центів на лікаря. Разом член складає на рік одного долара. Відділ всі гроші, зложені на лікаря, передає лікареві. За те лікар оглядає нових аплікантів і відвідує хворого члена, чи членів.

Хворих членів лікар відвідує два чи більше разів, залежно від умови. Але коли хворому членові треба спеціальної лікарської опіки, він мусить за ню окремо заплатити.

Є відділи, що мають інакші умови з лікарем. Приміром, відділ платить лікареві тільки тоді, коли член хворий. За першу візиту хворого члена відділ платить одного долара, а коли лікар лічить члена далі, то дає 25 процент опусту. За те за оглядини апліканта відділ платить за кожного члена 1 до-

лира. При такій умові для відділу є така користь, що як члени не хворують, то гроші, зложені на лікаря, остають у відділі.

Лікар відділу не є обовязаний робити операцію членові за ті гроші, що дістає від відділу.

Тимчасовий комітет відділу, що організується, повинен наперед зробити угоду з лікарем, щоби вже при вписі аплікантів представити йм, до котрого лікаря мають йти і на яких умовах лікар має робити лікарські оглядини аплікантів.

Обовязки фінансового секретаря.

В статуті є сказано, які є обовязки кожного члена виконавчого комітету відділу. Однаке для фінансового секретаря відділу потрібно більше пояснень, як є сказано у статуті. Фінансовий секретар приймає від членів вкладки, розмети, приготовляє місячне звідомлення і разом з касієром висилає належитості до дирекції.

Формуларі для місячного звідомлення, які висилається до дирекції з належитостями, кожний відділ дістає від дирекції даром.

Фінансовий секретар має тримати точний рекорд членських вкладок в книжці відділу. В початках найліпше буде, коли в своїй книжці фінансовий секретар дасть для кожного члена одну сторону, в якій поробить рубрики, як на кінці членської книжочки (правил).

Коли член платить вкладку, фінансовий секретар замісце посвідки виписує членові в його членській книжочці одержані належитості і рівночасно зазначує одержані належитості в фінансовій книжці. Тоді все точно зазначено і не робиться помилок. Однаке цей спосіб невигідний для відділів, що мають по кілька десять чи кілька сот членів. Невигідний тому, бо бере довше часу, коли робиться загальне обчислення приходів. Фінансові секретарі набирають практики і впроваджують таку систему ведення книжок, яка для них найпрактичніша. В разі потреби дирекція дає поради.

Фінансовий секретар записує приходи. Всі приходи передає касієрові і на всі гроші має дістати посвідку від касієра.

Є ще одна книжка, що називається леджер. Вона служить до удержання точного рахунку між фінансовим секретарем і членами. В тій книжці одна картка слугує для кожного члена чотири роки. Готові картки можна набути в дирекції і одна картка коштує 2 центи.

Kасієр.

Касієр вкладає гроши до банку. Так само він робить всі виплати згідно з ухвалами виконавчого комітету, або місячних зборів. Касієр також записує в своїй книжці всі розходи. Розходи зсумовує кожного місяця, а відтак зсумовує тримісячний розхід. Звичайно контроля відбувається що три місяці. На всі розходи касієр має мати посвідки. За належитості висилані до дирекції дістає посвідки від дирекції.

Замітки для контрольної комісії.

Добрий спосіб контролювання є такий. Наперед контрольна комісія провірює книжки фінансового секретаря, тобто провірює, які були приходи і зсумовує їх. Опісля переходить посвідки, які фінансовий секретар отримав від касієра, щоби знати, чи фінансовий секретар передав касієрові всі гроші. Дальше провірює всі розходи касієра на основі посвідок і чекової книжки. Для звіту має зладити, кілько було вкладок, розметів, вписового, на лікаря, за статути і відзнаки та інші приходи, як з підприємств тощо. Контрольна комісія для звіту має теж зладити розходи, кілько вислано до дирекції, виплачено допомоги, виплачено лікареві і інші розходи і кілько є в касі відділу грошей при замкненню книжок.

Що три місяці контрольна комісія має давати тримісячний звіт, а на річних зборах має дати звіт з цілого року.

Зміна спеціальної допомоги.

Буває, що член змінює особу, якій має бути виплачена спеціальна допомога. На це треба дістати спеціальний формулляр. Кожний відділ дістає формулляр даром від дирекції. По виконенню цей формулляр висилає відділ до дирекції.

Переступні листи.

Коли член переноситься до іншої місцевості, де є відділ „Взаємної Помочі”, має дістати від виконавчого комітету переступний лист до другого відділу. Формулляр переступних листів на бажання висилає дирекція даром. Яка є процедура при переході члена з відділу до відділу, є подано в правилах.

Допомога членам.

Членові прислуговує допомога по шістьох місяцях від дати впису. Способ виплачування допомоги є поданий в правилах.

Однак треба добре перестудіювати точки в правилах, що відносяться до допомоги. Коли заходить які питання, то виконавчий комітет вдається до дирекції за інформаціями. На складі в дирекції є спеціальні формулляри для лікаря. Ці формулляри відділ дає свою лікареві і він уживає їх при оглядуванні хворих членів відділу. 50 штук лікарського формулляра (зіплені в книжку) коштує 50 центів.

Коли умре член.

Коли умре член відділу, виконавчий комітет має повідомити дирекцію про смерть члена на формуллярі, який дирекція висилає даром. Разом з формулляром має прислати до дирекції урядовий документ смерті, по англійськи Certificate of Death.

Виплата похоронної допомоги.

Похоронну допомогу виплачує дирекція, коли померший був шість місяців членом. Коли умре член, що не був шість місяців членом, похоронного по нім не виплачується.

Виплата спеціальної допомоги.

Спеціальну допомогу виплачується, коли померший член був один рік членом. В правилах (які кожний член має) подана скалья виплат спеціальної допомоги.

Повиці інформації, хоч подані вкоротці, дають достаточні вказівки щодо засновання відділу. Провадження відділу не є тяжке; потрібно тільки трохи практики. Дирекція завжди дає

інформації, як поступати в певних справах, коли відділ за будь яким поясненням напише. Найважнішим є, щоби члени точно платили вкладки до відділу і щоби відділі точно висилали належитості до дирекцій.

Точне виконування обовязків —

це є найважливішою справою у „Взаємній Помочі”!

За всячими інформаціями треба писати на адресу:

UKRAINIAN RELIEF ASSOCIATION
Box 3911, — Winnipeg, Man.

ДИРЕКЦІЯ „ВЗАІМНОЇ ПОМОЧІ” В 1926 Р.

Сидять (з ліва на право): О. Болотинський — вчес. супр., С. Коній — паспор. М. Степанішин — голова, Д. Гумілевич — засек. голова, І. Павловський — філ. супр., Стоянъ (з ліва на право); С. Лемешай — директор, В. Самогут, Виктор Кушниро, В. Міхеєво — консерватори.

Д-р І. Верхомін.

КІЛЬКА ЗАУВАГ ДЛЯ ВІДДІЛІВ

Українське Товариство „Взаїмна Поміч” є виключно запомоговою інституцією, будучість котрої залежить до великої міри від того, які перестороги приймуть виконавчі комітети відділів в приниманні членів, як також і ведення організації.

Не маючи змоги на близьше обзначення з діяльністю дирекції „Взаїмної Помочі”, я ограничусь до роботи відділу.

Наш, 15 відділ „Взаїмної Помочі” в Едмонтоні, був започаткований по-верх 8 років тому. Через цілий час без перерви, я був лікарем цего відділу. В нашім відділі кожний член платить одного долара на рік на лікаря, за що має право покликати лікаря до дому, чи зголоситися в канцелярії через цілий рік, і не платить більше, хіба в разі більшої слабості, або операції.

Коли тільки можливо є, я радив би кожному відділові дістати українського лікаря на таких услівях і заінтересувати його роботою „Взаїмної Помочі”. Такий лікар буде одним з головних підпор відділу, бо буде стояти на сторожі інтересів „Взаїмної Помочі”.

Справа принимання нових членів є чи не найважливіша. Від стану здоров'я членів залежить фінансовий стан відділу. Маємо досить прикладів, що члени, а найбільше членкині, були слабі перед вписем на старі, завертаючі недуги, про котрі нічого не згадували при вписі в члени. Спочатку в нашім відділі ми зробили одну помилку, що позволили аплюкантові переходити через оглядини будь котрого лікаря. На жаль не всі лікарі є етично і справедливо натхнені і через це пераз відділ мусів терпіти. Трафляються члени і членкині, які не повинні бути приняті. Деякі ще тепер можуть бути викинені на підставі статуту, бо несправедливо відповіли на питання в аплюкації „Чи були коли хорі”. Такі члени час від часу хворують і дістають запо-

могу. Здорові члени знова нарікають на це.

Тим похибкам можна запобігти, коли будемо мати бодай двох платних робітників, секретаря і лікаря.

Через минувших пару років наш відділ платить фінансовому секретареві малу винагороду, 25 центів від члена на рік. Ми не можемо вимагати великої посвяти за дармо. Бачучи результат після того, як секретар став бути платний, я прийшов до заключення, що велика причина, чому наші організації не мають відповідного розмаху, є те, що урядники мають робити роботу даром. Кожний чоловік мусить якось жити. Він не може цілий свій час віддати народній роботі. Особисто я волію дати пару долярів від себе, як самому тратити дорожий час вечірами.

Наши люде не оцінюють вартості часу, можливо тому, що його економічна вартість в них є мала. На цю тему повиннося ширше писати в часописах.

Найліпше є приймати члени, котрі мають певне і стало заняття. Такі члени не мають з економічного боку причини слабувати, бо їм не оплатиться лишати роботу і за шість долярів на тиждень „слабувати”. З такими членами нема найменшої трудності. Їх справи є ясні і оправдані.

Можливо, що це, що я пишу, не буде цікавити читача, однак будучи близьче звязаний з відділом, переконуюся, що через малі, на позір дрібничкові справи, найбільше терпимо.

Наприклад є справа приєднання нових членів. Це виглядає легко. Є кампанія і мають зйтися люди та вписатися в члени. Однак це лише в теорії. В практиці цілком інакше. Говорить промовець, заохочує, однак ніхто не вписується. Треба йти і особисто заохочувати. Приєднання нових членів залежить від здібності того, що вписує. На таке найкраще надається

платний секретар. Бо тяжко чоловікові лишати своє заняття і тратити час на приєднування нових членів.

Також лікар відділу повинен особисто старатися дістати членів до „Взаємної Помочі“ тому, що він є один з платних робітників і це його обов'язок.

Найлекше дістається нових членів, коли умре член і по йому виплачує дирекція належну похоронну і спеціальну допомогу, або коли хворий член дістає допомогу від відділу. Це є добре оголошення для відділу і це повинні використовувати для приєднування нових членів.

ДИРЕКЦІЯ „ВЗАЄМНОЇ ПОМОЧІ“ В 1927 Р.

Сидить (зліва на право): прот. С. Б. Савчук — заст. голови, Мир. Стецішин — голова, С. Ковбель — касир. Стоять (зліва на право): І. Міщенко — контроллер, О. Боянівський — рек. секр., К. Стрільчук — директор, П. Найдюнович — фін. секр., В. Синкевич — контроллер.

УСЛУГИ „УКРАЇНСЬКОГО ГОЛОСУ”

Якось дивно склалося. В 1935 році „Взаємна Поміч” обходить десяті роковини свого розвою і в 1935 році „Український Голос” обходить 25-ті роковини своєї служби українському народові, українським справам в Канаді.

25 років тому національна свідомість серед української еміграції не була така, якою вона є тепер. Національну свідомість затратили ще наші предки в рідному краю, а до затрачення національної свідомості причинилися у великій мірі ті, що поневолили український народ, а також причинилися і самі українці. Бо в українській історії був період, що українські бояри, українські шляхтичі, а відтак українці, що занимали висші становища, асимілювалися з народами, які запанували над Україною.

В тих часах не було так багато шкіл як тепер. „Вченими” були тільки вищі верстви, і це було не тільки серед українського народу, але серед всіх народів. Коли українці, що були на становищах, засимілювалися з народами, остався без свого проводу.

Навіть тоді, коли з'явилися визначні українські поети, письменники в 19 столітті, процентово дуже мало українців стали свідомими своєї національності. Бо вороги старалися всіми можливими способами не допустити до того, щоби народ став свідомим. Вони знали, що коли народ стане свідомим національно — скінчиться їх панування над цим народом.

Наша еміграція перед двадцять п'ять роками була мало свідома національно. Як то в тих часах ми раділи тими, що називали себе українцями! Яка радість була, коли стрінулися українці з Галичини, Буковини, Великої України — і говорили з собою як свідомі українці.

Однака таких було мало. Більшість

це були малороси, русини, австріяки, галицяне, буковинці, поляки. Для багатьох з них українці виглядали не як народність, а як якась політична партія серед тих малоросів, австріяків, галицянів, буковинців і т.п.

Серед такої національної несвідомості з'явився в 1910 році „Український Голос”. Була це велика відвага в ті часи назвати часопис „українським” і власне „Український Голос” був перший часопис між українцями, що назвав себе „українським”.

Хто пам'ятає часи за послідних 25 років, той пам'ятає, що не було ні одної української справи, яка не була б піднесена на сторінках „Українського Голосу”, не було української організації, що не проголосувала б себе на сторінках „Українського Голосу”.

Зо статті п. Мир. Стечишина під заг.: „Взаємна Поміч — її розвій і цілі” і з історії І відділу читач довідався про ті особи, що заснували це товариство і про причини, що довели до засновання так важного товариства для українців в Канаді.

Отже коли перед 14 роками дійшло до рішення заснувати „Взаємну Поміч”, треба про це було проголосити ширшому заголові. Проголосення це зроблено в „Українському Голосі”. І від часу проголосення до тепер справи „Взаємної Помочі” є стало поширені в „Українському Голосі”.

Пониже подаю перегляд, опертий на річниках „Українського Голосу”, про те, кілько місяця забирали справи „Взаємної Помочі” в „Українському Голосі”. Подаю його в найкоротшій формі від самого засновання „Взаємної Помочі”.

1921 рік.

„Взаємну Поміч” засновано в 1921 році в місяці листопаді. Вже 12 жовтня 1921 р. в „Українському Голосі” по-

явилася така оповітка:

„В справі Запомогового Товариства. Отсім запрошується всіх інтересованих українців міста Вінницегу на збори в справі засновання Запомогового Товариства, які відбудуться в неділю, 16 жовтня, о год. 2.30 пополудні, в великий салі Укр. Нар. Дому при вул. Борове і МкГрегор”.

В числі з 19 жовтня було повідомлення, що засновано запомогове товариство, до якого вписалося кілька десять членів. 16 листопада було перше оголошення місячних зборів „Взаємної Помочі”. Поза те було до кінця року ще кілька оголошень про збори.

1922 рік.

В 1922 році читачі „Українського Голосу” вже більше чули про „Взаємну Помочі”. Довідувалися з оповісток про місячні чи інші збори. В оповістках завжди були заклики, аби люди вписувалися в члени.

Поза те в протягу року появлялися статті на тему „Взаємної Помочі”. Була перша оповітка про принимання нових членів за половину вступного, а в кількох числах довша відозва за новими членами з нагоди перших роковин „Взаємної Помочі”, які відбулися 11 і 12 листопада. З тій відозви

ДИРЕКЦІЯ „ВЗАІМНОЇ ПОМОЧІ” В 1930 Р.

Сидить (з ліва на право): Г. І. Глоз — фін. секр., О. Вожнівський — рек. секр., Мир. Стецішин — голова, І. Богоніс — касіер, В. Синютка — контролер. Стоять (з ліва на право): В. Батицький — заст. фін. секр., М. Івасічук — заст. рек. секр., В. Купченко — заст. голови, Н. Кінаж — заст. касіера, І. Фрєюк — контролер.

український загал довідався теж про те, що „Взаємна Помоч” робить заходи дістти домініяльний чартер, який дав би право „Взаємній Помочі” організувати відділи по цілій Канаді.

1923 рік.

Той рік був замітний тим, що була поміщена перша подяка члена „В. П.” за одержану допомогу. Досить часто були поміщувані різні оповістки.

1924 рік.

Цей рік був подібний до попередніх років щодо поміщуваних матеріалів. Замітним був тим, що в тому році були подані 2 загадки по двох перших померших членах „Взаємної Помочі”.

1925 рік.

В тому році читачі „Українського Голосу” довідалися, що „Взаємна Помоч” одержала домініяльний чартер і „Український Голос” в протягу року поміщував багато закликів до організовання відділів. Взагалі в тому році містилося в „Українському Голосі” більше матеріалів, як будь котрого попереднього року. Дальше, до 1925 року матеріал про „Взаємну Помоч” був поміщуваний по різних сторонах „У. Г.”, а в 1925 році почалося містити його стало на 4 стороні і це місце названо „кутком” „Взаємної Помочі”.

1926 рік.

„Куток” „Взаємної Помочі” стало був поміщуваний, однаке багато матеріалу було і на інших сторонах. До іншого матеріалу входили дописи, головно про засновання нових відділів. Бо треба знати, що в 1926 році „Взаємна Помоч” вела голосну агітацію в справі засновання відділів по цілій Канаді. Багато зробили в тому напрямі організатори, але багато помогав і „Український Голос”, в якому писалося про „Взаємну Помоч”.

1927 рік.

Переглядаючи річник „Українського Голосу” з 1927 року, бачимо, що і в 1927 році поза „кутком”, в якому містилися заклики і оповістки відділів,

на інших сторонах було поміщено багато іншого матеріалу, а головно про діяльність навозаснованих відділів.

1928 рік.

До цього року „куток” „Взаємної Помочі” не забирає багато місця. Мало коли була повна колонна „кутка”. Однаке зрост організації вимагав більше місця, так що в протягу 1928 року за вимком двох разів „куток” займав по цілій колонні на 4 стороні „Українського Голосу”. Поза те на інших сторонах містилися дискусійні статті, звіти відділів тощо.

1929 рік.

В цьому році було в „Українському Голосі” найбільше матеріалу про „Взаємну Помоч”. У Вінніпегу були зайди непорозуміння і тому було багато полемічного матеріалу. Переглядаючи річник „Українського Голосу” в 1929 р., розважаючи над тим всім, що було писане про справи, які доводили до полеміки, виглядає тепер, тобто 6 років пізніше, що цого всіго зовсім не було потрібно. Можна тільки те сказати: організація пережила бурю, яка лишила науку раз на завжди, і коли буде відповідна тактика, буде вирозумілість, буде толеранція, — подібне ніколи не повториться.

1930 рік.

В 1930 році поза „кутком”, було багато матеріалу поміщеного на інших сторонах „У. Г.”, головно про річні збори відділів. В 1931 р. перший раз з'явився в „Українському Голосі” довший протокол з загальних річних зборів „Взаємної Помочі”.

1931 рік.

В тому році я став секретарем „Взаємної Помочі” і поробив деякі зміни. Бувший „куток” „Взаємної Помочі” я перенімав на „відділ”, уважаючи цю назву за більш властиву, як „куток”. Від цього часу я старався, щоби всі матеріали „Взаємної Помочі” містилися в цьому відділі. Від того часу відділ „Взаємної Помочі” в „Українському Голосі” завжди забирає цілу колонну, а часто забирає 2

і 3 колюмни. Правда, часами були деякі справи, що були поміщувані на інших сторонах, але це було рідко коли. Головно на інших сторонах містилися довгі протоколи з річних загальних зборів. Для цікавості я подам, кілько матеріалу і які справи були поміщені від початку 1931 року до 1 грудня 1935.

В 1931 році у відділі „Взаємної Помочі” в „Українському Голосі” було поміщено стільки справ: комунікатів дирекції 213, статей 14, оповісток відділів 192, звітів зі зборів відділів 29, фінансових звітів відділів 29,

дописів про діяльність відділів 5, по-дяк 23, посмертних згадок 9, проектів в справі змін статута 5, інших справ 3 — разом було поміщено 552 справ.

1932 рік:

В відділі „Взаємної Помочі” було поміщено: комунікатів дирекції 185, звітів зі зборів відділів 34, фінансові звіти відділів 18, оповісток відділів 210, по-дяк 45, дописів про діяльність відділів 9, посмертна згадка 1, дописи про роковини відділів 5, оголошення 31 разів, стать 4, проекти до правил і статута 12, просьб калік 2 — разом

ДИРЕКЦІЯ „ВЗАЇМНОЇ ПОМОЧІ” В 1931 Р.

Сидять (з ліва на право): Іво. Басоне — пасир, Г. І. Валог — фін. сор., Мар. Сточник — з-председн., В. Вагитович — рез. сор., П. Ковор. (Конор, Оліг) — директор. Сточник (з ліва на право): Ю. Охийовський — контор-шт., К. Чеховий (Федр. Вільям, Оліг) — директор, Л. В. Грабовський — контор-шт., К. Сапіна — контор-шт., А. Касланчук — директор, Н. Сакалюк (Торонто, Оліг) — директор, Віктор Купченко — авт. зразіделя.

було поміщених 561 справ.

В протягу року були поміщені матеріали і на інших сторонах.

1933 рік.

Комунікатів дирекції 105, оповісток відділів 237, звіти зі зборів відділів 27, фінансові звіти відділів 24, подяк 47, дописів про діяльність відділів 2, стать 16, оголошення 44 рази, просьб 9, справок 2, виказів жертв 10, проектів зміни правил 8 — разом 531.

1934 рік.

Комунікатів дирекції 51, звітів відділів 31, фінансових звітів відділів 8, оповісток відділів 326, стать 14, подяк 39, просьб 2, проектів до правил і статута 11, оголошения 36 разів — разом 518.

1935 рік.

До 1 грудня в відділі „Взаємної Помочі” було поміщено: комунікатів дирекції 43, оповісток відділів 231, оголошения 29, подяк 30, річних звітів відділів 34, інших звітів 9, стать і дописів 8, просьб 1, викази жертв для ка-

лікі Митофіра 7, закликів і інше 21 — разом 413 справ.

З повищого коротенькоого перегляду кожний бачить, що „Український Голос” віддав себе до повної розпорядимості „Взаємної Помочі”.

Від засновання „Взаємної Помочі” до листопада 1935 року минуло 14 років. В протягу цього часу були ріжні організатори чи працівники, що віддавали більше чи менше часу для „Взаємної Помочі”. Однаке нема таких, щоби стало через 14 літ клопоталися справами „Взаємної Помочі”. Тільки „Український Голос” безперестанку через 14 років проголошував на своїх сторінках справи „Взаємної Помочі”. Проголошував кожного тижня через 14 років, або 728 разів розносив відомості про „Взаємну Поміч” по цілому світі, бо в 14 роках було 728 тижнів.

В цій книжці пишеться про те, які були початки „Взаємної Помочі”, хто причинився до розвою „Взаємної Помочі”. Робиться це тому, щоби будучі покоління знали про пionірів „Взаємної Помочі”, отже нехай знають і про те, що і „Український Голос” має свої заслуги перед Українським Товариством Взаємна Поміч.

В Батицький.

ЧЛЕНЫ ГОЛОВНОГО МИРОВОГО СУДУ.

З ліва на право: С. Ковалчук, А. Касянчук, В. Світлюх, Т. Д. Ферлеї та Н. В. Бачинський.

ПОМЕРШІ ЧЛЕНИ ВЗАЇМНОЇ ПОМОЧІ"

(ВІД ЗАСНОВАННЯ ДО 1 ГРУДНЯ, 1935)

1 ВІДДІЛ, ВІННІПЕГ, МАН.

В 1924 році:

ОСТАПОВИЧ Василь, умер, 11 січня.
СТЕФАНОК Петро, умер 13 вересня.

В 1926 році:

ПРОКОПІВ Ваїда, умерла 24 лютого.

В 1927 році:

САМОТЛІКА Юрко, умер 22 квітня.
БАСІСТИЙ Стефан, умер 9 червня.
МІХОЦЬКА Юстіна, умерла 10 серпня.

В 1928 році:

САІК Прокоп, умер 2 січня.
МОРАВЕЦЬКИЙ Вас., ум. 15 вересня.

В 1929 році:

БАЛАГУШ Андрій, умер 13 лютого.

В 1930 році:

АНДРУСЯК В., умер 10 березня.
БАГРІЙ Анна, умерла 9 квітня.
БАРАН Володимир, умер 28 травня.
КОНОВАЛЬЧУК Анна, умерла 3 липня.
ІВАШУК Максим, умер 20 липня.
ДЖУРИК Параня, умерла 10 жовтня.
БОДНАР Володимир, умер 29 жовтня.

В 1931 році:

ОКОНСЬКИЙ М., умер 31 січня.
КОВАЛЬ Петро, умер 6 лютого.
ОЛІНИК Петро, умер 28 травня.
БАСІСТА Текля, умерла 2 червня.
СКРИГА Михайло, умер 7 серпня.
НОВАК Анастазія, умерла 11 серпня.
КУМКА Микита, умер 27 листопада.

В 1932 році:

СЕМКІВ Катерина, умерла 18 січня.
КОВАЛЬЧУК Тетяна, умерла 5 серпня.
МАРЦИНКІВ Петро, умер 25 серпня.
ГОШОВСЬКИЙ Ем., умер 20 листопада.

В 1933 році:

ТОФАН Петро, умер 21 березня.

В 1934 р.:

ПОНЮК Микита, умер 29 серпня.

В 1935 році:

ГУМЕНЮК Николай, умер 2 жовтня.

2 ВІДДІЛ, ТРАНСКОНА, МАН.

В 1926 році:

КУПЧАК Василь, умер 17 квітня.

В 1930 році:

КОЗАК Марія, умерла 20 лютого,
КОВАЛЬ Михайло, умер 21 вересня.

В 1931 році:

НИКОЛЯК Николай, умер 28 березня.

4 ВІДДІЛ, ФОРТ ВІЛІЯМ, ОНТ.

В 1928 році:

АНТОНОК Евдокія, ум. 21 березня.

В 1930 році:

ЛІСАК Марія, умерла 1 жовтня.

В 1931 році:

СОКОЛІВСЬКИЙ С. ум. 16 лютого.
ДУТКА Василь, умер 4 жовтня.

В 1935 році:

СОЛТИС Марія, умерла 8 листопада.

6 ВІДДІЛ, ВІНДЗОР, ОНТ.

В 1935 році:

ЛІХИЙ Іван, умер 12 січня.

7 ВІДДІЛ, ПОРТ АРТУР, ОНТ.

В 1933 році:

ГАЛІЩУК Анна, умерла 8 листопада.
КУШНІР Варвара, умерла 5 грудня.

8 ВІДДІЛ, ТОРОНТО, ОНТ.

В 1932 році:

БОГУЦЬКИЙ Петро, умер 21 квітня.
МОРГУЛЕЦЬ Никола, умер 14 травня.

В 1934 році:

ГАССАН Юрій, умер 28 червня.

В 1935 році:

ГРИЛІЦЬКА Брон. ум. 14 березня.
ПОЛИГАЧ Михайло, умер 8 травня.
КІТ Михайліна, умерла 3 вересня.

9 ВІДДІЛ, БРЕНДОН, МАН.

В 1934 році:

КОНДРАТОВИЧ Йосиф, ум. 27 січня.

10 ВІДДІЛ, СМОКИ ЛЕЙК, АЛТА.

В 1932 році:

ПОПОВИЧ Клавдія, умерла 8 жовтня.

11 ВІДДІЛ, ОШАВА, ОНТ.

В 1929 році:

БЛАЖКО Анна, умерла 1 березня.
САЙЧУК Тома, умер 4 вересня.

В 1931 році:

МЕУШ З., умер 28 квітня.

В 1934 році:

МАРКІВ Явдоха, умерла 25 січня.
ЮРКЕВИЧ Ілько, умер 22 травня.

13 ВІДДІЛ, МОНТРЕАЛ, КВЕ.

В 1929 році:

ВИПРУК Клавдія, умерла 25 січня.

В 1932 році:

ПЛЕТЕНЧУК Катерина, ум. 27 травня.

В 1934 році:

НАРАТКА Михайло, умер 30 травня.

ПЛЕТЕНЧУК Стефан, умер 28 червня.

ДУДАР Томко, умер 13 вересня.

В 1935 році:

БІЛОКРИЛА Олена, умерла 10 серпня.

15 ВІДДІЛ, ЕДМОНТОН, АЛТА.

В 1929 році:

КОЖУШКО Антін, умер 1 квітня.

В 1931 році:

ОЛЕКШІЙ Дмитро, умер 10 березня.

В 1935 році:

ПАПУГА Михайліна, ум. 28 серпня.

ГРИЦКО Андрій, умер 28 вересня.

16 ВІДДІЛ, ТІДОР, САСК.

В 1930 році:

МІНТЬЯН Теодор, умер 11 січня.

18 ВІДДІЛ, ВЕСТ ФОРТ ВІЛІЯМ, ОНТ.

В 1929 році:

ДУХНІЦЬКИЙ Іван, умер 26 липня.
ВЕРБИЦЬКИЙ Михайло, ум. 29 липня.

В 1933 році:

ГАНЧАР Тимко, умер 2 січня.

КАЗЮК Марія, умерла 19 лютого.

В 1934 році:

ВАСИЛЕНЬКІВ Василь, ум. 20 лютого.

В 1935 році:

МИРОНЮК Никола, умер 2 лютого.

20 ВІДДІЛ, ВЕНКУВЕР, Б. К.

В 1929 році:

ГЕРМАН Марта, умерла 14 вересня.

В 1931 році:

СЛІВОРСЬКА Вероніка, ум. 11 грудня.

—=†=—

21 ВІДДІЛ, ВІННІПЕГ, МАН.

В 1929 році:

БАКУН Іван, умер 23 травня.

В 1933 році:

ДЕНЧАК Михайло, умер 17 червня.

В 1935 році:

ПРОКОПІВ Марія, умерла 14 серпня. **МАЛКОВИЧ** Маргарета, ум. 12 лютого.

—=†=—

22 ВІДДІЛ, ГЕМИЛТОН, ОНТ.

В 1934 році:

ЮНГ Федор, умер 18 жовтня.

—=†=—

23 ВІДДІЛ, ТОРОЛД, ОНТ.

В 1928 році:

БОВІК Т., умер 30 липня.

25 ВІДДІЛ, ПРЕСТОН, ОНТ.

В 1934 році:

ПАВЕЛКО Михайло, умер 4 липня.

—=†=—

27 ВІДДІЛ, ТОЛСТОЙ, МАН.

В 1931 році:

ТКАЧ Василіна, умерла 19 червня.

—=†=—

28 ВІДДІЛ, ДАВФИН, МАН.

В 1934 році:

МАЛКОВИЧ Маргарета, ум. 12 лютого.

—=†=—

33 ВІДДІЛ, ОШАВА, ОНТ.

В 1931 році:

ВИТВІЦЬКИЙ Григорій, ум. 7 травня.

В 1932 році:

ГЕЛИЧ Гнат, умер 6 липня.

В 1934 році:

ХАЩЕВСЬКИЙ Костян, ум. 2 серпня.

ВІЧНА ТІМ ПАМЯТЬ!

ДР. І. ВЕРХОМИН

ЛІКАР і ХІРУРГ

Лікар 15 від. „Взаємної Помочі”.
Пересвітлення лучами Рентгена
(X-RAY)

Dr. VERCHOMIN

423 Tegler

Телефон офісу 24543
Телефон резиденції 73158.
EDMONTON, ALTA.

ДР. М. ПОТОЦЬКИЙ

M.D., L.M.C.C.

ЛІКАР - АКУШЕР - ОПЕРАТОР

Лікар 28-го відділу
„Взаємної Помочі”.

Dr. M. POTOSKI

Franklin Block

Телефон 416. P.O. Box 656.
DAUPHIN, MAN.

ДР. П. ГУЦУЛЯК

ДЕНТИСТ

Адреса канцелярії:

407 SELKIRK AVE.

Телефон 55 298

WINNIPEG, MAN.

ДР. П. ЗАКУС

ДЕНТИСТ

Адреса канцелярії:

504 SELKIRK AVE.

Телефон офісу: 55 043

WINNIPEG, MAN.

ДР. ІЛІЯ ВАХНА

ДЕНТИСТ

БЕРЕМО ЕКС-РЕЙ.

Dr. E. WACHNA

204 BATHURST Street

Tel. Elgin 6515

TORONTO, ONT.

Я. В. АРСЕНИЧ

Королівський Радник
АДВОКАТ, ПОВНОВЛАСНИК,
НОТАР і т. д.

Справи: карні, цивільні, старокраїві. — Позички на звичайній процент на оброблені фарми і міські реальності.

HEAP, ARSENYCH & MURCHISON
712 McIntyre Block
Телефон 94 122
WINNIPEG, MAN.

ТЕОДОР ГУМЕНЮК

АДВОКАТ і НОТАР

Справи: цивільні, карні, маєткові, розводові, старокраїві. Виробляє горожанські папери.

Theo. HUMENIUK

305 Manning Chambers

72 Queen St. W.

TORONTO, ONT.

Д. ЯНДА

АДВОКАТ, ПОВНОВЛАСНИК
НОТАР і т. д.

Справи: кримінальні, цивільні, спадкові, інкорпораційні, старокраїві.

HARVIE & YANDA

202 Bank of Toronto Building

Телефон 22115

EDMONTON, ALTA.

П. І. ЛАЗАРОВИЧ

АДВОКАТ, ПОВНОВЛАСНИК
НОТАР І. Т. Д.

Справи: карні, цивільні, спадкові,
розводові і старокраєві.

P. J. LAZAROWICH
2 National Trust Building,
EDMONTON, ALTA.

В. СВИСТУН

АДВОКАТ, НОТАР І Т. Д.
Справи: карні, цивільні, розводові,
спадкові, інкорпораційні,
та старокраєві.

LAMONT, LAYTON & SWYSTUN
607—608 McArthur Bldg.,
Телефон офісу: 97 754
Резиденція п. В. Свистуна:
837 COLLEGE AVE.
Телефон резиденції: 56 097.
WINNIPEG, MAN.

25 ЛІТ ПРОВІДНИКОМ,

що не зійшов з своєї намічененої
дороги, був і е

„УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС”

одинокий щиро-народний, по-
ступовий часопис в Канаді.

Щира і солідна піддержка про-
відних людей уможливила його
існування, коли інші часописи
не були в силі перейти змін.

Передплата в Канаді тільки
2 долари на рік.

Поступайте з часом, збагачуйте
свій ум, читаючи „Український
Голос”.

Почтова адреса:

UKRAINIAN VOICE
Box 3626,
WINNIPEG, MAN.

ОДИНОКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ РІЗБЯР

ВИКОНУЄ:

іконостаси, кивоти,
престоли, процесій-
ні хрести, процесійні
образи, свічники і
взагалі річки, яких
потрібно по
церквах.

ЗА ВИКОНАННЯ РОБОТИ
ГАРАНТУЄТЬСЯ.

ЦІНИ УМІРКОВАНІ.

За всіми інформаціями пишіть,
або вдавайтесь особисто.

P. KEPRAN
729 Burrows Ave.
WINNIPEG, MAN.

ДРУКАРНЯ „УКРАЇНСЬКОГО ГОЛОСУ”

виконує всякі друкарські роботи,

як ресіти, заголов-
ки на листи, ковер-
ти, фінансові зві-
ти, базарові тику-
ти, афіші і т. п.

Дайте свою друкарську роботу до
української друкарні, де працю-
ють тільки українці.

По точніші інформації пишіть до:

UKRAINIAN VOICE
Box 3626,
WINNIPEG, MAN.